

GENERELT KONKURRANSEREGLEMENT (KR I)

2026⁵
Utgave 5

**Norges Rytterforbund
NRYF**

© Norges Rytterforbund har opphavsrett til konkurransereglementet.
Det er ikke tillatt å fremstille eksemplarer av reglementet til kommersiell bruk eller på annen måte gjøre det tilgjengelig for allmenheten, herunder ved å kopiere hele eller deler av reglementet til bruk i egne konkurranser, uten skriftlig avtale med Norges Rytterforbund.

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAP 1 – REGLEMENTETS GYLDIGHET OG OMFANG

§ 110 – Reglementets hensikt.....	3
§ 111 – Reglementets gyldighetsområde.....	3
§ 112 – Reglementets omfang	4
§ 113 – Reglementsfortolkninger, dispensasjoner.....	5
§ 114 – NRYFs ansvar	5

KAP 2 – ETISKE REGLER FOR RYTTERSSPORTEN

§ 120 – Generelt	6
§ 121 – Normer for hesten i ryttersporten	6
§ 122 – Hestens velferd og helse	6
§ 123 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest.....	8
§ 124 – Dyrevelferdskontrollør	9
§ 125 – Forbud mot doping	9
§ 126 – Sikkerhet.....	10
§ 127 – Habilitet	11
§ 128 – Utilbørlig opptreden	12
§ 129 – Forbud mot alkohol og andre rusmidler på ridestevner mm	12

KAP 3 – DEFINISJONER M V

§ 130 – Generelt	13
§ 131 – Definisjoner vedr. stevner.....	13
§ 132 – Ryttere inkl. aldersgrenser, amatørbestemmelser etc.	15
§ 133 – Hester og ponnier.....	16
§ 134 – Hesteeier	17
§ 135 – Ansvarlig person.....	18
§ 136 – Kvalifikasjon	18
§ 137 – Lagkonkurranser	19

KAP 4 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ 140 – Rytteres deltagelse i stevner	21
§ 141 – Grønt kort og rytterlisens.....	23
§ 142 – Hesteregistrering, hestelisens, hestepass og ponnimålekort.....	24
§ 143 – Rytters plikter	26
§ 144 – Lagleder	26
§ 145 – Antrekk og utrustning.....	27
§ 146 – Bruk av oppvarmingsbanen	28
§ 147 – Hilsning	29
§ 148 – Vektbestemmelser og veiing	29
§ 149 – Reklame og produsentlogo	29

KAP 5 – STEVNER

§ 150 – Stevnekategorier og terminlister.....	31
§ 151 – Arrangørens ansvar og stevneorganisasjon	33
§ 152 – Sanitet	34
§ 153 – Stevneinvitasjoner, ryttermelding og program	35
§ 154 – Rytterrepresentant.....	39
§ 155 – Påmelding til stevner	39
§ 156 – Start.....	42

§ 157 – Gjennomføring av stevner	44
§ 158 – Plassering og premiering	46
§ 159 – Resultatlistor og stevnerapport	49
KAP 6 – MESTERSKAP, CUPER OG CHAMPIONAT	
§ 160 – Generelle bestemmelser for Norgesmesterskap (NM)	52
§ 161 – Generelle best. for Innendørs norgesmesterskap og Hallmesterskap	53
§ 162 – Generelle bestemmelser for Landsmesterskap (LM).....	54
§ 163 – Generelle bestemmelser for Kretsmesterskap (KM) og reg. mesterskap	54
§ 164 – Medaljer og øvrige offisielle premier	55
§ 165 – Generelle bestemmelser om cuper.....	55
§ 166 – Statutter.....	55
§ 167 – Championat.....	55
KAP 7 – OVERDOMMER/APPELLKOMITÉ, TEKNISK DELEGAT, DOMMERE, BANEBYGGERE, STEWARDER (~~Offisielle ledere~~)	
§ 170 – Generelle bestemmelser.....	56
§ 171 – Overdommer/appellkomité	56
§ 172 – Teknisk delegat.....	57
§ 173 – Dommere	58
§ 174 – Banebyggere	58
§ 175 – Stewarder	59
§ 176 – Utgifter for teknisk personell og tilsvarende	60
§ 177 – Regler for autorisasjon av teknisk personell.....	~~60~~ <u>1</u>
KAP 8 – ELIMINERING, DISIPLINÆRE FORHOLD OG PROTESTER	
§ 180 – Generelt	~~62~~ <u>1</u>
§ 181 – Behandling av saker om reglementsbrudd.....	~~62~~ <u>1</u>
§ 182 – Eliminering	~~63~~ <u>2</u>
§ 183 – Skriftlig advarsel (advarselkort)	~~63~~ <u>2</u>
§ 184 – Sanksjon.....	~~63~~ <u>2</u>
§ 185 – Protester	~~65~~ <u>4</u>
KAP 9 – VETERINÆRE FORHOLD, SMITTEVERN OG OPPSTALLING	
§ 190 – Generelt om veterinærtjenester ved stevner	~~67~~ <u>6</u>
§ 191 – Bestemmelser om vaksiner mot hesteinfluensa (hestehoste)	~~69~~ <u>8</u>
§ 192 – Smittevern for hest ved hestesportsarrangementer.....	~~72~~ <u>1</u>
§ 193 – Oppstalling m.v. ved stevner – hestevelferd og sikkerhet.....	~~74~~ <u>3</u>
§ 194 – Oppstalling og opphold på stevneområdet ved mesterskap.....	~~75~~ <u>4</u>
§ 195 – Fasiliteter for dopingprøvetaking av hest	~~75~~ <u>4</u>
Tillegg 1 NM for fjordhest.....	~~77~~ <u>6</u>
Tillegg 2 Bestemmelser om konkurranseponnier og ponnimåling	~~82~~ <u>1</u>
Tillegg 3 Klubbstevne, Rekrutteringsstevne og skolehestklasse	~~85~~ <u>4</u>
Tillegg 4 Rytters høyde og vekt.....	~~88~~ <u>7</u>
Tillegg 5 Regler for autorisasjon av teknisk personell	~~91~~ <u>0</u>
Tillegg 6 Behandling av søknader om dispensasjon.....	~~115~~ <u>3</u>
Tillegg 7 Beregning av bot etter § 184.5.b.	~~116~~ <u>4</u>
Tillegg 9 Generelt om protester, meldinger og anker, og om innsyn og offentliggjøring av vedtak	~~119~~ <u>7</u>
Tillegg 10 Nærmere om protester, meldinger og anker som skal behandles utenom stevneplassen	~~122~~ <u>0</u>

KAP 1 – REGLEMENTETS GYLDIGHET OG OMFANG

§ 110 – Reglementets hensikt

1. Konkurransereglementet (KR) er fastsatt av Norges Rytterforbund (NRYF) for å gjøre alle konkurranser så rettferdige og like som mulig og ivareta hensynet til hestevelferden og sikkerheten under NRYFs stevner og offisielle treninger, kurs og samlinger.

KR skal også fremme etisk og redelig opptreden hos alle som er knyttet til ryttersporten.

2. Hensikten med KR er ikke å regulere i detalj alt som har med konkurransevirkosomhet å gjøre. Noe frihet overlates til sportsutvalgene og stevnearrangørene med hensyn til utforming av arrangementsbestemmelser og stevneinvitasjoner innenfor KRs rammer.

3. Nye reglement og endringer til reglementet er gyldige når de er offisielt bekjentgjort og fra den dato som er satt av NRYF. Samtidig oppheves tidligere utgaver av reglementet eller regelen som blir endret.

4. Ryttere, ansvarlig person med lisens (§ 125), autorisert teknisk personell, organisasjonsledd og stevnearrangører har plikt til å kjenne og etterleve de relevante bestemmelsene i KR I (Generelt konkurransereglement) og de aktuelle grenreglementene. KR I og de aktuelle grenreglementene skal være tilgjengelig i sekretariatet under stevner. Det til enhver tid gjeldene reglement med siste reglementsendringer synlig ligger på NRYFs hjemmeside.

§ 111 – Reglementets gyldighetsområde

1. Når reglementet gjelder

a) KR gjelder for alle ryttergrener angitt i § 112 på alle stevner i Norge under NRYF. KR gjelder under hele stevnet og for alle aktiviteter som er knyttet til stevnet og omtalt i reglementet, både før stevnestart og etter stevnets avslutning.

b) Følgende bestemmelser gjelder også under offisielle treninger, kurs for teknisk personell og andre typer samlinger arrangert av NRYF der formålet er utdanning og utvikling av ferdigheter innen hold, stell og bruk av hest: 114 – NRYFs ansvar, KR I § 121 – Normer for hesten i ryttersporten, § 123 – Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest, § 126 – Sikkerhet, § 128 – Utilbørlig opptreden, § 180 – Generelt, § 181 – Behandling av saker om reglementsbrudd, § 184 om sanksjoner, § 191 om vaksiner, § 192 om smittevern og Tillegg 9 og 10 om protester, meldinger og anker mm. Enkelte andre bestemmelser gjelder også uavhengig av stevner, offisielle treninger, kurs og samlinger når det er særskilt angitt. § 121 – Normer for hesten i ryttersporten, § 123 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest og § 128 - Utilbørlig opptreden gjelder også i utlandet.

c) Norges idrettsforbunds bestemmelser, herunder bestemmelser om barneidrett, gjelder direkte der det ikke er gitt bestemmelser om forholdet i KR.

2. Hvem reglementet gjelder for

Reglementet retter seg mot enhver som deltar i aktiviteter omtalt i § 111 i egenskap av rytter, medhjelper eller foresatt for rytter, hesteeier, ansvarlig person (§ 135), trener, offisiell leder

(KR I Kap 7), stevneveterinær, stevneledelse, funksjonær, tillitsvalgt eller oppnevnt utvalgsmedlem. Reglementet retter seg også mot andre som overfor NRYF har forpliktet seg til å følge reglementet. På samme måte retter reglementet seg mot alle organisasjonsledd innenfor NRYF. Definisjonen i § 128 om utilbørlig opptreden gjelder for enhver.

3. Internasjonale stevner i Norge

a) FEI-stevner i Norge arrangeres etter FEIs reglement, se § 130. Skillet mellom nasjonale og internasjonale stevner er beskrevet i FEIs General Regulations Art. 101. Nasjonale klasser under FEI-stevner skal følge KR i hht FEIs General Regulations Art. 109. Det må også være tydelig skille mellom de nasjonale og internasjonale klassene slik at det ikke er tvil om hvilken status de enkelte klassene har.

b) Internasjonale stevner i Mounted Games i Norge arrangeres etter gjeldene reglement for *International Mounted Games Association* (IMGA). ~~IMGA følger FEIs antidopingreglement. I tillegg gjelder følgende deler av KR I: § 121 – Normer for ryttersporten, §126 – Sikkerhet, § 127 – Habilitet, § 125 – Forbud mot doping, § 129 – Alkoholforbud på ridestevner og under trening, § 132.1 og 2 – Ryttere inklusive aldersgrenser og Kapittel 9 om veterinære forhold, smittevern og oppstalling.~~

4. Oppvisning mv

Dersom det arrangeres oppvisning, showinnslag o.l. med hester i forbindelse med et stevne, må reglementets bestemmelser om sikkerhet, dyrevelferd og veterinære bestemmelser følges (spesielt §§ 121, 122, 123, 126, 132.10-11, 135, 145.2-8 og 190-193). Kravet om sikkerhetshjelm og fottøy gjelder dersom ikke oppvisningens karakter tilsier noe annet. Overdommer har myndighet også overfor slike innslag. Kap. 8 om disiplinære forhold kommer til anvendelse så langt de passer.

§ 112 – Reglementets omfang

1. Det samlede konkurransereglementet er delt i følgende delreglementer:

KR-nr.:	§§-nr.:	Betegnelse/gren:
KR I	100–199	Generelt konkurransereglement
KR II	200–399	Sprangridning
KR IV	400–499	Dressurridning
KR V	500–599	Feltritt
KR VI	600–699	Mounted games
KR VII	700–799	Voltige
KR VIII	800–899	Distanseridning
KR IX	900–999	Kjøring
KR P	10-36	Para-ryttere

I tillegg kommer NIHF's reglement for islandshestkonkurranser.

2. Generelt konkurransereglement (KR I), inkludert de aktuelle tillegg, gjelder for alle grener. Grenreglementene gjelder bare for den aktuelle gren, dersom ikke annet er angitt i reglementet.

3. De til enhver tid gjeldende dressurprogram for de aktuelle grener er å regne som en del av reglementet og ligger på NRYF's hjemmeside.

§ 113 – Reglementsfortolkninger, dispensasjoner

1. Hvor godt man enn forsøker å utforme KR kan det aldri dekke alle mulige tilfeller. Om en oppstått situasjon ikke kan tolkes etter KR's bokstav, skal tolkningen skje i reglementets ånd og etter den mening som er lagt i den regel som kommer nærmest opp til situasjonen. I tvilstilfeller skal det heller «frikjennes» enn «straffes». Hensynet til hestevelferd, sikkerhet og rettferdighet skal alltid legges til grunn. FEIs reglement og veiledninger er viktige grunnlag for tolking.
2. NRYF ved TKr kan gi dispensasjoner fra reglementet i særlige tilfeller når dette er nødvendig. Hensynet til hestevelferd, sikkerhet og rettferdighet skal ivaretas. Jf KR I Tillegg 6. Alle innvilgede dispensasjoner skal kunngjøres på en slik måte at berørte ryttere og arrangører har muligheter til å få kjennskap til dem.
3. Ved eventuelle uklarheter i tolkning av stevneinvitasjoner og statutter har arrangøren ansvaret for å be om avklaring fra godkjennende instans før stevnet, fra overdommeren under stevnet og fra TKr etter stevnet.

§ 114 – NRYFs ansvar

Ansvar og forpliktelser gitt i dette reglement påhviler NRYF gjennom dets styre og styreopnevnte og tingvalgte komitéer og utvalg. NRYF frasier seg ethvert juridisk eller økonomisk ansvar som måtte oppstå ved praktisering av bestemmelser og anvisninger i reglementet, eller ved beslutninger gjort nødvendige av forhold NRYF ikke rår over (force majeure), som for eksempel smittsomme hestesykdommer, uvær etc.

KAP 2 – ETISKE REGLER FOR RYTTERSSPORTEN

§ 120 – Generelt

I all ryttersport skal hensynet til hestevelferd, sikkerhet og rettferdighet alltid komme først. Enhver skal opptre i tråd med anerkjente normer for god skikk og bruk overfor alle involverte i ryttersporten og uten å skade ryttersportens omdømme.

§ 121 – Normer for hesten i ryttersporten

1. I all ryttersport skal hensynet til hesten ha høyeste prioritet og aldri måtte vike for konkurransehensyn eller kommersielle hensyn.
2. Under all trening og deltakelse i konkurranser skal hensynet til hestens velferd komme først. Dette gjelder bl.a. oppstalling, tilsyn og stell, hovstell, treningsmetoder, salutstyr og transport. Alt hold, trening og bruk av hest skal bygge på gjeldende kunnskap om hestens mentale og fysiske behov. Metoder som FEI, NRYF eller norsk lov ser på som dyremishandling, skal ikke forekomme. Misbruk av naturlige eller kunstige hjelpere (inkludert sporer, pisk, hjelpetøyler mm) er uakseptabelt.
3. Hester som trenes eller deltar i konkurranser, må være friske og skadefrie. Ulovlig bruk av medikamenter eller andre behandlingsmetoder må ikke forekomme.
4. Hester og utøvere som deltar i konkurranser, skal være i god nok form og ha de nødvendige ferdigheter som konkurransen forutsetter.
5. Konkurransene må ikke utsette hester eller utøvere for unødige belastninger eller fare. Det må legges stor vekt på godt underlag og sikre baner (inkludert hindre), og sikker og egnet oppstalling med god nok adgang til vann, fôr og strø. Det må tas hensyn til værforholdene.
6. All transport av hest må foregå på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte og i henhold til gjeldende forskrifter om transport av dyr. Reisen skal være godt planlagt, og ventilasjon, hygiene, hvileperioder og tilgang til mat og vann må ivaretas. Hesten må være i form til å kunne gjennomføre hele reisen, både til og fra konkurranseplassen.
7. NRYF skal på alle nivå arbeide for at alle personer og organer under deres jurisdiksjon respekterer og arbeider for å ivareta hensynet til hestens velferd.
8. Prinsippene i denne paragrafen skal gjenspeiles og utdypes i NRYFs konkurransereglene.

§ 122 – Hestens velferd og helse

1. Konkurransemessig stand

a) Hesten skal være i konkurransemessig stand når den fremstilles for veterinærbesiktigelse, forberedes til konkurranse og starter i konkurranse. Ansvarlig person har ansvaret for at hesten er i konkurransemessig stand, men dette fritar ikke rytteren for medansvar.

Hesten må kunne oppholde seg på stevneplassen og delta i konkurransen med alt påbudt og bare tillatt utstyr, slik det er angitt i KRI og grenreglementene, for å kunne regnes å være i konkurransemessig stand.

b) Dersom hestens almenntilstand, prestasjonsform, kondisjon eller helsetilstand gjør start i konkurranse uriktig ut fra hensynet til dyrevelferden eller sportens omdømme, skal overdommeren gi hesten startforbud eller eliminere hesten fra konkurransen. Beslutningen kan også gjelde annen

ridning og bruk av hesten på konkurranseområdet. Overdommeren kan innhente råd fra stevneveterinæren der det er aktuelt.

c) Dersom dommeren finner at hesten er *tydelig halt*, og det ikke kan oppfattes som en mer eller mindre tilfeldig urenhet i gangen, skal dommeren eliminere ekvipasjen. Det samme gjelder om hesten av annen grunn åpenbart *ikke er i konkurransemessig stand*, eller det er *blod på hesten* – se nærmere bestemmelser i grenreglementene. Denne myndigheten gjelder både mens ekvipasjen rir rundt eller inne på konkurransebanen og venter på startsignal, og fra startsignal er gitt og til ekvipasjen har ridd ut av konkurransebanen eller målområdet etter å ha gjennomført sitt ritt i konkurransen.

Overdommeren kan gi startnekt eller eliminere hest på samme grunnlag under hele stevnet.

d) En hest som er blitt syk eller skadd under stevnet, får ikke starte igjen i det samme stevnet uten tillatelse fra overdommeren. Bestemmelsene om medisiner og doping av hest må overholdes.

2. Drektige hopper og føll

a) Hoppe som er drektig i 5.–11. måneden, hoppe med føll yngre enn 6 måneder (eget eller ammeføll) og hoppe som fortsatt ammer, får ikke delta i konkurranser eller bringes til stevne-plassen.

b) Føll må ikke bringes med til stevnet, uansett alder.

3. Hestens alder

Hestens alder regnes fra 01.01 det året hesten er født.

Hesten må være *minst 4 år gammel* for å kunne starte noen form for konkurranse. Dette gjelder også start utenfor konkurranse. Se også § 133.2.

4. Hestens atferd

Overdommeren kan vise bort fra stevnet hester som oppfører seg slik at de kan skade seg selv, andre hester eller personer. Se også § 126.3, 132.11 og 190.2.c.

5. Prestasjonsnivå

Om en ekvipasje åpenbart ikke behersker klassens nivå, eller videre ritt er klart negativt for hestens velferd eller sportens anseelse, skal ekvipasjen elimineres. Jf § 132.11.

6. Følehår og ørehår

Dersom følehår på hestens hode er klippet eller fjernet, kan hesten ikke starte i konkurranse før hårene er vokst ut til normal lengde.

Hår i ørene kan ikke fjernes eller klippes kortere enn til ørekanten.

Forbudene gjelder ikke ved veterinærmedisinsk grunn dokumentert med veterinærattest.

7. Egenerklæring og helseattest

Arrangøren kan etter egen vurdering kreve egenerklæring om smittefrihet for hester som skal delta i stevne. I situasjoner med spesiell smittefare kan arrangøren kreve helseattest fra veterinær dersom myndighetene eller NRYF krever eller anbefaler det. Krav om egenerklæring og helseattest gjelder i slike tilfeller også deltakende hester som normalt står oppstallet på stevneområdet.

Ingen andre enn arrangøren kan kreve egenerklæring eller helseattest for at stevnehester skal kunne komme inn på eller bruke noen del av stevneområdet – jf § 131.2.

8. Smittsom sykdom

Hester fra staller der det er mistanke om eller påvist smittsom hestesykdom, og hester som har eller mistenkes å være smittet av slik sykdom, har ikke adgang til stevneområdet. Dersom en hest viser symptomer på slik sykdom under stevnet, skal OD underrettes. OD kan om nødvendig pålegge arrangøren og ansvarlig person at hesten isoleres fra de andre hestene eller fjernes fra stevneområdet.

Tilsvarende kan det ikke arrangeres stevner, treninger o.l. med hest på anlegg der det er mistanke om eller påvist smittsom hestesykdom.

9. Dispensasjoner

Det gis ikke dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragrafen, og beslutninger fra overdommeren og dommeren kan ikke ankes.

§ 123 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest

1. Generelt

Alle handlinger som kan påføre hesten unødvendig ubehag eller smerte, regnes som *ukorrekt håndtering av hesten* og skal ikke forekomme. *Fysisk avstraffelse av hesten er absolutt forbudt.* Eventuell frustrasjon eller sinne hos noen som rir, håndterer hesten eller på annen måte kan påvirke den, må aldri få utløp overfor hesten. Hestefaglig forsvarlig korrigerende og avverging av farlige situasjoner er likevel tillatt.

Forbudet mot ukorrekt håndtering og avstraffelse gjelder både under konkurransen og på hele stevneområdet (jf. § 131.2), så lenge stevnet varer, døgnet rundt. NRYF kan også følge opp alvorlige brudd mot denne bestemmelsen selv om det skjer utenom avgrensningen i § 111.1 av når og hvor reglementet gjelder.

2. Eksempler

Eksemplene nedenfor er viktige, men ikke uttømmende:

- Rykk i tøylene
- Gjentatte kraftige sjenkelslag
- Overdreven sporebruk
- Overdreven eller feil bruk av pisk (se pkt 3)
- Slag og spark
- Skrik, banning eller andre upassende uttrykk
- Gjentatt hopping over hinder etter rittet
- Barring (se pkt 4)
- Blistring ol. (se pkt 5)
- Konkurrering med eller arbeid av tydelig halt, syk, utslitt eller skadet hest
- Konkurrering med eller arbeid av hest som er eliminert/nektet start ved veterinærbesiktigelse eller av dommer/OD pga ikke i konkurransemessig stand, uten at tillatelse er uttrykkelig gitt av OD
- For tung rytter som åpenbart påvirker hestens balanse eller bevegelser negativt.

3. Pisk

Pisk skal ikke brukes til avstraffelse, bare for rettleiding. Ved all ridning gjelder at Ppisk kan bare kan brukes på bogen eller bakom salen med lette slag. Rytteren må aldri løfte hånden høyere enn skulderen sin for å bruke pisk. Det er forbudt å ri med pisk vendt opp. Se også spesialregler i grenreglementene og § 190.3 om veterinærbesiktigelse og mønstring.

4. Barring

Enhver form for barring er forbudt.

5. Blistring o.l.

Bruk av blistring, skarpe gjenstander i bandasjer eller andre metoder for å gjøre hesten øm på bena er forbudt. OD kan bestemme at det skal utføres bandasjekontroll under stevnet, både som rutinemessige stikkprøver, og ved mistanke om brudd på denne bestemmelsen.

6. Eliminering og sanksjoner

a) Den som gjør seg skyldig i brudd mot denne paragrafen, kan elimineres og ilegges sanksjon. Dårlig ridning/kjøring med uhensiktsmessig bruk av bitt, pisk, sporer og annet utstyr kan regnes som «ukorrekt håndtering av hesten» selv om vedkommende ikke med hensikt påfører hesten ubehag eller smerte. I slike tilfeller kan vedkommende elimineres selv om det ikke ilegges sanksjon.

b) Skriftlig irettesettelse brukes ved mindre alvorlige forhold, mens utelukkelse fra klassen eller resten av stevnet skal brukes ved klare overtredelser (jf § 184.5.a og c). Ved barring eller blistring o.l. skal både rytteren og hesten utelukkes fra resten av stevnet. Medhjelpere kan også ilegges samme sanksjons.

c) Vedtak fra OD eller dommer om sanksjon etter denne paragrafen kan ikke ankes, unntatt dersom det kan dokumenteres at den sanksjonerte hendelsen ikke har funnet sted. Strengere reaksjon kan senere besluttes av NRYF, se § 181.5.

§ 124 – Dyrevelferdskontrollør

Overdommeren er ansvarlig dyrevelferdskontrollør under stevnet ¹, jf. § 171.2.

Chief steward og stewardene skal støtte overdommeren i denne oppgaven, jf § 175.

§ 125 – Forbud mot doping

1. For ryttere gjelder NIFs dopingbestemmelser slik de er fastsatt i NIFs Antidopingregelverk. Antidoping Norge fastsetter prosedyrene for dopingkontroll. Dopinglisten for humane utøvere er fastsatt av WADA og innlemmet i NIFs Antidopingregelverk. Generell hjemmel for å kreve dopingkontroll av rytter er gitt i NIFs Antidopingregelverk art. 5.2, mens hjemmel for å straffe overtredelser av dopingbestemmelsene finnes i art. 10 for enkeltpersoner og art. 11 for lag. Ved regelbrudd for rytter vises til NIFs Antidopingregelverk art. 10.

2. Antidoping og regelstridig medisiner av hest

a) Overordnede regler om og hjemmel for NRYFs bestemmelser om antidoping og regelstridig medisiner av hest er gitt i Lov om dyrevelferd og Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranse ¹, og i FEIs antidopingregelverk: «Equine Anti-Doping and Controlled Medication Regulations».

b) «Norges Rytterforbunds bestemmelser om antidoping og regelstridig medisiner av hest» er fastsatt av NRYFs forbundsstyre og er å finne på NRYFs hjemmeside.

c) Ved erklært positiv prøve, manipulasjon av prøve, unnlattelse av å møte til eller hindring av avleggelse av prøve og brudd på karensbestemmelsene, skal ekvipasjen, uten påvisning av eventuell skyld og uten domsbehandling, automatisk utelukkes fra det aktuelle stevnet. Alle

---

¹ [Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser - Lovdata](#) § 12

resultater fra stevnet strykes straks forholdet er kjent, og ekvipasjen fratas eventuelle plasseringer, medaljer og premier. Hesten gis automatisk startnekt i tråd med forbuds- og karenstidsbestemmelsene pkt. C – Konkurransforbud for hest.

d) Det gis ingen dispensasjoner fra bestemmelsene i denne paragrafen.

§ 126 – Sikkerhet

1. Sikkerheten på stevneplassen for hester, ryttere med medhjelpere, funksjonærer og publikum skal settes i høysetet.

2. *Arrangøren er ansvarlig* for å legge de fysiske forhold omkring arrangementet best mulig til rette med tanke på sikkerhet:

a) *Staller/bokser* skal være store nok og slik utformet at hestene ikke kan skade seg. Se § 193. Hester får ikke bindes frittstående på konkurranseområdet uten kontinuerlig tilsyn.

b) *Oppvarmingsbaner og konkurransebaner* skal være best mulig avgrenset slik at sikkerheten for ekvipasjer og publikum kan ivaretas, om nødvendig med gjerder. Underlaget skal være av en slik beskaffenhet at hestene ikke kan komme til skade. Alt materiell skal være godt vedlikeholdt og i en slik stand at hestene ikke kan skade seg på det under normale forhold. Rideveier mellom parkeringsplass, staller, oppvarmingsbaner og konkurransebaner skal være best mulig skjermet mot publikum.

c) Banebygger, overdommer og teknisk delegat skal alltid sette hestenes og rytternes sikkerhet først.

d) Stewarder skal kontrollere at oppvarmingsbanene brukes forsvarlig og uten for mange ryttere av gangen (se også § 146 og KR II § 201).

e) Plass for *avlasting og oppstilling av hestetransporter* skal være slik organisert at opp- og avlasting av hester kan skje på en forsvarlig måte.

3.a) *Fornuftig vurdering av egne ferdigheter*, allmenn hestekunnskap og rideferdigheter er den beste forsikringen mot uhell ved all omgang med hester. Rytteren skal ikke ri hester eller delta i konkurranser vedkommende ikke er kompetent til å beherske. Medhjelpere skal heller ikke håndtere eller ri hester de ikke er kompetente til å beherske.

b) Rytteren og hans medhjelpere plikter å opptre på en slik måte at ikke egne eller andres hester eller andre personer kommer i fare for å bli skadet. Hester som vurderes å være til fare for seg selv eller sine omgivelser, kan vises bort fra stevneplassen av OD (§ 122.4).

c) *Hester som leies* på stevneområdet, skal leies i hodelag med tøyler eller leietau, eller hingstebitt med leietau. I stallen og ved lasting av og på transport kan hesten likevel leies i grime med leietau.

En person kan leie bare én hest av gangen på stevneområdet. På en inngjerdet fremridningsbane kan en person leie inntil to hester samtidig mens rytteren deltar på banevisning.

d) *Hingster skal alltid være merket* med tydelig hingstemerke i oransje farge ca 80 mm i diameter på begge sider av hodelaget eller annen leieanordning så lenge de oppholder seg på stevneområdet, unntatt når hingsten står oppstallet.

4. Alle som sitter på hesten på konkurranseområdet, skal benytte *godkjent sikkerhetshjelm* (med visse unntak for voltige – se KR VII § 725) og annet reglementert sikkerhetsutstyr (§§ 145, 256, 425, 525, 725, 816, 923).

5. Det er *forbudt å holde og bruke håndholdt telefon* ved all ridning på stevneplassen

6. Rytteren er ansvarlig for selv å kontrollere at alt saltøy, seler, vogner og annet utstyr er riktig tilpasset og i forsvarlig stand.
7. Det er *forbudt å røyke* på stevnets oppstillingsområde og ridebaner samt under all ridning, kjøring og håndtering av hester.
8. Det er *båndtvang* på hele stevneområdet.

§ 127 – Habilitet

1. Regler om habilitet

a) Hovedregel om habilitet

Som hovedregel skal ingen gjøre tjeneste som **overdommer/appellkomite, dommer, chief steward** eller **stevneveterinær** dersom vedkommende har en tilknytning som omtalt nedenfor til noen deltagende hest eller rytter i klassen (dommer) eller stevnet:

- **eier** av hest
- **slektning** av rytter i opp- eller nedstigende linje, eller i sidelinje så nær som søsken, og fosterfar, fostermor eller fosterbarn;
- **ektefelle, forlovet eller samboer** med rytter
- **trener** for rytter eller hest i løpet av de 3 siste måneder, uansett gren
- **andre særegne forhold** som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet; f.eks. nært vennskap, klientforhold

Under mesterskap *skal* ingen ha en slik funksjon.

For interne klubbstevner [og Rekrutteringsstevner](#) gjelder hovedregelen så langt det passer.

b) Unntak fra hovedregelen

Hovedregelen kan fravikes bare dersom det er strengt nødvendig av praktiske eller økonomiske grunner for å unngå at klassen eller stevnet ikke lar seg gjennomføre. Dette må i så fall godkjennes av rytterkretsen (D-stevner) eller NRYF sentralt (L- og E-stevner) før det den aktuelle klassen eller stevnet finner sted².

Hovedregelen kan aldri fravikes ved mesterskap.

2. Deltagende rytter/kusk på stevnet kan aldri være overdommer/appellkomite, chief steward eller stevneveterinær. En rytter/kusk kan heller ikke være dommer i en klasse han selv starter i. Rytter/kusk kan ikke være banebygger i mesterskapsklasser han starter i. Dette gjelder både sprang, feltritt og kjøring.

3. For L- og E-stevne gjelder: **Overdommeren og Teknisk delegat** bør ikke være medlem av arrangørklubben og kan ikke sitte i arrangementskomiteen eller stevneledelsen.

4. Kravet til habilitet gjelder hele den aktuelle aktiviteten vedkommende skal bedømme (f.eks. klasse, veterinærbesiktning) eller har myndighet til å regulere (f.eks. tilsyn under fremridningen). Dersom vedkommende er inhabil i forhold til en hest eller rytter som starter én avdeling eller klasse i en lagkonkurranse, er vedkommende inhabil i forhold til hele lagkonkurransen.

5. Ansvar for å vurdere egen habilitet og melde seg inhabil i hht til denne paragrafen ligger alltid på vedkommende selv. Arrangøren har likevel plikt til å ta det opp med vedkommende

---

² «Kretsen» betyr her kretsstyret. «NRYF sentralt» betyr den aktuelle komite for teknisk personell. Myndigheten må fremgå av komiteenes mandat.

og overdommeren dersom arrangøren blir kjent med forhold som tilsier at vedkommende vil være inhabil.

6. Dersom det **etter at den aktuelle aktiviteten er slutt** viser seg at vedkommende var inhabil, blir avgjørelser vedkommende har fattet, likevel stående dersom det ikke nedlegges protest.

§ 128 – Utilbørlig opptreden

Som utilbørlig opptreden regnes enhver handling eller uttalelse som *strider mot god skikk og bruk* eller kan *skade sportens omdømme*. Dette gjelder også om handlingen eller uttalelsen ikke faller inn under hovedregelen i § 111.1 om når reglementet gjelder.

Eksempler på utilbørlig opptreden er bl.a.

- ukorrekt oppførsel eller upassende/støtende uttalelse til eller om stevneledelsen, offisiell leder eller funksjonær ved stevnet, om andre forhold ved arrangementet, eller til/om konkurrenter, deres medhjelpere mv
- seksuell trakassering og seksuelle overgrep
- ukorrekt oppførsel eller upassende/støtende uttalelse til eller om klubb, krets eller NRYF, eller om tillitsvalgte og ansatte hos disse
- enhver handling eller uttalelse forøvrig som kan skade ryttersportens anseelse og gode omdømme.

Alvorlige tilfeller av utilbørlig opptreden kan meldes til NRYF som en varslingssak.

§ 129 – Forbud mot alkohol og andre rusmidler på ridestevner og under trening

1. Formål

Forbudet mot alkohol og andre rusmidler er gitt for å ivareta hensynet til hestevelferden, sikkerheten og ryttersportens omdømme, i tråd med Norges idrettsforbunds holdninger slik de er nedfelt i NIFs lov og retningslinjer.

2. Forbud

a) Det er forbudt for rytter, trener, lagleder og ansvarlig person (§ 135), samt stevneorganisasjonens ledere og funksjonærer (§ 151), å innta eller være påvirket av alkohol eller andre rusmidler på stevner og under treninger arrangert av klubber, kretser eller utvalg tilsluttet NRYF. Det er også forbudt for enhver å innta eller tilby noen form for rusmidler i tilskurområdet ved oppvarmingsbaner og konkurransebaner, med unntak for klart avgrenset område med skjenkeløyve for alkohol.

Forbudet gjelder på stevneplassen fra 1 time før første start til 1/2 time etter siste start hver dag under stevnet. Ved trening gjelder forbudet på hele treningsområdet i den perioden praktisk eller teoretisk undervisning skjer.

b) For personer som oppholder seg i stallen, håndterer hest eller har en rolle overfor barn og unge under 18 år, gjelder forbudet til enhver tid under hele stevnet eller treningen.

c) Forbudet gjelder ikke personer som oppholder seg i privat telt, bobil, bodel i hestebil o.l., selv om disse er plassert på stevneområdet i hht definisjonen i § 131.2, forutsatt at ikke andre på stevneplassen blir negativt påvirket.

3. Overdommers tiltak ved regelbrudd

Blir overdommer på et stevne kjent med at noen inntar, tilbyr eller kan være påvirket av rusmidler i strid med pkt. 2 over, skal OD undersøke forholdet slik som angitt i § 181.2, jf. § 180. Dersom vedkommende åpenbart har brutt med forbudet, skal OD straks fatte vedtak om utelukkelse for resten av stevnet, og saken meldes inn til NRYFs administrasjon for videre behandling (KR I Tillegg 9.1).

KAP 3 – DEFINISJONER mv

§ 130 – Generelt

1. Fédération Equestre Internationale (FEI) er den internasjonale ride- og kjøresportens hovedorganisasjon, og ivaretar sportens interesser på internasjonalt plan samt utferdiger reglement og bestemmelser for internasjonale stevner, mesterskap og olympiske leker. KR skal så langt det er mulig tilpasses FEIs bestemmelser.
2. Norges Rytterforbund (NRYF) er en sammenslutning av norske ride- og kjøreklubber og derfor en hovedorganisasjon for ryttersporten i Norge. NRYF ble stiftet 10. desember 1915 av delegater fra De Norske Officerers Rideklub, Drammens Rideklub, Kristiania Rideklub og Trondhjems Rideklub. NRYF er opptatt som særforbund i Norges Idrettsforbund (NIF). NRYF er medlem av Fédération Equestre Internationale (FEI), og var blant de 8 nasjonale forbund som stiftet FEI 24.–25. november 1921. I FEIs terminologi er NRYF *NF* (nasjonalt forbund) i Norge.
3. En rytterkrets er en sammenslutning av rideklubber i et geografisk område. En rytterkrets har tilhørighet til en eller flere idrettskretser. Rytterkretsen skal fungere som et bindeledd mellom sine klubber, og mellom klubbene og NRYF sentralt.
4. Med klubb menes en rideklubb (et idrettslag) tilsluttet NRYF, med rettigheter og plikter i henhold til NRYFs lov og dette reglementet, samt Norges Idrettsforbunds (NIFs) lover og bestemmelser.

§ 131 – Definisjoner vedrørende stevner

1.a) Med *stevne* (også kalt «meeting») menes et arrangement med en eller flere klasser der ridesport utøves. Et stevne kan omfatte én eller flere kategorier av deltagere, og én eller flere grener.

b) Som stevne eller konkurranse regnes alle arrangementer som har ett eller flere av følgende kjennetegn:

- Navn eller beskrivelse som omfatter «stevne», «konkurranse», «klasse», «mesterskap» eller andre begrep som KR bruker om konkurranser.
- Bruk av resultatlistor, premiering, premiesløyfer eller andre tegn som indikerer bedømming med rangering eller clear round.
- Resultater kan regnes som kvalifiserende til andre konkurranser
- Arrangementer der hesten spiller en helt passiv rolle, f.eks. pussekonkurranser, regnes ikke som stevne eller konkurranse.
- Arrangementer der utøveren presterer uten bruk av en levende hest, f.eks. kjepphestkonkurranse, regnes heller ikke som stevne. Unntak: Voltige med tønne.

c) Stevnet starter når sekretariatet trer i funksjon på stevneplassen (tidspunktet skal være oppgitt i stevneinvitasjonen) og avsluttes etter at siste protestfrist er løpt ut.

2. Med *stevneområde* menes det totale geografiske området som stevnet involverer, herunder inkludert også f.eks. staller og områder som er stilt til rådighet av arrangøren, men ligger utenfor den «sammenhengende del» av konkurranseområdet. Stevnets dommerorganisasjon, jf. kap. 7, har myndighet under hele stevnet (pkt. 1 ovenfor) og i hele stevneområdet.

3. Med *stevnekategori* menes et stevne som skal ha klasser på et nærmere definert nivå i den aktuelle grenen. Jf. § 150.

4. Med *stevnearrangør* menes klubb, krets eller forbund som alene, eller i forpliktende samarbeid mellom slike organisasjonsenheter, er ansvarlig for arrangementet av stevner etter dette reglement.

5. Med *gren (disiplin)* menes en type konkurranse som det er fastsatt særskilt reglement for. Grener i Norge med forkortelser: *Sprangridning/Sprang/S*; *Dressurridning/Dressur/D*; *Feltritt/Felt/F*; *Mounted Games/MG*; *Voltige/V*; *Distanseridning/Distanse/DI*; *Kjøring/K*; *Para-ryttere/Para*; *Islandshestkonkurranser*.

6. Med *kategori* menes en avgrenset gruppe utøvere som det arrangeres særskilte klasser eller stevner for. Eksempler på rytterkategorier i Norge med forkortelser: *Ponniryttere (P)*; *Juniorer (J)*; *Ungryttere (U)*; *Seniorer (Sn)*. Eksempler på hestekategorier i Norge: *Ponnier (P)*, *Hester (H)*.

7. Med *ekvipasje* menes en rytter og en hest som en konkurrerende enhet. Begrepet omfatter også en kusk med én eller flere hester forspent vogn og det antall medhjelpere som § 924.3 omhandler, samt i voltige voltigør(er) med en hest og en longør.

8. Med *spann* menes én eller flere hester forspent vogn i kjørekonkurranse.

9. Med *serie* menes et antall påfølgende klasser som holdes på forskjellige stevner og der resultatene fører frem til en endelig premiering eller til en finaleklasse.

10. a) Med *klasse* menes den enkelte konkurranse hvor deltagerne konkurrerer om plassering og premier etter KR's bestemmelser. Klassen begynner i det første deltager i klassen får startsignal. Det kreves minst 3 startende i en klasse.

- I følgende klasser kreves det likevel bare 2 startende (med unntak for mesterskap):
Distanseritt: Klasse Vanskelig B og Vanskelig A.

- I følgende klasser kreves det likevel bare 1 startende (med unntak for mesterskap):
Distanseritt: Klasse Grand Prix.

Para-ryttere: Alle grener og klasser.

Kjøring: Klasse VB og VA.

Alle grener: Klasser for unghester

Alle grener: Klasser med Clear Round-bedømming.

b) En klasse kan bestå av en eller flere *omganger*, eventuelt med omhopning/omridning. En omgang eller omhopning/omridning har ikke egen premiering.

c) Med *klassenivå* menes en viss vanskelighetsgrad, som er nærmere beskrevet i grenreglementene. Klassenivåene deles inn i LD, LC, LB, LA, MC, MB, MA, VB og VA etter stigende vanskelighetsgrad. Innen hvert klassenivå kan det være ulike konkurranseformer, dressurprogram mv.

11. a) Med *avdeling* menes en delkonkurranse i en serie delkonkurranser i samme konkurranse, som leder mot en endelig rangering/plassering. Siste avdeling kan betegnes *finale*. En avdeling kan bestå av én eller flere selvstendige klasser, men behøver ikke være det. Dette må fremgå av stevneinvitasjonen eller statuttene for konkurransen.

b) Det må fremgå av stevneinvitasjonen eller statuttene for konkurransen hvilken effekt eliminering i en avdeling har for ekvipasjens videre deltakelse og plassering i konkurransen.

c) Alle avdelingene, inkludert eventuell finale og omhopning, skal gjennomføres før sluttresultatet for konkurransen beregnes, selv om bare første avdeling har det antall startende som kreves for en klasse, jf pkt 10.a.

12. Med *prøve* menes en særskilt type «konkurranse»/øvelse som ledd i en klasse som består av ulike elementer. F.eks.: I feltritt: dressur-, terreng- og sprangprøve.

13. Med *stevneinvitasjon* menes en invitasjon til et nærmere angitt stevne med beskrivelse av arrangør, stevnested, klasser og andre forhold slik det er beskrevet i § 153.

14. Med *påmeldende klubb* menes den klubb rytteren/ekvipasjen starter for. Påmeldende klubb har hjemmel til å nekte rytter/ekvipasje å starte dersom rytteren/ekvipasjen ikke er berettiget til start.

15. En ekvipasje regnes som *startende* når den har startet konkurransen som angitt i grenreglementene. I kombinerte konkurranser er ekvipasjen startende når den har startet i første delprøve. Vedrørende dopingkontroll, se § 125. I lagkonkurranser har laget startet når lagets første ekvipasje har startet.

16. En ekvipasje har oppnådd *godkjent resultat* dersom den har gjennomført klassen/prøven uten å trekke seg, bli eliminert eller utelukket. I dressurridning, voltige og dressurkonkurranse i kjøring settes det dessuten krav til et minste oppnådd poeng- eller prosentresultat, se grenreglementene.

§ 132 – Ryttere inkl. aldersgrenser, amatørbestemmelser etc.

1. Ryttere omfatter både kvinnelige og mannlige utøvere, med mindre annet er angitt. Begrepet rytter i KR omfatter også *kusk*, *voltigør* og *longør i voltige*. Ryttere må være medlem av klubb tilsluttet NRYF (eller tilsvarende NF i annet land) for å kunne melde seg på eller delta i stevne arrangert av organisasjonsledd under NRYF.

2. Aldersgrenser

a) **Barn** omfatter aldersgruppen t.o.m. det kalenderåret rytteren fyller 12 år.

b) **Nedre aldersgrenser** for alle kategorier ryttere er:

- Klubbstevne og Rekrutteringsstevne f.o.m. det kalenderåret rytteren fyller 6 år (unntatt mesterskap).
- D-stevner f.o.m. det kalenderåret rytteren fyller 9 år (unntatt mesterskap).
- E- og L-stevner (unntatt NM og HM) og klubb-, krets- og landsmesterskap f.o.m. det kalenderår rytteren fyller 11 år.
- Norgesmesterskap og Hallmesterskap f.o.m. det kalenderår rytteren fyller 13 år.

Jfr Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett.

3. Rytter kan konkurrere som **Children** til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 14 år.

4. Rytter kan konkurrere som **ponnirytter (P)** til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 16 år med ponni som nevnt i § 133.1. I kjørekonkurranser for ponniekvipasjer er det ingen øvre aldersgrense for kusken.

5. Rytter kan konkurrere som **junior (J)** til og med utgangen av det kalenderåret vedkommende fyller 18 år.
6. Rytter kan konkurrere som **ungrytter (U)** fra og med det kalenderår vedkommende fyller 16 år til og med utgangen av det kalenderår vedkommende fyller 21 år.
7. Rytter kan delta i konkurranser for **seniorer (Sn)** fra og med det kalenderår de fyller 18 år; i dressur fra og med det kalenderår de fyller 16 år. Med seniorklasse menes klasse som i stevneinvtasjon/statutter angis som seniorklasse, samt i sprangridning klasse VB for hest og høyere og i feltritt klasse CCN3* for hest og høyere.
8. Andre aldersgrenser i tillegg til dem som er angitt i denne paragrafen, kan fastsettes i grensreglementene. Det kan imidlertid ikke settes lavere laveste alder eller høyere høyeste alder enn dem som er angitt i pkt 2-6.
9. Det gis ikke dispensasjon fra bestemmelsene om aldersgrenser for rytter.
- 10. Rytters vekt og høyde.** Overdommeren kan, eventuelt i samråd med veterinær, gi enhver rytter forbud mot all ridning av en nærmere angitt hest på konkurranseområdet dersom overdommeren mener rytteren er for tung eller for høy for hesten slik at det går ut over dyrevelferden. For kjøring gjelder bestemmelsen for samlet vekt av vognen og dem som er på vognen. Dommeren i klassen kan eliminere en slik ekvipasje fra konkurransen. Nærmere veiledning om rytters vekt og høyde er gitt i Tillegg 4.
- 11. Rytter som ikke behersker hesten.** Dommeren og overdommeren kan avbryte ritt, eliminere ekvipasje, nekte rytter eller andre å ri eller leie en hest på stevneområde, eller vise bort en hest fra stevneplassen dersom vedkommende behersker hesten så dårlig at det kan oppstå fare for vedkommende selv, hesten eller andre hester og personer. Jf § 126.3.b.
- 12. Amatør og profesjonell.** Det skilles ikke mellom amatører og profesjonelle ryttere.
- 13. Voltigeutøvere:** Se KR VII

§ 133 – Hester og ponnier

1. Hest og ponni

a) Betegnelsen **hest** omfatter både hester og ponnier hvor ikke annet er nevnt.

b) Betegnelsen **ponni (P)** omfatter i reglementets forstand hester med mankehøyde (stangmål) t.o.m. 148 cm og som er **målt** i hht til dette reglementet, har gyldig **norsk målekort** og er **registrert som konkurranseponni**. I ponnikonkurranser inndeles ponnienne i disse *kategorier*:

- **Kat. 4** t.o.m. **107 cm**
- **Kat. 3** t.o.m. **130 cm**
- **Kat. 2** t.o.m. **140 cm**
- **Kat. 1** t.o.m. **148 cm**

For alle disse målene legges det til 1 cm hvis ponnien er skodd når den blir målt.

Frem til ponnien er sluttmålt, må den måles hvert år før den starter på sitt første stevne det året. Ponnien blir **sluttmålt** 8 år gammel.

Nærmere om ponnimåling – se KR I Tillegg 2.5.

c) *Klasser for ponni* er bare åpne for registrerte konkurranseponnier. Klasser, serier og cuper for ponni og hest kan ikke slås sammen til én klasse, serie eller cup. Dette gjelder ikke for kjørekonkurranser. Om separate klasser for ulike ponnikategorier, se grenreglementene.

d) Med unntak for feltritt (se KR V § 522.8) kan ponnier starte i alle stevner i klasser for hest. *Ponnien regnes da som hest, uansett om den er registrert som konkurranseponni eller ikke, og ekvipasjen starter på hestens premisser og etter hestens reglement*, dersom ikke noe annet er angitt i grenreglementet. Ponni kan ikke premieres separat i klasser for hest. Ulike ponnikategorier kan heller ikke premieres separat i en felles klasse for ponni.

e) I *ponniridekonkurranser* må konkurranseponni ris av *ponnirytter* (se § 132.4).

Enhver annen som sitter på ponnien på konkurranseområdet, må også fylle kravene til ponnirytter.

Følgene unntak gjelder: Dersom ponnien skal starte i både ponniklasse(r) og hesteklasse(r) samme dag, kan rytteren som skal starte ponnien i hesteklasse, uten å være ponnirytter i hht. § 132.4 ri ponnien etter at den har fullført sin(e) start(er) i ponniklassen(e) den dagen.

Ved *kjørekonkurranser* for ponniekvipasjer er det ingen øvre aldersgrense for kusken.

f) I *klasser for children* må hesten ris av children-rytter (se § 132.3). Enhver annen som sitter på hesten på konkurranseområdet, må også fylle kravene til children-rytter.

Følgende unntak gjelder: Dersom hesten skal starte i både children-klasse(r) og annen/andre klasse(r) samme dag, kan rytteren som skal starte hesten i annen/andre klasse(r), uten å være children-rytter i hht. § 132.3 ri hesten etter at den har fullført sin(e) start(er) i children-lassen(e) den dagen.

2. Aldersgrenser

a) Generelle regler er gitt i § 122.3.

b) **4 år gamle hester** kan starte klasse Lett C og lavere i sprang, dressur, feltritt, kjøring og distanseridning, og i egne unghestklasser godkjent av NRYF. Grenreglementet kan sette den øvre grensen ett klassenivå høyere dersom det settes krav til kvalifisering eller andre tiltak som ivaretar hensynet til sikkerheten og hestevelferden på forsvarlig måte.

c) **Hesten må være minst 5 år** for å delta i andre konkurranser.

d) Høyere aldersgrenser kan være gitt i grenreglementene eller statutter.

§ 134 – Hesteeier

1. Med **hesteeier** i relasjon til *NRYFs reglement* menes den som er registrert som hestens eier hos NRYF. Hesteeier har visse plikter og rettigheter i forhold til NRYF, som er nærmere angitt i reglementet. Betegnelsen innebærer ingen dokumentasjon på hvem som er hestens rette eier i juridisk forstand.

2. Om det er flere enn to hesteeiere (f.eks. kommandittselskap), skal det oppgis *en felles* benevnelse. Hvis hesteeieren er umyndig eller en juridisk person (f.eks. aksjeselskap), eller flere enkelt- eller juridiske personer, skal hesteeieren alltid melde til NRYF en representant, som må være en myndig fysisk person. Representanten bærer alltid personlig ansvar for eierforholdet overfor NRYF.

3. Hesteeieren er forpliktet til:

- å gi NRYF korrekte opplysninger om eierforholdet og om eierskifte,

- å gi NRYF korrekte opplysninger om andre forhold i hht konkurranse reglementet,

- å sørge for at hesten har hesteregistrering, hestepass og ponnimålekort i hht § 142,
- å melde fra til NRYF dersom registrert hest dør eller blir solgt til utlandet.

4. Hesteeieren skal alltid holde ansvarlig person og rytteren informert om omstendigheter (f.eks. vaksinasjon, medisinbruk, utdannelsesnivå, kondisjon) denne kjenner til som kan ha betydning for om hesten er startberettiget og i konkurransemessig stand (jf. §§ 122.1, 135 og 143.6).

5. Hesteeieren kan nekte at hesten deltar på konkurranser eller treningssamlinger i regi av NRYF eller tilsluttede klubber, eller blir tatt ut til representasjonsoppgaver av NRYF, dersom ikke kontrakt mellom hesteeier og ansvarlig person (§ 135) sier noe annet. Hesteeieren kan ikke flytte ekvipasjen til en annen klasse enn den er påmeldt til.

§ 135 – Ansvarlig person

1.a) Enhver hest som er meldt til og deltar i et stevne, skal ha en ansvarlig person. Ansvarlig person må være myndig.

b) Hvis rytteren er myndig, er *rytteren* ansvarlig person. Hvis rytteren ikke er myndig, er *hestens eier* ansvarlig person. Hesteeieren kan *oppnevne* en annen ansvarlig person, som f.eks. kan være mor eller far til rytteren, lagleder eller en representant for rytterens klubb. Dersom ansvarlig person er en annen enn rytteren, skal navnet oppgis ved påmeldingen til stevnet.

c) For *voltige* er *hesteeieren* ansvarlig person, eller han kan oppnevne longøren eller en av voltigørene som ansvarlig person. Dersom ansvarlig person er en annen enn hesteeieren, skal navnet oppgis ved på meldingen til stevnet.

d) I konkurranser der rytterne deltar med lånte hester stilt til rådighet av arrangøren, er hesteeier ansvarlig person.

2. Ansvarlig person bærer det fulle ansvar for at alle krav i KR er oppfylt når hesten blir påmeldt til konkurranse og så lenge den oppholder seg på stevneplassen. Vedkommende må ha nødvendig kunnskap om hesten og aktuelle bestemmelser i KR, og være til stede på stevneplassen under ekvipasjens start og forberedelse til start, samt ved alle kontroller av hesten (mønstring, dopingkontroll o.l.), og ellers være fysisk tilgjengelig på kort varsel så lenge hesten oppholder seg på stevnestedet, inkludert oppstallingen. Ansvarlig person har ikke ansvar for handlinger andre måtte utføre mot hesten.

§ 136 – Kvalifikasjon

1. Med **kvalifikasjon** menes *rytterens og/eller hestens rett til å delta* i konkurranser ut fra bestemmelsene gitt i dette reglementet og i statutter og stevneinvitasjoner. Det kan settes både minstekrav og øvre grense («overkvalifisering») for kvalifiserende prestasjoner.

2. Resultater fra følgende stevner virker kvalifiserende:

a) E-, L- og D-stevner i Norge.

b) Tilsvarende nasjonale stevner i Danmark, Finland og Sverige.

c) Internasjonale stevner (etter FEIs reglement), inkludert EM, VM og OL.

d) Nasjonale klasser i land utenom de nordiske, etter NRYFs konkrete vurdering av dokumenterte resultater.

e) Resultat fra klasse med for få startende til å regnes som offisiell klasse i hht § 131.10 regnes likevel som kvalifiserende forutsatt at klassen ble avviklet under samme betingelser som en offisiell klasse og resultatet kan dokumenteres.

3. Resultater fra følgende klasser virker *ikke* kvalifiserende:

- a) Klasser/konkurransetyper som i reglementet er definert som ikke kvalifiserende.
- b) Start utenfor konkurranse i hht § 156.2.

4. Ansvar for å være kvalifisert

- a) Ansvaret for at *rytteren* er kvalifisert for konkurransen, ligger hos rytteren selv. *Ansvaret* for at *hesten* er kvalifisert, ligger hos *ansvarlig person* (se § 135). Dette gjelder uavhengig av hvilken informasjon som ligger i det elektroniske stevneprogrammet.
  - b) For lagkonkurranser for *klubblag* har klubben deltagerne starter for, ansvaret for at rytterne og hestene på laget har kvalifiserende resultater og nødvendige lisenser.
5. En rytter kan ikke ved å avstå fra en premiering (plassering) som ekvipasjen resultatmessig er berettiget til, unndra ekvipasjen fra den startbegrensning som en plassering ville innebære.
6. Vedrørende kvalifiserende virkning av plasseringer oppnådd i ponniklasser for start i klasser for hest og omvendt, se grenreglementene.

7. Dokumentasjon av kvalifiserende stevneresultater

- a) Hele kjeden av kvalifiserende resultater må kunne dokumenteres for at et resultat skal gjelde som kvalifiserende.
  - b) Resultater som ikke er tilgjengelig på NRYFs hjemmesider, eller gyldig vedtak om dispensasjon, skal alltid medbringes til stevneplassen og kunne legges frem på forespørsel. Ved NM og KM skal slik dokumentasjon alltid kontrolleres av arrangøren.
  - c) Dersom ekvipasje ikke kan fremlegge dokumentasjon, skal den nektes start og strykes fra startlisten av arrangøren, etter konferanse med OD. Med unntak for mesterskap kan OD tillate at ekvipasjen starter, med pålegg om å fremlegge dokumentasjon for arrangøren eller OD innen en nærmere gitt frist.
8. Ekvipasje som har startet uten å ha dispensasjon eller gyldig kvalifisering i hht pkt 1, skal elimineres fra klassen, uansett om OD har gitt tillatelse til start i hht pkt 7. Henholdsvis ansvarlig person (avvik for hesten) eller rytteren (avvik for rytteren) ilegges sanksjon etter alvoret i forholdet. For klubblag kan også lagets klubb ilegges sanksjon.

9. Dispensasjoner

Det gis ikke dispensasjoner fra kravene om kvalifiserende resultat for NM-J eller NM-P (herunder lagmesterskap) for noen gren. For andre alderskategorier og konkurranser kan grenreglementene gi bestemmelser om og forbud mot slike dispensasjoner.

§ 137 – Lagkonkurranser

1. Et lag består av 2 eller flere ekvipasjer som konkurrerer sammen mot andre lag. Hvert lag kan delta med en ekvipasje mer enn det antall ekvipasjer som teller i resultatberegningen. Antall ekvipasjer på laget skal fremgå av stevneinvitasjonen dersom det ikke fremgår i grenreglementet eller egne statutter. Hver rytter/kusk kan starte bare en hest/ett spann og må ri/kjøre samme hest/spann gjennom hele konkurransen. Samme rytter kan bare meldes på og starte for ett lag i samme konkurranse. Det samme gjelder for hest.
2. Hvert lag skal ha en lagleder, som skal være angitt på påmeldingsblanketten. Laglederen er lagets talsperson og kontaktperson mellom arrangøren og laget. Se også § 144.

3. Ved offisielle lagmesterskap (Norgesmesterskap, Kretsmesterskap, Hallmesterskap, Landsmesterskap) skal alle rytterne tilhøre samme klubb, med de unntak som fremgår av § 160.6 for Mounted Games og voltige. Laget representerer klubben(e) rytterne starter for. Lagleder skal være oppnevnt av klubben(e) og være medlem av en klubb tilsluttet NRYF.

I andre lagkonkurranser representerer laget bare seg selv. Laget oppnevner selv sin lagleder, som ikke behøver å være medlem av noen klubb.

En klubb kan stille med flere lag, dersom det aktuelle grenreglement eller statuttene ikke sier noe annet.

4. Det kan arrangeres lagkonkurranser og individuell konkurranse i samme klasse. Dersom laget som helhet ikke kommer til start, kan de resterende deltagerne på laget starte bare dersom de også er påmeldt som individuelle utøvere.

5. Startrekkefølge: Se § 156.4. Laget har startet når første deltager på laget har startet i henhold til det aktuelle grenreglement.

6. Lagkonkurranser kan gå over en eller flere avdelinger. En rytter som trekker seg eller blir eliminert i en avdeling, kan starte i de(n) neste avdeling(er), så sant ikke hele laget er eliminert. En rytter som blir utelukket i en avdeling, er imidlertid utelukket fra hele konkurransen.

7. Det kan være individuell premiering i hver avdeling, men ikke sammenlagt. Lagene premieres bare sammenlagt. Alle ryttere på laget skal premieres med unntak for ryttere som utgår før laget har startet, eller som blir utelukket. Se for øvrig det aktuelle grenreglement samt eventuelle statutter om resultatberegningen.

8. For lagkonkurranser i Mounted Games se KR VI.

KAP 4 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ 140 – Rytteres deltagelse i stevner

1. Adgang til stevner

a) Alle ryttere med gyldig medlemskap i en klubb tilsluttet NRYF, og norsk rytterlisens der dette kreves, har rett til å delta i alle typer konkurranser under NRYF så sant de oppfyller kravene i dette reglement og i stevneinvitasjonen og eventuelle statutter.

Lagleder, hesteeier, trener og medhjelper for deltagende ekvipasje har adgang til stevneplassen så sant ikke en utelukkelse fra NRYF eller NIF bestemmer noe annet.

b) Rytter som er medlem av en klubb tilsluttet NRYF, kan delta i stevner i Norge bare hvis en organisasjon som er medlem av NRYF, er ansvarlig arrangør, eller stevnet er godkjent av FEI eller annen internasjonal organisasjon som styrer den aktuelle grenen (Mounted Games, [Islandshest](#)). Begrensningen gjelder bare for grener som er beskrevet i NRYFs grenreglementer i hht § 112. Rideskoleelever kan likevel delta i interne konkurranser arrangert av rideskolen for egne elever på rideskolens hester.

c) Etter overenskomst mellom de nordiske lands ryttersportsforbund har ryttere med rytterlisens i disse land (Danmark, Finland, Sverige og Norge) generell adgang til «nasjonale» stevner i de øvrige av nevnte land. Hesten må også ha hestelisens eller tilsvarende og eventuelt ponnimålekort etter det aktuelle landes regler. Arrangørklubb hvor slike ekvipasjer deltar, er forpliktet til å kontrollere at rytterlisens, hestelisens, hestepass, ponnimålekort og vaksinasjonsattest foreligger. [Konkurranser for islandshest omfattes ikke av denne overenskomsten.](#)

d) Norsk rytter som er bosatt i utlandet og har norsk klubbmedlemskap og norsk rytterlisens, kan starte på inntil 3 nasjonale stevner i Norge årlig på utenlandsk eid hest. Hesten må ha norsk gjestelisens (KR I § 142.1).

e) Utenlandsk rytter som anses å være bosatt i Norge, må alltid ha norsk rytterlisens for å kunne starte i norske nasjonale stevner. Se også FEIs General regulations Art 101.

f) Arrangøren kan gi inntil 15 individuelle ryttere fra inntil 4 nasjoner utenom Norge adgang til å delta på nasjonalt stevne uten å ha norsk lisens. Dette forutsetter en skriftlig tillatelse fra rytterens nasjonale forbund, som bekrefter at rytteren og hesten har gyldig lisens etter hjemlandets krav og ellers oppfyller de kravene til kvalifikasjoner som rytterens forbund setter for den aktuelle klassen. Ryttere fra de nordiske land skal prioriteres.

For Mounted Games: Se egen tolking om ryttere fra andre nordiske land på www.rytter.no.

g) Sportsutvalgene kan sette kriterier for deltakelse i FEI-stevner og nasjonale stevner i utlandet og kan nekte rytter eller hest å melde seg på eller starte dersom kriteriene ikke er oppfylt.

2. Sykdom og skade hos rytteren

a) Rytter som starter i konkurranse, har selv ansvaret for å være i konkurransemessig stand slik at sikkerheten for verken vedkommende selv eller andre, eller velferden for verken egen eller andre deltakende hester, settes i fare. For umyndige ryttere har rytterens foresatte dette ansvaret.

b) Om nødvendig kan overdommeren meddele startforbud for rytter han vurderer å være i ikke konkurransemessig stand. Om mulig skal forbudet bygge på råd fra lege eller førstehjelpspersonell.

c) En rytter som kommer til skade under en konkurranse eller oppvarmingen til konkurranse, kan ikke fortsette rittet eller starte i en senere konkurranse under samme stevne uten uttrykkelig

tillatelse fra overdommeren i samråd med førstehjelpsansvarlig ved stevnet (§ 152). Om mulig skal overdommeren bygge på råd fra lege eller annet kvalifisert førstehjelpspersonell. Alle skader på ryttere oppstått under konkurranse skal meldes til NRYF på fastsatt skjema.

3. Representasjonsklubb

a) Representasjon

En rytter kan til enhver tid representere bare én rideklubb sportslig (men kan være medlem av flere). Et medlem behøver ikke representere samme rideklubb sportslig og idrettsadministrativt. Klubbstevner, se Tillegg 3. Rytteren må ha gyldig medlemskap i klubben vedkommende representerer sportslig.

b) Overgang

For sportslig representasjon kan overgang til annen klubb skje i et overgangsvindu f.o.m 1. november det ene året t.o.m. 28. (29.) februar året etter.

Barn t.o.m. 12 år kan melde overgang og delta aktivt i konkurranser for ny klubb straks overgangen er registrert, uansett grunn og tidspunkt på året.

Rytter som ikke har hatt aktiv rytterlisens de to foregående kalenderårene, kan også melde overgang til en annen klubb uansett tidspunkt på året.

Hvis rytteren *byter bosted* slik at det ikke lenger er praktisk eller rimelig for vedkommende å måtte representere samme klubb, kan overgang til en annen klubb skje utenom overgangsvinduet. I slike tilfeller må melding om overgang i hht pkt 3.c følges av en redegjørelse for flyttingen og behovet for klubbskiftet. NRYF vurderer om betingelsene er oppfylt og kan eventuelt avvise klubbskiftet.

Dersom det foreligger *andre tungtveiende grunner*, kan NRYF gi dispensasjon fra tidspunktet for overgang. Treningstilbud, muligheter for å ri på klubblag o.l. regnes ikke som tungtveiende grunn.

c) Gjennomføring av overgang, melding til NRYF og godkjenning av overgang

Innenfor overgangsvinduet gjennomfører rytteren (eller rytterens foresatte) selv endringen av sportslig representasjon i «Min idrett». Rytteren/foresatte er selv ansvarlig for at dette gjennomføres korrekt, og overgangen regnes ikke som gyldig før den er korrekt registrert i «Min idrett».

For alle overganger *utenfor overgangsvinduet* gjennomføres endringen i «Min idrett» av NRYFs administrasjon. Rytter (eller rytterens foresatte) må fylle ut et overgangsskjema og få dette signert av klubben det ønskes overgang fra. Skjemaet sendes til NRYFs administrasjon. Det er ikke krav om skriftlig godkjenning fra en klubb som blir eller er blitt slettet. Rytteren/foresatte er selv ansvarlig for at overgangsskjemaet er korrekt utfyllt med nødvendig signatur, og overgangen regnes ikke som gyldig før den er registrert i «Min idrett».

Klubben en rytter går fra, kan bare nekte godkjenning av overgang dersom rytteren har uoppgjorte økonomiske forpliktelser overfor klubben. Slike forpliktelser må være knyttet direkte til klubbmedlemskapet (medlemskontingent o.l.), eller stevnestart hos eller som representant for klubben (alle typer avgifter som angitt i § 155.3).

d) Karenstid

Før Norgesmesterskap, Landsmesterskap, Kretsmesterskap og Hallmesterskap gjelder uansett en karenstid på 30 dager fra ordinær overgang er meldt inn eller søknad om overgang er mottatt av NRYF. En rytter må representere samme klubb i alle typer Norgesmesterskap samme kalenderår. Det gis ikke dispensasjon fra bestemmelsene i dette punktet.

- e) Dersom **rytterens klubb slettes** i løpet av året, kan overgang til ny klubb skje når som helst i løpet av året. Dersom den nye klubben ennå ikke er formelt opptatt i NRYF, kan rytteren på samme måte melde midlertidig overgang til en annen klubb i NRYF. Når den nye klubben er formelt opptatt, kan rytteren straks gå over til å representere denne.
- f) Dersom det **opprettres en ny klubb**, kan en rytter melde overgang til den nye klubben også utenom overgangsvinduet uten å søke dispensasjon, forutsatt at rytteren ikke har startet for sin gamle klubb etter overgangsvinduet etter at den nye klubben ble formelt tatt opp av NRYF.

§ 141 - Grønt kort og rytterlisens

1. Grønt kort og rytterlisens skal sikre at konkurranseryttere har nødvendige basiskunnskaper om hest og sikkerhet og om konkurransereglementet. Rytterlisens skal dessuten ivareta sikker identifikasjon av konkurranseryttere.

2. Grønt kort består av:

1. Reglements kurs
2. Kurs i hestekunnskap, hestevelferd og sikkerhet
3. Praktisk test

Grønt kort-kurs arrangeres av rideklubbene etter regler nærmere fastsatt av NRYF.

3. Grønt kort kreves for ryttere som skal delta i *Rekrutteringsstevne* i de konkurranseformene som er beskrevet i konkurransereglementene, eller skal løse rytterlisens for første gang. Se grenreglementene for særlige regler.

4. Rytterlisens

a) Det kreves rytterlisens for å delta på *nasjonale stevner* i alle klasser f.o.m. D-stevner. Samme krav gjelder for å delta på vegne av Norge i nasjonale stevner i andre land og i internasjonale konkurranser.

- *Grunnlisens* kreves på D- og L-stevner for alle klasser t.o.m. LB
  - *Hovedlisens* kreves på D-, L- og E-stevner for alle klasser f.o.m. LA
  - *Tropplisens voltige* kreves på D-, L- og E-stevner for alle klasser for tropp, lag og par
- Fra dette hovedsystemet finnes det enkelte unntak for noen grener – se grenreglementene.

b) For deltakelse på *FEI stevner* kreves *Topplisens*.

For deltakelse på *andre stevner i utlandet* kreves samme typer lisens som angitt i punkt a) for tilsvarende nasjonale stevner og klasser.

5. For å løse rytterlisens for første gang må man ha tatt Grønt kort.

6. Rytterlisens løses for det enkelte kalenderår. Prisen for rytterlisensene bestemmes og offentliggjøres av NRYF. Avgiften tilfaller NRYF. Rytter som har lisens, kan løse høyere lisens i løpet av året ved å betale mellomlegget.

7. Lisens skal løses hos den klubb rytteren tilhører og skal starte for. Lisens kan ikke gis til rytter som ikke har sitt forhold til NRYF eller organisasjonsledd tilsluttet NRYF i orden mht. kontingent eller andre forpliktelser. Dersom disse forhold er i orden, alle opplysninger som kreves er gitt og riktig avgift er betalt, er lisensen gyldig.

8. Lisensnummeret, som tilsvare idrettsnummeret, hentes fra NRYFstevne. Nummeret skal oppgis ved påmelding til konkurranse der lisens kreves. Gyldig lisens må kunne dokumenteres på konkurranseplassen og ved etterpåmelding til konkurranser der lisens kreves.

9. a) Dersom det ikke kan dokumenteres på stevneplassen at rytteren har gyldig lisens der dette kreves, skal rytteren nektes start.

b) Fast bot ved start uten gyldig rytterlisens settes til 3 B (definisjon av B – se KR I Tillegg 7). TKr kan redusere eller frafalle boten i særlige tilfeller dersom boten etter en totalvurdering virker urimelig. Dersom rytteren har startet flere stevner uten gyldig lisens, kan botens størrelse økes.

c) Oppnådde resultater på stevnet der mangelen ble oppdaget, skal strykes administrativt uten noe vedtak fra OD eller TKr. TKr kan fatte vedtak om at også tidligere resultater uten gyldig lisens skal strykes.

d) I voltige får avvik i hht dette pkt hos en voltigør/longør følger for hele troppen/paret.

10. Utstedt lisens kan inndras av NRYF på grunn av manglende oppfyllelse av økonomiske forpliktelser overfor NRYF, organisasjonsledd tilsluttet NRYF eller andre organisasjoner/myndigheter NRYF har forbindelser med, og på bakgrunn av disiplinære forføyninger i henhold til KR. Mens lisensen er inndratt, har rytteren ikke adgang til å starte i noe stevne, i eller utenfor konkurranse. Overtredelse kan medføre skjerpede reaksjoner, se kap. 8.

§ 142 – Hesteregistrering, hestelisens, hestepass og ponnimålekort

1. Hesteregistrering og hestelisens

a) Alle hester som skal starte i stevner, må være førstegangsregistrert i NRYFs konkurranseregister. Registreringen skal ivareta sikker identifikasjon av konkurransehester i forhold til bestemmelser i NRYFs reglement. For start i E-, L- og D-stevne i klasse Lett B og høyre kreves det i tillegg en årlig hestelisens.

b) Utenlandsk eid hest kan starte på inntil 3 stevner årlig med gjestelisens for hest, dersom den ris av norsk rytter bosatt i utlandet med norsk klubbmedlemskap og norsk rytterlisens. Førstegangsregistrering kreves da ikke.

c) Ved førstegangsregistrering skal informasjon om hesten registreres av eier i Norges rytterforbunds digitale stevnesystem. Eierbrev blir da generert i stevnesystemet. Eierbrevet skal skrives ut og alltid ligge i hestepasset.

d) Nærmere om praktisk fremgangsmåte, pris for førstegangsregistrering, hestelisens, endring av eieropplysninger og påføring/endring av prefiks/suffiks bestemmes av NRYF og oppgis i NRYFs informasjonsorganer. Ved påføring/endring av prefiks/suffiks for hest med gyldig FEI Recognition Card eller FEI ID kommer avgift til FEI i tillegg.

e) Dersom det ikke kan dokumenteres på stevneplassen at hesten har gyldig hesteregistrering eller lisens der dette kreves, skal hesten nektes start.

2. Hestepass³

a) For å få utstedt hesteregistrering og hestelisens må hesten være registrert i godkjent norsk dyreregister og ha hestepass utstedt eller godkjent av dyreregisteret i hht norske myndigheters bestemmelser. Hestepasset må også oppfylle kravene til FEI og eventuelle tillegg i hht denne paragrafen. Hestepasset skal alltid medbringes til stevneplassen og vises frem uoppfordret i sekretariatet ved ankomst.

---

³ Se www.rytter.no, Forskrift 2022-04-07-637 «landdyrsporbarhetsforskriften» – [Forskrift som utfyller dyrehelsesforskriften med bestemmelser om landdyranlegg og rugerier og sporbarhet av landdyr og rugeegg \(landdyrsporbarhetsforskriften\) - Lovdata](#)

b) Hestepasset skal ha fullstendig identitetsbeskrivelse av hesten i tegning og tekst, eieropplysninger og vaksinasjonsdokumentasjon. Chipnummer skal være ført inn i passet.

c) Alle vaksinasjoner mot hesteinfluensa skal føres i hestepasset av veterinær med underskrift og stempel (§ 191). Dersom vaksinasjonssidene blir helt fulle, skal føring av vaksinasjoner skje i hht dyreregisterets bestemmelser².

d) Hestepasset skal brukes som ponnimålekort hvis det finnes sider for dette.

e) Dersom hestepasset er ufullstendig utfyllt, er eier ansvarlig for å få dette korrigert hos dyreregisteret². Dersom hestepasset mangler sider for opplysninger som kreves av NRYF (f.eks. ponnimålekort og eierforhold), skal NRYF utstede et tilleggsdokument som knyttes til passet gjennom passnummeret.

f) Ved eierskifte skal ny eier føres inn i hestepasset på forskriftsmessig måte. Dersom eieropplysning står i tilleggsdokument i hht § 142.2.e, skal NRYF føre inn ny eier i dette, stemple og signere.

g) Eventuelle endringer av prefiks og suffiks til hestenavnet i hht pkt 1.d skal føres i hestepasset av dyreregisteret².

h) Dersom gyldig hestepass ikke kan fremvises i fysisk form på stevneplassen, skal OD gi ansvarlig person en kortest mulig frist til å fremskaffe passet eller dokumentasjon i form av bilder eller kopi av passet. Fristen skal som hovedregel være senest innen stevnets slutt, men kan unntaksvis utvides til inntil 36 timer etter stevneslutt. Bildene må vise alle sider av passet som er nødvendige for å kunne fastslå hestens identitet.

Følgende unntak gjelder:

- Ved veterinærbesiktigelse (§ 190.3) må passet være tilstede, ellers skal hesten avvises.
- Ved dopingprøveuttak må passet være tilstede når hesten fremstilles for prøvetaking. Manglende pass følges opp av Antidoping Norge.

Dersom hesten har startet uten at passet var tilstede og uten tillatelse fra OD, skal ansvarlig person ilegges skriftlig irettesettelse. Dersom ansvarlig person ikke kan legge frem passet eller dokumentasjonen innen den fristen OD har satt, skal ansvarlig person ilegges bot, og ekvipasjen elimineres fra alle klasser den har startet under stevnet, jf § 142.5 og KR I Tillegg 7.

Dokumentasjon av gyldig ponnimåling og vaksinasjon må uansett skje i hht § 142.3 og 191.2.

3. Ponnimålekort

a) For start i ponniklasser kreves gyldig ponnimålekort – se KR I § 133.1.b og Tillegg 2.

b) Dersom gyldig ponnimålekort ikke kan fremvises i fysisk form på stevneplassen, skal OD gi ansvarlig person en frist etter samme regler som i pkt 2.h over til å fremskaffe dokumentasjon.

Dersom ponnien har startet i ponniklasse uten at gyldig dokumentasjon var lagt frem og uten tillatelse fra OD, skal ansvarlig person ilegges skriftlig irettesettelse. Dersom ansvarlig person ikke kan legge frem dokumentasjonen innen den fristen OD har satt, skal ansvarlig person ilegges bot, og ekvipasjen elimineres fra alle ponniklasser den har startet under stevnet, jf § 142.5 og KR I Tillegg 7.

4. Samlet oppstilling over generelle krav til rytter og hest i hht § 141 og § 142

Se også grenreglementene for mulige særkrav.

	Klubb- stevne	R-stevne	D-stevne	L-stevne	E-stevne	Nasjonalt i utlandet	FEI- stevne
Grønt kort	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rytter- lisens	Nei	Nei	Grunnlisens t.o.m LB Hoved- lisens f.o.m. LA	Grunnlisens t.o.m LB Hoved- lisens f.o.m. LA	Hoved- lisens f.o.m. LA	Som for stevner i Norge	Topp lisens
Heste- pass	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja + FEI- omslag
Heste- registre- ring	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Heste- lisens	Nei	Nei	f.o.m. LB	f.o.m. LB	f.o.m. LB	f.o.m. LB	Ja
Ponni- målekort	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja (sjekk landets krav)	Ja – FEI- måling
Vaksine	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja – sjekk landets krav	Ja – FEIs krav

5. Reaksjoner ved brudd på kravene

a) Bot

Ved start uten at gyldig hesteregistrering eller -lisens, hestepass eller ponnimåling er dokumentert innenfor de fristene OD har satt, ilegges ansvarlig person en fast bot på 3 B (KR I Tillegg 7). TKr kan redusere eller frafalle boten i særlige tilfeller dersom boten etter en totalvurdering virker urimelig. Dersom hesten har startet flere stevner uten at disse kravene er oppfylt, kan botens størrelse økes.

b) Eliminering

Oppnådde resultater på stevnet der en mangel nevnt under pkt 5.a over ble oppdaget, skal strykes administrativt uten noe vedtak fra OD eller TKr. TKr kan fatte vedtak om at også tidligere resultater uten gyldig dokumentasjon skal strykes.

§ 143 – Rytters plikter

Rytter som vil delta i konkurranse, plikter:

1. før påmelding skjer å kontrollere at både rytteren og hesten er kvalifisert til å delta i konkurransen (§ 136). Dersom rytteren ikke er myndig, har ansvarlig person denne plikten vedrørende hesten (§ 136.4 og 5),
2. å oppfylle de forpliktelsene rytteren pådrar seg ved å melde seg på en konkurranse, bl.a. å betale påmeldingsavgift, oppstalling, veterinæravgift etc.
3. på stevneplassen å kunne dokumentere gyldig klubbmedlemskap, gyldig Grønt kort og gyldig rytterlisens (§ 141)
4. å bringe med til stevneplassen:

- gyldig hestepass med hesteregistrering, hestelisens (§ 142) og gyldig vaksinasjonsattest (§ 191)
  - gyldig målekort for konkurranseponni (KR I Tillegg 2.5)
- Disse skal forevises/dokumenteres på forlangende og ved etterpåmelding,
5. å gjøre seg kjent med reglene for konkurransen og stevneledelsens bestemmelser og anvisninger.
  6. å opptre på en måte som er i tråd med Norges rytterforbunds normer og verdier, både under konkurransen, på konkurranseområdet og i øvrige situasjoner som har med deltakelse i konkurranse å gjøre,
  7. å kontrollere at hesten er i konkurransemessig stand før start i den aktuelle konkurransen.
  8. å ikke inngå direkte sponsoravtale, men la NRYF inngå slik avtale på vegne av seg, jf. § 149.
  9. å sende NRYF opplysninger om resultater oppnådd utenlands.

§ 144 – Lagleder

Ved nasjonal konkurranse hvor det forekommer noen som helst form for lagkonkurranse (inkludert tropp- og parkonkurranse i Mounted Games og voltige), skal hvert lag/tropp/par ha en lagleder, som er lagets talsperson og skal ta hånd om starterklæringer samt lagets sammensetning og startrekkefølge. Selv om stevnet bare har klasser for individuelle ekvipasjer, kan det være en lagleder som representerer klubb(er) eller grupper av ryttere.

En person kan være lagleder uavhengig av om han deltar som konkurrent eller ikke. Laglederen må være myndig. Krav til laglederens medlemskap i klubb: Se § 137.

§ 145 – Antrekk og utrustning

1. Alle deltagere må være korrekt antrukket på konkurransebanen, også ved besiktigelse av banen og premieutdeling. Militære og politi kan ri i uniform, se likevel punkt 2. Nærmere bestemmelser om antrekk og utrustning er gitt i grenreglementene. Se også § 126.4.

2. *Ridehjelm av sikkerhetsgodkjent type*, med hakebånd i funksjon, er påbudt i alle grener, med spesielle unntak i voltige, se KR VII § 725.4. Påbudet gjelder også for den som leier hesten ved veterinærbesiktigelse og mønstring. Også utøvere som deltar på treninger/samlinger arrangert av klubber, kretser eller andre organer tilsluttet NRYF, og norske deltagere i utenlandske stevner, skal bruke sikkerhetshjelm som beskrevet over.

3. *Sikkerhetsvest av sikkerhetsgodkjent type* skal brukes i hht de krav grenreglementene setter. Det er alltid tillatt å bruke sikkerhetsvest selv om reglementet ikke krever det, med unntak for voltige. Slik vest behøver ikke være av sikkerhetsgodkjent type.

4. Ved all ridning skal det brukes *fottøy* i form av ridestøvler eller jodpurstøvler/ridesko med hæl. Fottøy uten hæl kan bare brukes sammen med sikkerhetsstigbøyle. For kjøring og voltige jf. også grenreglementene.

5. Der *sporer* er tillatt, må de være slik konstruert at de ikke kan såre eller skade hesten. Det er gitt særskilte bestemmelser i grenreglementene.

6. *Pisk* må ikke ha noe ekstra tyngde i spissen. Én pisk inntil 75 cm lang er tillatt dersom grenreglementene ikke har andre bestemmelser.

7. Bestemmelsene om sikkerhetshjelm, fottøy, sporer og pisk gjelder hele stevneområdet, under hele stevnets varighet og uansett hvilken person som rir.

8. *Saling og bisling* er regulert i grenreglementene. Alt utstyr må være sikkert og egnet for den aktuelle konkurranseformen. Endringer eller ekstra utstyr på bitt som påvirker bittets opprinnelige funksjon, er ikke tillatt. Tøylar skal danne en sammenhengende løkke fra den ene siden av bittet (eller tilsvarende) til den andre.

9. *Neserem, kinnkjede* og annet utstyr på hestens hode må aldri være så stramme eller utformet slik at de kan påføre hesten skader eller ubehag. Dersom det ved kontroll under oppvarmingen eller før start med «FEI Measuring Device» ikke er mulig å føre måleinstrumentet mellom hestens neserygg og neseremmen, inkludert ev. padding, skal neseremmen slakkes før ekvipasjen får fortsette å ri eller starte. Dersom for stram neserem oppdages under eller etter gjennomføring av konkurransen, skal ekvipasjen elimineres. Andre reaksjoner – se pkt 15 nedenfor.

109. Hesten skal bære *nummerlapp* på alle stevner. Nummerlappen skal kunne identifiserer hesten og bæres synlig på hestens venstre side, fortrinnsvis festet i hodelaget, under all ridning/kjøring eller annen ferdsel på stevneplassen, uavhengig av om hest, rytter eller vogn også er merket på annen måte.

Ved klasser i terreng (tilsvarende) skal rytteren være utstyrt med «*nummervest*» med ekvipasjenummer på rytterens rygg og bryst. Voltigører skal være utstyrt med nummerlapp på armen eller benet. Alle nummerlapper/-vester skal holdes av rytteren selv, med spesielle unntak for voltige, jfr grenreglementet.

110. *Skoing og beslag* er nærmere omtalt i grenreglementene. Med *boots* menes belegg som dekker hovsålen og går opp langs hovveggen, og som kan tas av og på uten å bryte et fysisk feste til hovens horn (søm, lim mv).

121. Hester som sparker, skal ha *rød sløyfe i halen*.

132. *Briller* eller *visir* på hesten er ikke tillatt utenfor stallområdet.

143. Kontroll

Det er ikke tillatt å endre noe ved ekvipasjens antrekk eller utstyr umiddelbart etter gjennomført ritt for å skjule avvik fra reglementets krav og unndra seg kontroll.

154. Reaksjon ved overtredelser

Overtredelse vedrørende bestemmelsene i denne paragrafen medfører reaksjoner i hht § 184 og aktuelle grenreglementer. Dersom personen som bryter regelen, ikke starter hesten i konkurranse under stevnet og ikke er myndig, er rytteren som starter hesten, ansvarlig for utstyr på rytteren, mens ansvarlig person er ansvarlig for utstyr på hesten.

§ 146 – Bruk av oppvarmingsbanen

1.a) På oppvarmingsbanen skal rytteren og hans medhjelper(e) opptre slik at andre ryttere og hester ikke forstyrres i sine forberedelser. Ekvipasje som skritter, har alltid vikeplikt. Ved møte forøvrig skal ekvipasjen holde til høyre. Oppvarmingsbanen skal ikke brukes som oppstillingsplass for ventende hester. Leiing av hester uten rytter på oppvarmingsbanen er ikke tillatt mens oppvarmingen til en konkurranse foregår, med visse unntak for para-klasser.

b) Longering er bare tillatt på voltigestevne, dersom det ikke er avsatt en særskilt plass eller tid for longering.

c) Arrangøren kan om nødvendig begrense hvor mange ekvipasjer som kan være på oppvarmingsbanen samtidig, eller hvor lenge hver ekvipasje kan være der, hvis det er nødvendig for å ivareta sikkerheten eller rettferdige forhold under oppvarmingen. Informasjon skal være oppgitt

i stevneinvitasjonen eller ryttermeldingen. Chief steward kan om nødvendig legge slike begrensinger under stevnets gang ut fra samme kriterier.

2. Bare hester som deltar i stevnet, har adgang til oppvarmingsbanen så lenge det foregår oppvarming til stevnets klasser der.

3. *Dersom det inntreffer fall eller styrt* på oppvarmingsområdet, skal stewarden forvise seg om at rytteren og/eller hesten er i helsemessig stand til å starte. Ved skade på rytteren skal stewarden tilkalle førstehjelpsansvarlig for stevnet. Ved skade på hesten skal han om nødvendig be arrangøren tilkalle veterinær. Stewarden har myndighet til å utsette ekvipasjens start til saken er klarlagt. Dette regnes ikke som et formelt vedtak. Beslutning om startnekt må tas av OD i form av et formelt vedtak. OD kan samrå seg med førstehjelpsansvarlig eller veterinær der det er aktuelt.

4. Et tilstrekkelig antall stewarder skal holde oppsyn med oppvarmingsbanen(e) så lenge det finnes ekvipasjer der. Hva som er tilstrekkelig, må chief steward vurdere i samråd med OD, ut fra antall ekvipasjer og hva slags aktivitet som foregår på oppvarmingsbanene – se også § 175.

§ 147 – Hilsning

Rytterne plikter å hilse til dommeren på den måten grenreglementene beskriver. Etter premieutdeling plikter de aktuelle rytterne å hilse til premieutdeleren.

§ 148 – Vektbestemmelser og veiing

1. I konkurranser der en bestemt vekt for rytter er foreskrevet, skal ut- og innveiing finne sted. Det vises til KR VIII. Om vekt av vogner se KR IX.

2. Ved *utveiing*, overvåket av vektkontrollør, veies rytteren, om nødvendig med hjelm og sal og tilbehør som hesten bærer, unntatt hodelag, benbeskyttelse og pisk. Rytteren skal på forhånd ha kontrollert sin vekt og eventuelt skaffet seg tilleggsvekt (bly). Å *ikke* møte til foreskrevet veiing før konkurransen medfører *eliminering*.

3. Ved *innveiing* etter konkurranse skal rytteren ri direkte til veieplassen og må *ikke være i berøring med* andre personer eller gjenstander enn sin hest, sal og rideutstyr. *Publikum skal holdes borte fra veieplassen*. Rytteren stiger først av hesten *etter beskjed* fra vektkontrolløren. Brudd på ovenstående bestemmelser medfører *eliminering*. Når rytteren har steget av hesten, skal hestepasser eller annen person – som rytteren har ansvar for er på plass like *ved* veieplassen – holde hesten. Dersom hesten er halt, bør likevel rytteren stige av og selv leie den til veieplassen. Ved innveiingen, overvåket av vektkontrollør, veies rytteren som ved utveiingen. Vedrørende for lav vekt, se grenreglementene.

§ 149 – Reklame og produsentlogo

1. En utøver kan ikke inngå personlige markedsavtaler, jf. NIFs lov § 13-3. Dersom hesteeier/rytter ønsker å inngå markedsavtaler, skal NRYF eller klubb tilsluttet NRYF være part i avtalen på vegne av hesteeier/rytter. Det vises for øvrig til NRYFs markedsbestemmelser.

2. Utbetaling fra sponsor til hesteeier/rytter skal kun skje gjennom NRYF eller klubb tilsluttet NRYF.

3. Produsentmerke

På konkurransebanen og under premieutdelingen kan ekvipasjen bære merke med navn/logo fra produsent av klær og utstyr etter følgende regler:

- Det kan bare være ett merke med navn/logo for hver gjenstand.
- Merke(r) for klær og utstyr må ikke overskride 3 cm².
- Under kjørekonkurranse kan merket på hvert seletøy ikke være bredere enn remmen det er festet på, og ikke lengre enn 10 cm.
- Merke på vogn må ikke overskride 50 cm².
- Dersom produsent av klær eller utstyr opptrer som sponsor, gjelder reglene i pkt. 4.

4. Sponsormerke

a) På konkurransebanen og under premieutdelingen kan ekvipasjen bære merke med navn og/eller logo for individuelle og/eller lag-sponsorer på en overflate som ikke overskrider:

- 400 cm² på hver side av vogn og voltigepad
- 200 cm² på hver side av voilock o.l.
- 80 cm² én gang på jakke eller annet ytterplagg på overkroppen på høyde med brystlommen, unntatt under feltrittets terrengprøve og distanseritt
- 200 cm² på armen på ytterplagg på overkroppen under feltrittets terrengprøve og distanseritt
- 16 cm² på begge sider av skjortekragen
- 100 cm² én gang på voltigeutstyr
- Under maratonkonkurranse i kjøring er reklame tillatt på vogner og klær.

b) Ryttere som går banen, kan bære sponsormerke som ikke overskrider 400 cm² foran og bak på jakken, og som ikke overskrider 50 cm² på hodeplagg.

c) På konkurransebanen og under premieutdelingen kan navn og logo for sponsor for et stevne eller en klasse bæres av banepersonell og finnes på deltagerens nummerlapper/nummervester og på dekkener. Sponsormerker på nummerlapper/nummervester må ikke overskride 100 cm².

5. Det må ikke forekomme noen annen form for reklame eller produsentmerker enn dem som er definert i pkt. 3 og 4 over, på noen konkurrenter, offisielle ledereteknisk personell, banepersonell, hester eller vogner på konkurransebanen eller under gjennomføringen av konkurransen.

6. Reklame kan forekomme på hindre og langs kanten av banen. Det er ikke tillatt med reklame på dressurraillen, og reklamesegl må være plassert og festet slik at de ikke kan forstyrre hestene eller hindre utsyn for dommerne.

7. Med kommersielt navn på hest menes prefix eller suffix som henspeiler på firma- eller produktbetegnelse. Tilføyning, endring eller fjerning av prefix eller suffix regnes som navneendring, se § 142. Hester som bærer slikt kommersielt navn, kan bare ris av konkurrenter som har inngått personlig sponsoravtale som nevnt under pkt. 1 over.

8. En rytter kan bare la sitt navn, sin person, sitt bilde eller sin hest bruke på noen måte i reklameøyemed dersom det er godkjent av NRYF, eller som en del av sponsoravtale godkjent av NRYF.

9. For bestemmelsene i denne paragraf inkluderer «konkurransebanen» alle områder hvor ekvipasjen blir bedømt, eller hvor hesten gjennomgår veterinærkontroll eller besiktigelse. Oppvarmingsbaner er ikke inkludert, heller ikke obligatoriske hvileområder under distanseritt, terrengprøven i feltritt og maraton i kjøring.

10. Bruk av sponsornavn tilknyttet mesterskapsnavn må skje på en måte som ikke skaper tvil om at det er NRYF som eier og har full kontroll over mesterskapets utforming og gjennomføring.

KAP 5 – STEVNER

§ 150 – Stevnekategorier og terminlister

1. a) Norske stevnekategorier er **Elite-, Lands- og Distriktstevne** (E-, L- og D-stevne), **Rekrutteringsstevne** (R-stevne) og **Klubbstevne** (K-stevne). I sprang arrangeres også Drive-in-stevner. Det kan ikke arrangeres andre stevnetyper enn dette, heller ikke «uoffisielle stevner».

b) Klubbstevner og Rekrutteringsstevner regnes som lokale konkurranser. Distriktstevner regnes som regionale konkurranser. Jf. § 132.2 om barns deltakelse i stevner.

c) Det kan avholdes flere stevnekategorier under samme arrangement. Hver klasse kan kun inneholde én stevnekategori. ~~Det kan ikke arrangeres mer enn to klubbklasser eller Rekrutteringsstevneklasser per dag i tilknytning til andre stevnekategorier.~~

Klassene skal være tydelig merket med stevnekategori i stevneinvitasjonen og eventuelt stevneprogram, og på startlister, resultatlister, banetegninger o.l. Stevnekategoriene bør være tydelig adskilt, i tid eller på ulike baner hvis det ligger praktisk til rette for dette. Det må fremheves tydelig fra speaker hvilken stevnekategori klassen tilhører.

d) Begrepet "Grand Prix" kan inngå i navnet til store og viktige stevner, f.eks. "Bergen Grand Prix", men betegner ikke et stevnenivå.

e) Kategoriene Elite-, Lands- og Distriktstevne omfatter klasser innen følgende yttergrenser:

<i>Stevnekategori/gren</i>	<i>Laveste klasse</i>	<i>Høyeste klasse</i>
Sprang hest/ponni		
Elitestevne	1,20/LA p	1,60/VA p
Landsstevne	1,10/LB p	1,40/MA p
Distriktstevne	0,60/LD p	1,30/MB p
Dressur hest		
Elitestevne	MB Dessuten: alle FEI Children-program alle FEI unghest-program	Grand Prix
Landsstevne	LA Dessuten: alle FEI Children-program alle unghestprogram	VA nivå a (Inter A, Inter B og Inter II)
Distriktstevne	LC inkl Utdanningsprogram + UHLD <i>Ikke FEI unghestprogram</i>	MB <i>Ikke FEI unghestprogram</i>
Dressur ponni		
Elitestevne	MC-P	MC-P
Landsstevne	LA	MC-P
Distriktstevne	LC	LA
Dressur para		
Elitestevne	Intermediate test	Grand Prix
Landsstevne	Novice Test	Grand Prix
Distriktstevne	Novice Test	Grand Prix

Feltritt		
Elitestevne	Åpen	CCN3*
Landsstevne	Åpen	CCN2*/CCNP2*
Distriktsstevne	Åpen	H100/P90
Mounted Games		
Elitestevne	-	-
Landsstevne	NM	NM
Distriktsstevne	Lett	Vanskelig
Voltige		
Elitestevne	C-program	FEI-program
Landsstevne	Åpen	FEI-program
Distriktsstevne	Åpen	A-program
Distanseridning		
Elitestevne	Åpen	Grand Prix
Landsstevne	Åpen	Vanskelig B
Distriktsstevne	Åpen	Lett A
Kjøring		
Elitestevne	M	VA
Landsstevne	L	VB
Distriktsstevne	U	M

2. Klubbstevner og Rekrutteringsstevner

a) Klubbstevner og Rekrutteringsstevner er nærmere beskrevet i KR I Tillegg 3

b) *Klubbstevne* er åpent bare for medlemmer av arrangørklubben.

c) *Rekrutteringsstevne* er åpent for medlemmer av alle klubber, men for sprang og dressur med en øvre begrensning på antall startende og øvre klassenivå:

- *Sprang: Rekrutteringsstevne* er åpent for maksimalt 200 startende per dag. Klassenivået er t.o.m. 1,00/LC-P.

- *Dressur: Rekrutteringsstevne* er åpent for maksimalt 40 startende per dag. Klassenivået er t.o.m. Lett A.

d) *Kjøring*: For både *Klubb- og Rekrutteringsstevne* er laveste klasse U og høyeste klasse M. Det kan ikke arrangeres Maraton.

3. ~~Krav om~~ Oppstalling på E- og L-stevne

For at et stevne over mer enn én dag skal kunne godkjennes som E- eller L-stevne, må arrangøren kunne tilby muligheter for oppstalling på eller i rimelig nærhet av stevneplassen.

4. **Andre grener og konkurranseformer** enn dem som er beskrevet i KR, kan bare arrangeres dersom hovedprinsippene i KR legges til grunn. Spesielt gjelder dette: § 121 (Normer for ryttersporten), § 126 (Sikkerhet), § 132 (Aldersbestemmelser m.m.), § 133 (Hester og ponnier), § 135 (Ansvarlig person), § 145 (Antrekk og utrustning – NB! Sikkerhetshjelm), § 146 (Bruk av oppvarmingsbanen), Kap. 7 (Overdommer, dommere m.m.), Kap. 8 (Disiplinære forhold, protester – NB! Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest, doping), § 191 (Vaksinering) og § 192 (Smittevern). Stevnekategorien er da enten klubbstevne, Rekrutteringsstevne eller nasjonalt stevne, avhengig av målgruppen arrangementet er åpent for. For Rekrutteringsstevne skal arrangørklubbens rytterkrets godkjenne stevneinvitasjonen, og for nasjonalt stevne NRYF sentralt.

5. Bedømningsformer

Det kan brukes bedømming med rangering og/eller med Clear Round på alle klassenivå. Se grenreglementene.

6. Terminlister og frister

a) **Terminlistene** settes opp av NRYF sentralt, mest mulig i samråd med kretser og aktuelle klubber.

b) **Fristen for innmelding** til NRYF sentralt av ønsker om å arrangere D-stevner (unntatt sprang og dressur), L-stevner og E-stevner for kommende år er 15. september med følgende unntak:

- For kjøring er fristen 31. desember.
- For voltige er fristen 1. desember.
- For feltritt er fristen 31. desember.
- For D-stevner i sprang og dressur til rytterkretsen innen 1. oktober.

Dato, klasser og ønsker om spesielle arrangementer, grener eller konkurranseformer må oppgis.

§ 151 – Arrangørens ansvar og stevneorganisasjon

1. Arrangørens ansvar

Arrangøren har det overordnede ansvaret for at konkurranseområdet er utformet og vedlikeholdt slik at hestenes velferd og sikkerheten for folk og hester blir ivaretatt på en forsvarlig måte. Arrangøren må rette seg etter nødvendige pålegg fra Teknisk delegat og Overdommer.

2. Stevneorganisasjon

a) For hvert stevne skal stevnearrangøren ha en stevneorganisasjon. Organisasjonen skal bestå av offisielle ledere autorisert teknisk personell, administrative ledere og øvrige funksjonærer. Offisielle ledere Teknisk personell er nærmere omtalt i kap. 7.

b) Offisielle ledere Autorisert teknisk personell⁴

- **Overdommer**
- **Dommer(e)**. Ved dressurklasser (og tilsvarende prøver i felt og kjøring) utnevnes én hoveddommer i hver klasse.
- **Banebygger(e)** (hvor grenreglementet krever dette)
- **Teknisk delegat** (hvor grenreglementet krever dette)
- **Chief steward**, jf. § 175 og grenreglementer

c) **Administrative ledere**

Med administrative ledere menes de som inngår i organisasjonskomiteen. De funksjoner som er nevnt med **fet skrift** er **obligatoriske**.

- **Stevneleder**
- **Sekretariatsansvarlig**
- **Teknisk sjef** eller **banemester**

Forøvrig skal følgende funksjoner dekkes:

- **Oppstallingssjef** (på stevner med oppstalling)

---

⁴ Funksjonene skal bekles av autorisert personell (jf. reglensom angitt KRI i Tillegg 5) og grenreglementene og engasjeres ut fra listene over slike.

d) Øvrige funksjonærer

- skrivere for dommere
- banepersonell
- tidtagere
- speaker, ansvarlig for kommunikasjon og høytalere.

e) Førstehjelpsansvarlig (§ 152)

f) Smittevernansvarlig (§ 192)

g) Stevneveterinær (Kap. 9)

h) Øvrig personell

- hovslager
- førstehjelpsveterinær – se § 190.
- øvrig funksjonærer etc. ut fra behovet. For kjøresterver, se KR IX Kap 7.
For feltrittstevner, se KR V Kap 4.

3. Alle ledere og funksjonærer ved stevnet (pkt. 2.a-f) skal opptre på en måte som ikke strider mot god skikk og bruk eller kan skade sportens omdømme (jf § 128).

4. ~~Offisielle ledere~~ Teknisk personell og stevneleder skal være medlem av klubb tilsluttet NRYF. Dommer, banebygger og Teknisk delegat kan isteden være medlem av et annet nasjonalt rytterforbund tilsluttet FEI. Stevneleder skal være minst 18 år.

5. ~~Offisielle ledere~~ Teknisk personell skal ha *tydelig merke* med navn. For andre funksjonærer brukes navneskilt i den grad det er naturlig. Førstehjelpsansvarlig skal være tydelig merket i hht § 152.1. Øvrige personer som skal ha særskilt adgang til stallområdet, må være tydelig merket.

6. Stevnelederen må være tilstede og tilgjengelig på stevneplassen under hele stevne dagent, enten personlig eller med en stedfortreder. ~~som er~~ Disse må være medlemmer av arrangørklubben og ha tilstrekkelig kunnskap og fullmakter til å avklare forhold og ta de beslutninger som tilligger stevnelederen.

§ 152 - Sanitet

1. Krav ved alle stevner

a) Det skal være oppnevnt en førstehjelpsansvarlig på stevnet. Førstehjelpsansvarlig og annet førstehjelpspersonell skal bære tydelig merke/vest som viser den funksjon vedkommende har. Vedkommende skal være utstyrt med mobiltelefon eller walkie talkie, og kontaktinformasjon til vedkommende skal være slått opp på stevneplassen

b) Vanlig førstehjelpsutstyr samt redningsbære skal være tilgjengelig på stedet. Det skal også være utstyr til avskjerming av mennesker som er kommet til skade. Det skal foreligge en skriftlig plan for håndtering av skadetilfelle, inkludert tlf-nr til legevakt/lege.

c) OD har rett til å stoppe konkurransen dersom han finner at sanitetstjenesten ikke er forsvarlig.

2. Forsterket sanitet

Behov for kvalifisert hjelpepersonell med nødvendig utstyr på stedet må vurderes i forhold den aktuelle gren og stevnets størrelse. Ridning/kjøring langs trafikkerte veier må tas med i vurderingen. Se nærmere krav i grenreglementene.

§ 153 – Stevneinvitasjon, ryttermelding og program

1. Generelt om stevneinvitasjoner

a) Med stevneinvitasjon menes den invitasjon til og beskrivelse av et stevne som kunngjøres for potensielle deltagere m.fl., og inneholder de aktuelle særlige bestemmelser for stevnet. Vedrørende mesterskap (NM, KM mv.), se også kap. 5.

b) Et elektronisk stevnearrangørprogram godkjent av NRYF skal benyttes til alle stevnetyper som stevneprogrammet har en løsning for.

c) Stevneinvitasjoner og øvrige konkurransebestemmelser skal være tydelige og kortfattede og inneholde alt deltakerne og teknisk personell trenger å vite om stevnet og forhold i forbindelse med dette. Bestemmelser gitt i KR må ikke gjentas unødig. Statutter for cuper, mesterskap og andre spesielle konkurranser skal være vedlagt stevneinvitasjonen. Arrangøren står i stor grad fritt til å utforme stevneinvitasjonen, men bestemmelsene i KR og eventuelle statutter og betingelser fra godkjennende instans må etterleves. Stevneinvitasjonen bør ta hensyn til:

- at tidspunktet for ordinær påmeldingsfrist ikke settes tidligere enn høyst 21 dager før stevnets start, og fortrinnsvis settes til *mandag* i uken før den uken stevnet starter
- at klasser på lavt og middels nivå er skrevet ut slik at ekvipasjene kan konkurrere med andre på omtrent samme prestasjonsnivå ut fra tidligere plasseringer og/eller alder på hest eller rytter
- at klassene skrives ut slik at antall deltagere pr klasse og dag blir innenfor et nivå som gir tilfredsstillende forhold på konkurransebanen, fremridningsbaner, i staller og på stevneområdet ellers
- at det gis tilbud om klasser som kvalifiserer for aktuelle mesterskap. Disse klassene skal prioriteres dersom fulle stevner medfører avvisning av påmeldte.
- at NIFs bestemmelser om barneidrett blir etterlevd

d) Stevneinvitasjonen skal bestå av minst 3 avdelinger, som benevnes:

- STEVNEPRESENTASJON (se pkt. 7 nedenfor)
  - GENERELLE BESTEMMELSER (se pkt 8 nedenfor)
  - KLASSENE (se pkt. 9 nedenfor)
- samt eventuelt en 4. avdeling som benevnes:
- TIDSPROGRAM

2. Godkjenning og publisering

a) Alle stevneinvitasjoner f.o.m. Rekrutteringsstevne skal godkjennes slik:

- Rekrutteringsstevne skal godkjennes av rytterkretsen, bortsett fra R-stevne i kjøring, som godkjennes av NRYF sentralt.

- D-stevner i dressur og sprang over 1-2 dager skal godkjennes av rytterkretsen. D-stevner som går over mer enn 2 dager skal godkjennes av NRYF sentralt

- D-stevner i andre grener skal godkjennes av NRYF sentralt.

- L- og E-stevner skal godkjennes av NRYF sentralt.

- Dersom flere stevnekategorier skal arrangeres i samme stevne, skal hele stevnet godkjennes i tråd med kravet for den høyeste stevnekategorien.

Alle endringer av allerede godkjente stevneinvitasjoner skal godkjennes på samme måte.

b) Stevneinvitasjonene inkludert eventuelle statutter skal legges inn i det elektroniske stevnearrangørprogrammet for godkjenning og publisering for de grener og stevnenivå der dette er mulig. Dette gjelder også dersom nasjonale klasser arrangeres i forbindelse med et internasjonalt stevne.

For andre grener og stevnenivå skal dette skje slik det aktuelle sportsutvalg/aktuell rytterkrets bestemmer.

c) Det skal fremgå av alle stevneinvitasjoner hvilken instans som har godkjent dem. Godkjenningen skal både omfatte kontroll av at bestemmelsene i KR og eventuelle statutter er overholdt, og en vurdering av stevnets klassetilbud og kvalitet i forhold til de overordnede målene vedkommende sportsutvalg eller rytterkrets har satt.

d) Følgende tidsfrister gjelder:

Fra arrangørklubben til det elektroniske stevnearrangørprogrammet (eller sportsutvalg/krets): senest 4 uker før første stevnedag (for sprang 8 uker). Sportsutvalget/kretsen kan akseptere en senere frist dersom tidsfristen for godkjenning og publisering av stevneinvitasjonen kan overholdes.

Godkjenning av stevneinvitasjonene: senest 14 dager før første stevnedag

Publisering av stevneinvitasjonen: senest 14 dager før første stevnedag

3. Disposisjoner

Om stevnearrangøren ønsker å fravike KR på en slik måte at dette fører til at kravene i visse konkurranser (klasser) blir vesentlig endret fra hva som er fastsatt i reglementet, skal stevneinvitasjonen forelegges NRYF for eventuell godkjenning, samtidig som NRYF avgjør hvorvidt resultater oppnådd i konkurransen (klassen) skal medføre kvalifikasjon og poengberegning. Avgjørelsen om dette skal opplyses i stevneinvitasjonen. Også om stevnearrangøren ønsker å foreta andre *avvik fra KR*, skal stevneinvitasjonen/saken forelegges NRYF til avgjørelse.

4. Åpne og lukkede klasser

Ved lukket klasse skal det oppgis i stevneinvitasjonen hvilke ekvipasjer klassen er åpen for. Hvis startbegrensning ikke er angitt, er klassen åpen for alle. En klasse kan lukkes ut fra kriterier som hestens eller rytterens alder, tidligere plasseringer, deltagelse i andre klasser på stevnet m.m.

5. Bedømmelsesmetoder og tempi

For sprangklasser og for hinderprøven i kjøreklasser – for den enkelte klasse, se pkt. 8 a) nedenfor – angis dessuten bedømmelsesmetode. Tempo i sprangklasse angis *bare hvis avvik* fra reglementsbestemt minimumstempo.

6. Sammenslåing av klasser

Arrangøren kan i stevneinvitasjonen bestemme at nærmere angitte klasser slås sammen dersom noen av dem får for få startende til å regnes som en klasse i hht § 131.10. Klassene må ha samme klassenivå/dressurprogram/bedømmingsmetode. Dette kan ikke skje senere enn at alle berørte ekvipasjer kan forberede seg til start på vanlig måte. Se også § 133.1.d om konkurranseponni og klasser for ulike ponnikategorier, og eventuelle unntak i grenreglementene.

7. Stevnepresentasjon

For stevner der det elektroniske stevnearrangørprogrammet ikke kan eller skal benyttes til stevneinvitasjonen, skal følgende opplysninger presentere stevnet, i denne rekkefølge: **Gren, stevnekategori, evt. rytterkategori(er)**, evt. særskilt stevnenavn, **arrangør, sted og datoer**.

Eksempler:

- 1) STEVNEINVITASJON
DISTANSE, LANDSSTEVNE (ELDRIC) – MORSDALSRIITTET –
Morsdalen Rideklubb, Tomter, 20. mai 1990.
- 2) STEVNEINVITASJON
SPRANG ELITE-STEVNE – «SANDNES GRAND PRIX»
Sandnes og Jæren Rideklubb, Sandnes, 27.–29. april 1990.

8. Stevneinvitasjonen – fast innhold

GENERELLE BESTEMMELSER

1. Stevnested med gateadresse.
2. Påmeldingsfrist.
3. Frister for bestilling og avbestilling av stallplass.
4. Om etterpåmelding godtas, og innen hvilken frist.
5. Hvilke avgifter som skal betales med informasjon om betalingsmåte.
6. Tidsfrist og e-mailadresse eller sted for starterklæring/negativ starterklæring.
7. Kriterier for avvisning av ekvipasjer ved for mange påmeldte (se § 155.1).
8. Tidspunkt for når sekretariatet offisielt åpner (stevnet starter - § 133.1).
9. Opplysninger om oppstallingsforhold (stevneoppstalling, mulighet for privat oppstalling, ingen oppstalling; type(r) oppstalling, sted(er), pris for før og flis mv).
10. Eventuelle krav om egenerklæring eller helseattest for hestene og andre smittehygieniske tiltak.
11. Innkvarteringsmuligheter for ryttere og andre (angi steder den enkelte kan kontakte; evt. angi «Ingen innkvartering forberedt for stevnet»), tilknytning til strøm på stevneplassen mv.
12. Smittevern for hest. Lenke til arrangørens smittevernplan (§ 192.2.d) og beredskapsplan (§ 192 2.e).
13. Kontaktinformasjon til arrangøren (telefonnummer, e-mail og evt. tidsrom).
14. Stevnetelefonnummer.
15. Opplysninger om baneforhold for konkurransene og for oppvarming (innendørs, utendørs, gress, grus, banestørrelse etc.).
16. Navn på stevneleder, banebygger, chief steward, teknisk delegat og overdommer.

I tillegg kan det tas inn punkter med andre opplysninger av betydning for deltakerne.

9. Klassene

- a)** Klassene skal angis med dato, klassenummer og klassenivå, og eventuelt bedømmingsform, navn på dressurprogram og annen nødvendig informasjon om klassen eller konkurransen. Stevnenivået skal fremgå av en bokstav foran klassenummeret (K, R, D, L, E). Starttidspunktet for første klasse hver stevnedag og rekkefølgen mellom klassene skal opplyses i det elektroniske stevneprogrammet. Jf § 157.
- b)** Startavgift og NRYF-avgift skal angis for hver klasse. Ved bruk av stevneavgift i stedet for startavgift for de enkelte klasser skal dette angis i Generelle bestemmelser, punkt 1. NRYF-avgiften nevnes alltid separat.
- c)** Premieringen skal angis for hver klasse.

10. Tidsprogram

Dersom man finner det hensiktsmessig å presentere tidsprogram adskilt fra klassebeskrivelsene, gjøres dette i egen avdeling *etter* klassebeskrivelsene. Tidspunkter for eventuell veterinærbesiktigelse/mønstring angis her eller i ryttermeldingen.

11. Ryttermelding

Ryttermelding skal ligge tilgjengelig i det elektroniske stevneprogrammet så tidlig som mulig, og helst minst 2 dager før stevnestart. Endringer i ryttermeldingen må være tydelig merket. Meldingen bør inneholde bl.a. alle nyttige opplysninger om følgende forhold (i den grad momentene er relevante for vedkommende stevne):

1. Eventuelle endringer i den opprinnelige stevneinvitasjonen
2. Oppstalling (supplement til stevneinvitasjonen)
3. Bestemmelser om egenerklæring, helseattest, smittehygieniske tiltak o.l.
4. Passende overnattings-/spisesteder (supplement til stevneinvitasjonen)
5. Opplysning om aktuelle telefonnummer til stevnesekretær og oppstillingssjef
6. Opplysning om sekretariatets beliggenhet og i hvilke tidsrom det holdes åpent
7. Tidsprogram (korrigeringer og suppleringer til stevneinvitasjonen)
8. Opplysning om steder for de ulike konkurransene/delkonkurransene etc.
9. Særskilte bestemmelser om adgang til konkurransebaner etc.
10. Tider, sted og ordning for premieutdeling
11. Tid og sted for besiktigelse av hester
- ~~12. Overdommer, appellkomite, dommer(e) og banebygger(e)s navn~~
13. Parkering
14. Adgangskort m.v.

12. Avlysning, endringer av stevneinvitasjonen og Force majeure

a) Force majeure

Ved *force majeure* forstås uvær, kulde eller hete, bunnforhold, smitte eller andre ytre omstendigheter utenfor arrangørens kontroll som gjør det uforsvarlig å gjennomføre konkurransene i tråd med stevneinvitasjonen. Lav deltakelse slik at det er åpenbart økonomisk uforsvarlig å gjennomføre hele eller deler av stevnet, regnes som force majeure.

b) Avlysning og endring av hensyn til hestevelferden

Dersom uvær, kulde eller hete, bunnforholdene eller andre omstendigheter på stevneområdet gjør det uforsvarlig av hensyn til hestevelferden å gjennomføre hele eller deler av stevnet, skal arrangøren avbryte, utsette eller avlyse den berørte delen av stevnet.

Overdommer eller Teknisk delegert skal gi arrangøren nødvendige pålegg om å endre eller utbedre forholdene, eller utsette eller avlyse den berørte delen av stevnet.

Rytteren har et selvstendig ansvar for å tilpasse sin gjennomføring av konkurransen etter forholdene, og eventuelt trekke seg hvis det ikke er dyrevelferdsmessig forsvarlig å gjennomføre.

c) Endringer etter utgått påmeldingsfrist

Etter utgått påmeldingsfrist kan det ikke skje avlysning av klasser eller andre endringer av konkurranseforhold som er omtalt i stevneinvitasjonen, uten at det foreligger force majeure. Frem til stevnestart må tillatelse til slike endringer gis av godkjennende instans i hht § 153.2. Hvis endringen gjelder tekniske og faglige forhold ved konkurransebaner eller gjennomføring av konkurransen, må tillatelsen skje i samråd med Teknisk delegat. Under stevnet har overdommeren ansvaret for eventuelle endringer. Berørte ryttere og offisielle teknisk personell ledere må informeres straks endringer er besluttet.

d) Tilbakebetaling av avgifter

Innbetalte avgifter skal tilbakebetales dersom en konkurranse (klasse) blir avlyst, eller rytteren ikke ønsker å starte som følge av andre endringer i konkurranseforhold beskrevet i stevneinvitasjonen. Det samme gjelder dersom rytteren trekker seg på grunn av at det ikke er dyreveilferdssmessig forsvarlig å starte eller fortsette, jf. punkt 14.b over.

§ 154 – Rytterrepresentant

a) Ved alle E-, L- og D-stevner skal OD oppnevne en rytterrepresentant (RR). Rytterrepresentantens navn skal være slått opp på informasjonstavlen på stevneområdet fra stevnets start.

b) RR skal være en rytter som deltar på stevnet og er fylt 16 år. Dersom det ikke finnes en egnet rytter som er gammel nok, kan en representant for en rytter under 18 år oppnevnes. RR bør ha erfaring fra stevner i den aktuelle grenen og skal representere alle rytterne på stevnet.

c) RR skal fungere som rytternes kontakt mot arrangøren og OD/TD/appellkomite og skal holde seg orientert om konkurranseforholdene og andre forhold av betydning for rytterne på stevneplassen. RR har rett til å delta som observatør ved appellkomiteens møter, dersom dette er mulig uten forsinkelse for komiteens arbeid.

d) RR skal skrive og sende inn sin del av stevnerapporten (se § 159.2).

§ 155 – Påmelding til stevner

1. Påmelding

a) Påmeldingsfristen skal som hovedregel være senest 1 time før klassen begynner. Det kan settes en tidligere frist i grenreglementene. Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette en tidligere frist enn reglementets minstefrist, og en tidligere frist for påmelding med oppstalling enn for påmelding uten oppstalling. Dersom det ikke er satt noen frist på bestilling eller avbestilling av oppstalling, er det påmeldingsfristen som gjelder. Påmeldingsfristen skal angis i stevneinvitasjonen og utgår kl. 18.00 på den fastsatte dagen hvis ikke annet er angitt.

b) Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette et tak for antall påmeldte til en klasse eller hele stevnet og på dette grunnlag avvise påmeldte selv om de er kvalifisert og har overholdt påmeldingsfristen. Stevneinvitasjonen må angi kriteriene for prioritering mellom ekvipasjer, f.eks. ut fra tidligere prestasjoner, tidligere avvísninger eller behov for kvalifisering til mesterskap e.l. Ekvipasjer som blir avvíst, skal informeres så raskt som mulig og settes på en venteliste i tilfelle det likevel blir plass. Ved avvísning med grunnlag i dette punktet faller alle krav om avgifter etter § 155.3 bort.

c) Påmelding gjennom det elektroniske stevnearrangørprogrammet godkjent av NRYF er hovedregelen. For de grenene der det finnes et slikt stevnearrangørprogram, skal påmeldingen skje gjennom dette programmet så langt det er mulig.

Hvis det ikke er mulig å melde seg på gjennom stevnearrangørprogrammet, skal påmeldingen sendes som e-mail, skriftlig eller på annen dokumenterbar måte til arrangøren. Klassene og fullt navn på hesten med hesteregistreringsnummer, på rytteren med rytterlisensnummer og eventuelt ansvarlig person (§ 135) må oppgis. Arrangøren må selv hente nødvendig informasjon fra NRYFs database og legge påmeldingen inn i stevnearrangørprogrammet. Det er ikke tillatt å legge inn påmeldingen hvis ekvipasjen ikke kan dokumentere gyldig hestepass, hesteregistrering, hestelisens, rytterlisens og eventuelt ponnimåling, eller ikke fyller eventuelle andre krav som ville ha hindret påmelding gjennom stevnearrangørprogrammet. Arrangøren plikter å kontrollere at kravene er oppfylt før påmeldingen godtas. Uberettiget start etter mangelfull kontroll

fra arrangørens side kan medføre at arrangøren ilegges bot. Dette fritar ikke rytteren og ansvarlig person fra deres ansvar, jf §§ 141 og 142.

d) For konkurranser uten et elektronisk stevnearrangørprogram godkjent av NRYF skal påmeldingen skje slik arrangøren bestemmer.

e) Ved hver påmelding kan det kun meldes én rytter. Det kan meldes flere hester med samme rytter samtidig. Det kan også meldes til flere klasser samtidig.

f) For *lagkonkurranser* skal klubben (klubblag) eller laglederen (blandete lag) sørge for påmeldingen. Det skal angis hvilke ekvipasjer som deltar på laget, og laglederens navn og lisensnummer (fødselsdato dersom laglederen ikke har lisens), e-mailadresse og mobiltelefonnummer. For klubblag skal klubbens navn, e-mailadresse og telefonnummer også være angitt.

g) Rytterlisensnummer og hestelisensnummer skal angis for konkurranser der dette kreves. Rytterens navn, e-mailadresse og telefonnummer (mobiltelefon om mulig), hestens registrerte navn og alder (fødselsår) og rytterens klubb skal angis. For *ponniklasser* skal ponnien *kategori* også angis. Ansvarlig person for hesten skal angis hvis rytteren er under 18 år. For *para-rytter* se også KR Para. Ufullstendig utfylt påmelding kan avvises av arrangøren.

h) Rytter kan melde seg på med flere alternative hester, selv om han bare skal starte en av dem. Det må gå tydelig frem av påmeldingen hvis rytteren bare skal starte med én hest. Innen en frist satt av arrangøren i stevneinvitasjonen må rytteren informere sekretariatet om hvilken hest han skal starte. Fristen må være før en eventuell veterinærbesiktigelse.

i) Rytteren har selv ansvaret for å kontrollere at påmeldingen er kommet frem innen tidsfristen. For rene klubblag er det klubben som har dette ansvaret. Arrangøren bør sende bekreftelse dersom påmeldingen er mottatt på andre måter enn gjennom stevnearrangørprogrammet.

2. Etterpåmelding

a) Med etterpåmelding menes påmelding etter at den ordinære påmeldingsfristen er utløpt. Etterpåmelding kan bare skje dersom arrangøren ikke har reservert seg mot dette i stevneinvitasjonen. Etterpåmelding skal skje innen starterklæringsfristen for den aktuelle klassen, dersom arrangøren ikke har satt en tidligere frist. Kriteriene for avvisning er de samme som for ordinær påmelding (§ 155.1.b).

b) Hvis det ikke er mulig å melde seg på gjennom stevnearrangørprogrammet, skal etterpåmeldingen skje i tråd med pkt 1.d.

c) Etterpåmelding utløser en etterpåmeldingsavgift. Se § 155.3.

3. Avgifter

a) Det skal betales *startavgift* til arrangørklubben for hver påmeldt ekvipasje i hver klasse. Dersom flere alternative hester er påmeldt til samme start, men bare en av dem starter, skal det betales startavgift for én ekvipasje.

I stedet for eller i tillegg til startavgift kan det for hver påmeldt hest kreves en *stevneavgift* som dekker et ubegrenset antall klasser. Eventuell startavgift betales da bare for klasser hesten starterklæres til.

Det skal betales en *avgift til NRYF* («NRYF-avgift») for hver ekvipasje f.o.m. LB, unntatt klubbklasser og Drive-In-Stevner (sprang). For D-stevner tilfaller avgiften arrangørklubbens rytterkrets (i flg. tingvedtak). Avgiftens størrelse bestemmes av NRYF og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

Administrasjonsavgiften knyttet til påmeldingen i stevnearrangørprogrammet skal være oppgitt. Avgiftens størrelse bestemmes av NRYF og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

Kontrollavgift for ekvipasjer som blir påmeldt utenom stevneprogrammet, skal være oppgitt. Avgiften tilfaller arrangøren. Jf § 155.1.c-d og 2.b.

Oppstillingsavgift og eventuell *veterinæravgift* skal alltid oppgis separat og er ikke en del av startavgiften eller stevneavgiften. Arrangøren har ikke anledning til å beregne seg overskudd av oppstillingsavgift eller veterinæravgift. Avgiftene er ment å dekke arrangørens reelle utgifter til oppstilling og veterinær knyttet til stevnet. Et rimelig beløp ment til å dekke nedskrivning og vedlikehold av faste staller kan regnes med som reelle utgifter til oppstilling. Arrangøren kan også sette en egen avgift for ikke rengjort boks. I så fall må det beskrives i ryttermeldingen hva som regnes som rengjort boks.

Etterpåmeldingsavgift er kr 100,00 per hest.

Arrangøren kan ikke ta betalt for *anleggsleie*. Dette må dekkes på annen måte enn gjennom avgiftene.

b) Fastsatte avgifter i h.h.t. stevneinvitasjonen skal betales til arrangøren, samtidig med påmeldingen eller senest under stevnet. Arrangøren betaler videre til eventuelle leverandører av tjenester til stevnet (f.eks. oppstilling og veterinæravgift).

c) Påmelding til stevne er bindende. Bare hvis påmeldingen blir trukket tilbake i så god tid at meldingen er gitt til arrangøren *før påmeldingsfristen* utløper, fritas rytteren/laget for å betale startavgift/stevneavgift. Avgift til oppstilling og veterinærkontroll faller bort bare dersom rytteren/laget melder avbud innen påmeldingsfristen, hvis ikke arrangøren har satt en annen frist i stevneinvitasjonen. NRYF-avgiften skal bare betales av ryttere som faktisk har startet (jf § 155.3.a). Dersom påmeldt rytter/lag ikke har trukket påmeldingen innen fristen(e) gitt i KR og stevneinvitasjonen, skal arrangøren innkreve avgiftene så raskt som mulig. Dersom rytteren/laget ikke har gjort opp sine forpliktelser innen den frist arrangøren har satt i innkrevingen, skal arrangøren purre på betalingen så snart som mulig med tillegg av et gebyr på 2 B (definisjon av B – se KR I Tillegg 7). Kopi av saken med dokumentasjon sendes til NRYFs administrasjon, som skal legge startspærre på vedkommende hest(er) og rytter(e) til hele beløpet med avgifter og gebyr er betalt. Kravet kan sendes til inkasso av arrangørklubben eller av NRYFs administrasjon.

4. Ansvar for påmelding og avgifter

Utøverne bærer det fulle ansvaret for at alle avgifter som er hjemlet i dette reglementet blir betalt, forutsatt at det ikke forekommer endringer, feil eller andre forhold fra arrangørens side som påvirker utøverens adgang til eller forutsetninger for å starte i stevnet.

Ved *individuelle konkurranser* er rytteren ansvarlig for påmeldingen og for at korrekte avgifter blir betalt. Dersom NRYF i henhold til pkt 3.c over får melding om at avgifter ikke blir betalt, kan NRYF kreve at rytterens klubb betaler avgiftene. Klubben kan kreve at rytteren dekker klubbens utlegg.

Ved *lagkonkurranser* for klubblag er lagets klubb direkte ansvarlig overfor arrangøren og NRYF for korrekt påmelding og innbetaling av avgifter. (Dette fratar ikke rytter/ansvarlig person det ansvar disse har.) Ved lagkonkurranser for blandete lag har laglederen dette ansvaret.

5. Bytte av hest og rytter, bytte av klasse

a) Rytter kan bytte ut en hest med en *annen* hest dersom begge hestene er *påmeldt med ham selv* til stevnet, uten at det regnes som etterpåmelding. Byttet må meldes til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter.

b) Dersom rytteren har meldt på flere alternative hester (pkt 1.e), må han melde fra om hvilken hest han skal starte til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter. Volyt: Se KR VII.

c) Hest påmeldt til klasse kan starterklæres med en annen rytter enn den hesten er påmeldt med, uten at det regnes som etterpåmelding. Byttet må meldes til arrangøren før klassen starter og innen den fristen arrangøren setter.

d) I individuell konkurranse kan en starterklært ekvipasje flyttes fra en klasse til en annen dersom rytteren (inkl foresatte hvis rytteren er under 18 år) ber om det. For lagkonkurranse gjelder det samme dersom lagleder ber om det. Arrangøren kan avslå å flytte ekvipasjen dersom antall startende i klassene, tidsplan eller andre praktiske forhold tilsier det. Slik flytting regnes ikke som etterpåmelding.

§ 156 – Start

1. En ekvipasje har startet når den har startet konkurransen som angitt i grenreglementene. Se også § 131.15. Ryttere som ikke stiller til start uten å ha meldt fra innen starterklæringsfristens utløp i hht pkt 3 nedenfor, uten å ha gyldig grunn (som f.eks. sykdom/skade på hest/rytter), kan tildeles skriftlig irettesettelse i flg. § 184.

2. Startbegrensning i klassene – start utenfor konkurranse

a) Samme hest kan som hovedregel starte maksimalt tre ganger pr dag. T.o.m. LC kan likevel samme hest starte to ganger i utdanningsprogram dressur pluss to ganger i sprang.

Fra og med LC kan samme hest ikke starte mer enn én gang i hver klasse, med visse unntak i voltige, kjøring og klubbklasser, se grenreglementene og Tillegg 3.4. I sprang og dressur lavere enn LC kan samme hest starte inntil to ganger med ulike ryttere i samme klasse.

Ryttere kan starte flere hester i samme klasse.

Grenreglementet og stevneinvitasjonen kan sette strengere begrensninger.

b) Rytter som rir to eller flere hester i samme klasse, skal ri hestene i den rekkefølgen de er oppført på startlisten. Den innbyrdes startrekkefølgen mellom hestene får altså ikke forandres.

c) Arrangør kan, med unntak for mesterskap, i samråd med OD tillate at ekvipasje starter *utenfor konkurranse*. Ekvipasjer som starter utenfor konkurranse, må oppfylle minstekravene til kvalifiserende resultater i hht det aktuelle grenreglement, men kan være «overkvalifisert». Ekvipasjen skal starte sist i klassen, og hesten kan ikke starte i konkurranse igjen i samme stevne. Start utenfor konkurranse medfører ikke plassering, premiering eller championatpoeng, og resultatet er ikke kvalifiserende og blir ikke registrert.

KR I Kap. 8 – Disiplinære forhold m.m. gjelder fullt ut. Videre må bestemmelsene i KR I § 121 – Normer for hesten i ryttersporten, [§ 122 – Hestens velferd og helse](#), § 126 - Sikkerhet, § 132 - Ryttere, § 133 – Hester og ponnier, § 134 – Hesteeier, § 135 – Ansvarlig person, KR I Kap. 4 ~~med unntak av § 142.1 – Hesteregistrering og hestelisens~~, samt alle bestemmelser som angår veterinære forhold overholdes. Påmelding skal skje i henhold til § 155.

3. Starterklæring

a) Starterklæring innebærer at rytteren bekrefter at han kommer til start. Dersom en starterklært ekvipasje uten gyldig grunn ikke kommer til start, kan rytteren ilegges sanksjon.

b) Starterklæringsfristen til den enkelte klasse skal være før klassens start. En tidligere frist kan settes i grenreglementet. Arrangøren kan i stevneinvitasjonen sette en tidligere frist enn reglementets minstefrist.

c) Starterklæringsfristen skal praktiseres som tilbaketrekingsfrist («negativ starterklæring») dersom ikke annet er angitt i grenreglementet. «Negativ starterklæring» innebærer at ekvipasjer

som ikke har meldt avbud innen tilbakerekningsfristen, regnes som starterklærte. Nærmere bestemmelser om starterklæring, starterklæringsfrist m.v. fremgår av grenreglementene.

4. Startrekkefølge

a) Startrekkefølgen fastsettes etter at påmeldingsfristen er gått ut. Startrekkefølgen i hver klasse fastsettes av arrangøren ved loddrekning. Etter at startlisten er kunngjort, kan endringer skje bare dersom ingen ekvipasje vinner eller taper på det.

Ryttere som i *sprang og dressur* starter to eller flere hester, eller i to eller flere klasser på ulike baner, skal likevel ha-få en rimelig avstand mellom sine starttider. Se nærmere bestemmelser i grenreglementene.

Dersom flere *voltigører/voltigepar/voltigetropper* starter med samme hest i samme klasse, skal disse starte etter hverandre. Ut over dette skal det for voltigehest som starter flere ganger på samme dag, være så lang tid som mulig mellom disse startene.

b) Klasser i *dressur, feltritt og kjøring med 40 eller flere starterklærte* skal deles i 2 eller flere nye klasser, unntatt i mesterskap og lagkonkurranser. Delingen foretas ut fra den opprinnelige oppsatte startliste, om mulig med likt antall (maks. 39) i hver av de nye klassene. Ved ulikt antall i de nye klassene, skal de(n) første avdelingen(e) ha en deltager mer. Se også KR II for deling av klasser i sprang.

c) Ved *lagkonkurranse* fastsettes *lagenes* rekkefølge ved loddrekning. Laglederen skal bestemme den innbyrdes startrekkefølge innen sitt lag og melde fra til sekretariatet senest 1 time før klassen starter, hvis ikke arrangøren har satt en annen frist. Den innbyrdes rekkefølgen innen laget er den samme gjennom hele konkurransen.

d) *Lagkonkurranse med individuelle deltakere*: I feltritt, distanseritt og kjøring kan det arrangeres lagkonkurranse og individuell konkurranse i samme klasse. I sprang og dressur er lagkonkurranser lukket for individuelle ryttere. I klasse som er både lagkonkurranse og individuell konkurranse, skal rytter som starter med én hest i og én hest utenfor lagkonkurranse, starte først med den hesten som deltar i lagkonkurransen. Forøvrig settes startrekkefølgen i klassen opp etter denne fremgangsmåte:

- Før lagrytterne starter ca. 1/3 av de individuelle ekvipasjene, men under enhver omstendighet *ikke* ryttere som inngår i lag og rir mer enn 1 hest.
- Deretter starter 1. rytter i hvert av lagene etter lagtrekningen. Så starter 2. rytter i hvert av lagene. Dernest 3. rytter i hvert av lagene *for de lag som har 4 ryttere i laget* og til slutt *siste* rytter i hvert av lagene. Tilsvarende for lagkonkurranser med 2 eller 3 ekvipasjer på laget.
- Til slutt de resterende ca. 2/3 av de individuelle rytterne, her iblant alltid lagryttere med flere hester.

5. Startrekkefølge i konkurranse over flere avdelinger

a) Startrekkefølgen i *avsluttende avdeling* av konkurranser for *individuelle ekvipasjer* som går over flere avdelinger/omganger, fastsettes slik at den med dårligst sammenlagt resultat etter de foregående avdelinger starter først osv. og den med best sammenlagt resultat starter sist, hvis ikke annet er bestemt av arrangøren. Ekvipasjer med samme resultat (i poeng) starter i samme rekkefølge som i foregående avdeling/omgang. I voltige skal likevel utøver(ne) ha samme startnummer i begge avdelinger.

b) Vedrørende startrekkefølgen i *avsluttende avdeling* i klasser med *både lagdeltagere og individuelle deltagere* skal bestemmelsene under a) praktiseres slik at *alle* deltagerne i *lagkonkurransen* starter før de som deltar på individuell basis, slik at dårligste lags første rytter starter først, deretter nest dårligste lags første rytter osv. til beste lags siste rytter starter til slutt.

c) I lagkonkurranser over flere avdelinger starter 1. rytter fra laget med dårligst sammenlagt resultat etter de foregående avdelinger først, deretter 1. rytter fra laget med nest dårligst sammenlagt resultat osv. For Mounted Games se KR VI.

6. Startrekkefølge i omhopping mv

Startrekkefølge i omhopping omkjøring og annen omridning skal være som angitt i det aktuelle grenreglementet.

7. Startrekkefølge for etterpåmeldte ekvipasjer

a) Etterpåmeldt ekvipasje skal starte først. Når flere etterpåmeldinger foreligger, skal den sist påmeldte starte aller først, den nest siste starter nest først osv. Etterpåmeldt ekvipasje må ikke, med unntak av hva som kommer frem i neste avsnitt (b), plasseres på plass i startlisten som er blitt ledig på grunn av at annen hest er strøket.

b) Om samme rytter ved etterpåmelding starter to eller flere hester i sprang og dressur, har han ikke rett til å få bedre startrekkefølge enn at 5 startende ekvipasjer skiller hans ulike startnummer. Om det totale antall etterpåmeldte hester er færre enn 6, skal rytterens andre etterpåmeldte hest plasseres inn på første program plass som blir ledig ved strykning av annen hest. Har rytteren etterpåmeldt også en tredje hest, og det er færre enn 12 etterpåmeldte, får den plasseres inn på første ledige program plass etter andre strykning av hest som ligger minst 5 startnummer etter hans hest nr. 2, osv. Se også punkt 2 b) ovenfor.

Anm.: En følge av det som er nevnt ovenfor under a) og b), er at rytteren i mange tilfeller først kan få beskjed om sitt startnummer *etter* starterklæringsfristens utløp. Dersom etterpåmeldt voltehest starter flere ganger samme dag, skal den tildeles et startnummer som gir så lang tid som mulig mellom disse startene.

8. Dispensasjoner

a) Overdommeren har adgang til – når tungtveiende grunner foreligger – å gi dispensasjoner for avvik fra reglene om startrekkefølge, med unntak for bestemmelsene i pkt. 2.c om start utenfor konkurranse, og i pkt 4.d om individuelle ryttere som også inngår i lag.

b) Om en rytter eller hest skulle være gitt et annet startnummer enn det som følger av denne paragrafens bestemmelser, og uten at overdommeren har samtykket i dette ut fra punkt 8.a, kan startnummeret korrigeres *etter* starterklæringsfristens utløp, også *etter at* klassen har startet.

9. Rullering av startrekkefølge

I spesielle tilfeller kan det praktiseres rullerende startrekkefølge gjennom klassene i sprangstevner, ut fra bestemmelsene i FEIs reglement.

§ 157 – Gjennomføring av stevner

1. Elektronisk stevneprogram, protokoller mm

Alle arrangører av D-, L- og E-stevner skal benytte seg av det elektroniske stevneprogrammet som til enhver tid er godkjent av NRYF for de grener der dette er mulig. NRYFs offisielle dommerprotokoller, skjema for veterinærbesiktigelse/mønstring og startkort skal benyttes.

2. Stevnets start og slutt

Stevnet starter når sekretariatet offisielt åpner. Det må skje i så god tid før første klasse starter at stevneorganisasjonen er funksjonell med nødvendig personell i sekretariatet og chief steward er på plass når det er naturlig at ekvipasjene ankommer og tar stevneområdet inkludert staller i

bruk. Stevnet varer til siste protestfrist på stevneplassen er ute, eller så lenge det foregår aktiviteter som har tilknytning til stevnet og dekkes av KR (f.eks. når hester eller ryttere som deltok i stevnet bruker stevnets baner.)

3. Tidsskjema

Så snart arrangøren har oversikt over antall påmeldte til de forskjellige klassene, må et realistisk tidsskjema med starttidspunkter for klassene legges ut i stevneprogrammet. Tidsskjemaet skal om nødvendig justeres både før og under stevnet, og det må fremgå om tidene er foreløpige eller endelige. Etter at endelige starttider er oppgitt, kan ikke starttider flyttes frem uten at rytterne det gjelder, har fått beskjed tidlig nok til å kunne innrette seg etter det. Berørte rytterne må også få informasjon om forsinkelser i rimelig tid. Berørte dommere og annet teknisk personell må også få slik informasjon.

4. Oversikt over deltakere – startlister

a) Det skal settes opp *startliste* for hver klasse. Startlistene skal presentere klassen slik det er bestemt for stevneinvitasjoner (se § 153) og minst inneholde følgende informasjon:

- Definerings av stevnet med dato, arrangør, gren og stevnenivå samt eventuelt stevnenavn.
- Klassebetegnelse (nivå, klasstype, dressurprogram o.l.) samt bedømmingsmetode.
- Klasser for ponni, unghester, aldersrelaterte klasser og klasser for para-ryttere skal være markert.
- Startnummer, navn på rytter og hest og rytterens klubb. I unghestklasser skal dessuten informasjon om hestens avstamning, kjønn, fødselsår, oppdretter og eier være med dersom dette er kjent.

Oppdatert startliste bør være slått opp eller vises på en skjerm ved stevnesekretariatet, på oppvarmingsbanen og ved venteplassen («collecting ring»). Oppdatert startliste skal også legges ut på nettet. Informasjon om hestenes alder, avstamning, oppdretter og eier bør være med dersom dette er kjent.

b) Det skal settes opp en *masterliste* for stevnet over alle starterklærte hester med lisensnummer, og ryttere med lisensnummer og klubb. Informasjon om hestenes avstamning, kjønn, fødselsår, oppdretter og eier skal være med dersom dette er kjent. Masterlisten skal være lett tilgjengelig for publikum, overdommer og stewardar.

c) Speaker skal gi tydelig informasjon om startnummer, navn på rytter og hest og rytterens klubb under konkurransens gang for hver enkelt ekvipasje.

5. Uforutsette hendelser/omridning

a) Under stevnet kan uforutsette ting skje som virker inn på gjennomføringen eller resultatet av pågående ritt, uten at de(n) konkurrerende selv påvirker det. Dommeren kan i slike tilfeller la dem som ble påvirket, få mulighet til å starte igjen, enten ved å gjennomføre hele rittet en gang til, eller ved å ri på nytt fra det stedet hvor hendelsen inntraff. Beslutning om omridning kan også skje etter protest eller på initiativ av overdommeren. Ekvipasjonen kan likevel ikke få starte på nytt hvis vedkommende ble idømt fall eller styrt under det opprinnelige rittet og fall/styrt normalt fører til eliminering i hht det aktuelle grenreglement.

b) Oppnådde poeng og pådratte feil før det sted hendelsen inntraff i det opprinnelige rittet beholdes. Det skal derimot ikke gis poeng eller belastes for feil som ekvipasjonen pådrar seg på samme strekning ved eventuell omridning. Ekvipasjonen skal likevel elimineres i tilfelle fall eller styrt på denne strekningen, dersom fall/styrt normalt fører til eliminering i hht det aktuelle grenreglement. Det samme gjelder om ekvipasjonen i sprangklasse/sprangprøve får 3 evt. 2 ulydigheter (§ 240.3) til sammen under det opprinnelige rittet og på den strekningen som ris om igjen.

c) Dersom det ikke er mulig å gi ekvipasjen anledning til omridning etter betingelsene i denne paragrafen, skal avgifter knyttes til den aktuelle klassen tilbakebetales.

§ 158 – Plassering og premiering

1. Plassering

a) Resultater hvis dommer eller banebygger mangler tilstrekkelig autorisasjon

Resultat fra dommer som ikke har gyldig autorisasjon eller dispensasjon til å dømme på det aktuelle nivået, skal ikke regnes som et offisielt resultat. Dersom dommeren har dømt klassen alene, kan det søkes til TKr om at resultatet likevel skal godkjennes som offisielt.

Resultat fra klasse der banebyggeren ikke har gyldig autorisasjon eller dispensasjon for det aktuelle nivået, skal ikke regnes som et offisielt resultat. Det kan søkes til TKr om at resultatet likevel skal godkjennes som offisielt.

Slik godkjenning av resultater ved bruk av ikke høyt nok autorisert personell forutsetter at det faglige nivået på dømmingen eller banebyggingen er ivaretatt på en tilstrekkelig god måte i forhold til klassens viktighet. Dersom dommeren eller banebyggeren ikke har gyldig autorisasjon i det hele tatt, kan resultatene ikke godkjennes.

b) Antall plasserte

Et visst antall startende (individuell, par, team, lag) i klassen regnes som plasserte. Antallet beregnes ut fra regelen om *1 plassert pr. påbegynt 4. startende*. Antall startende delt på 4 og opphøyd til nærmeste hele tall er lik antall plasserte. Eks.: 13 startende: $4 = 3,25$, dvs. 4 plasserte. Definisjon av startende se § 131.15. For å bli plassert må den startende ha gjennomført konkurransen uten å ha trukket seg eller blitt eliminert eller utelukket. I dressurkonkurranser må ekvipasjen ha oppnådd godkjent resultat i hht til det aktuelle grenreglementet for å bli plassert. Ved lagkonkurranser omfatter lagets plassering alle ekvipasjene på laget, med unntak for ekvipasjer som ble utelukket.

Dersom flere ekvipasjer/lag har samme resultat som siste plasserte ekvipasje/lag, regnes alle som plasserte selv om det blir flere plasserte i klassen enn hovedregelen skulle tilsi.

c) Antall plasserte i høye klasser

I tillegg til regelen i pkt 1.b over gjelder at nr. 1, 2 og 3 alltid regnes som plasserte i følgende klasser: dressur VA, sprang VA, feltritt CCN3*, distanseritt Vanskelig og Grand Prix, voltige Vanskelig, samt kjøring Grand Prix og Vanskelig. Det forutsetter at ekvipasjene:

- i dressurkonkurranser er godkjent i hht § 450.4.c

- i sprang, feltritt, distanseritt og kjøring har fullført konkurransen uten å trekke seg, bli eliminert eller bli utelukket

- i voltige har oppnådd 5 poeng

d) Medaljefordeling i mesterskap skal være i hht § 164. Medaljetildeling regnes ikke som plassering i klasse.

e) Det skal gis **premiesløyfe** til samtlige plasserte ekvipasjer. Tradisjonelle farger på sløyfene er: 1. plass – nasjonalfarget, 2. plass – rød, 3. plass – blå, 4. plass – grønn, 5. og påfølgende plasserte – gul. Arrangøren kan velge andre farger/fargekombinasjoner, men kan ikke bruke nasjonalfarget eller ren rød, blå, grønn eller gul farge på annen måte enn angitt i denne paragrafen.

f) Ved **Clear round-bedømming** er det ingen rangering og plassering av dem som gjennomfører klassen innenfor kravet; se nærmere i grenreglementene. Alle som godkjennes, skal ha clear round-sløyfe. Enkle gavepremier med lik verdi til alle som godkjennes, er tillatt. Clear round-

bedømming egner seg spesielt til rekrutteringsklasser og bør benyttes i stor utstrekning i klubbkonkurranser og på Rekrutteringsstevner.

g) Klasser med barn (§ 132.2). I aldersbestemte klasser for barn skal det ikke være rangering og premiering, men alle startende skal motta *deltakersløyfe*. I andre klasser der barn kan delta, er det vanlig rangering og premiering, men alle barn skal i tillegg motta deltakersløyfe for hver klasse barnet deltar i, uavhengig av om barnet får godkjent resultat i klassen. Jf. Idrettens Barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett.

2. Premier

a) Det skal gis **premier** til samtlige plasserte i Elite-, Lands- og Distriktstevner. Laveste premie skal ha en verdi på minst startavgiften for klassen. I klasser som nevnt under § 158.1.c, skal det likevel gis premier etter hovedregelen i § 158.1.b. Ved lagkonkurranser skal alle ekvipasjene på et plassert lag ha premiesløyfe, medalje m.m., selv om de ikke gjennomførte konkurransen, så sant de ikke ble utelukket.

b) Premiernes type og verdi skal fremgå av stevneinvitasjonen. Gavekort og gjenstander må ha en relevant verdi for mottakeren. Arrangøren står fritt til å gi både høyere og flere premier enn minstekravet, innenfor de rammene denne paragrafen setter.

Den enkelte premies verdi må være tilpasset antallet premierte ekvipasjer. Førstepremien skal alltid være mest verd. Det skal også være et naturlig fall fra førstepremien og utover i premierekken. Premiene kan alltid reduseres til 2/3 av utskrevet verdi ved færre enn 6 startende.

Som veiledning i klasser med 5 premierte gjelder: Andrepremien bør være verd ca 60% av førstepremien, og tredjepremien bør være verd ca. 40% av førstepremien. Ut over dette kan premiene være på samme nivå. Eksempel: I en klasse med startavgift kr 200 kan premieringen være kr 1000 – kr 600 – kr 400 – kr 200 – kr 200. For klasser med færre eller flere premierte tilpasses dette så godt som mulig.

Premiesløyfens verdi og eventuelle ærespremier og gavepremier og kommer i tillegg.

c) Ærespremie er en gave (gjenstand eller penger) som kommer i tillegg til den ordinære premieringen i hht egne statutter. **Gavepremie** er en gave (gjenstand eller penger) fra f.eks. sponsor, som kommer i tillegg til den ordinære premien. **Gjenstander** som erstatning for eller i tillegg til penger som ordinær premie, regnes ikke som ærespremie eller gavepremie.

d) Deltakersløyfe e.l. kan tildeles flere enn de plasserte dersom det er angitt i stevneinvitasjonen eller grenreglementet krever det. Det kan gis ut Clear round-sløyfer til alle som går feilfritt eller får godkjent resultat også i klasser med rangering som bedømmingsform. Jf også § 158.1.g om barn.

e) Ved likeplassering, dvs. hvor sluttresultatene er identiske (poeng/tid), skjer loddtrekning om oppsatte *gavepremier*, dersom premien ikke kan deles eller annen gave av tilsvarende verdi kan deles ut. *Ærespremier* fordeles i hht statuttene for premien. *Gjenstander* som utgjør ordinære premier, fordeles etter verdi på samme måte som pengepremier.

For de aktuelle plasser, f.eks. 2 på delt 2. plass, legges pengepremiene for 2. og 3. plass sammen og deles likt på de likeplasserte, mens neste premie er for 4. plass.

Arrangøren plikter ikke å dele ut større premiesum enn den som er utskrevet i stevneinvitasjonen, selv om antall premierte ekvipasjer skulle overstige antall plasserte i henhold til pkt. 1 ovenfor. F.eks. i en klasse med 19 startende er det 5 plasserte. Hvis det i denne klassen skulle være 3 ekvipasjer på delt 4. plass, skal utskrevne pengepremier for 4. og 5. plass deles på 3.

Ved flere ekvipasjer på delt siste plassering med premie, deles oppsatt premie for plasseringen likt på de likeplasserte.

f) Mottaker av premier mv

Premiesløyfer, mesterskapsbånd og æresdekken tilfaller hestens eier, bortsett fra ved Utdanningsprogram, der dette tilfaller rytteren, eller hvis statutter for konkurransen bestemmer noe annet.

I individuelle konkurranser tilfaller ærespremie rytteren, og ved lagkonkurranser (rene klubb-lag) den klubben laget kommer, fra dersom ikke statuttene bestemmer noe annet. Medaljer i mesterskap tilfaller rytteren.

Pengepremier bør arrangøren motregne mot ekvipasjens skyldige stevneavgifter før utbetaling.

3. Premieutdeling

a) All premieringen skal skje på stevneplassen, og så snart som mulig etter at resultatet er klart. Ved konkurranser som består av én klasse, skal premieringen skje så snart som mulig etter at klassen er ferdig og resultatet regnet ut.

Ved konkurranser over flere avdelinger/klasser skal premiering skje så snart som mulig etter hver avdeling/klasse, og før premiering for konkurransens sluttresultat og eventuell medaljeutdeling. Dette gjelder både for konkurranser som inngår i ett stevne, og for cuper over flere stevner.

b) Det skal legges vekt på at ekvipasjen samlet (både hest og rytter) hedres, også dersom premieringen ikke foregår til hest.

c) Som hovedregel skal alle plasserte ryttere møte til premieutdeling. Arrangøren kan i samråd med OD bestemme hvor mange som skal stille til premieutdelingen. Alle ryttere som innkalles til premieutdeling, plikter å møte og i korrekt antrekk. Arrangøren bestemmer om premieutdelingen foregår til hest eller til fots, hvis ikke annet fremgår av grenreglementet.

Ved premieutdeling til hest må rytteren melde fra på forhånd til arrangøren eller OD hvis rytteren ønsker å møte til fots av hensyn til sikkerheten. Ved andre grunner må rytteren innhente tillatelse fra OD dersom han ønsker fritak fra å møte til premieutdelingen, eller fritak fra å møte til hest. Utøver som ikke møter til premieutdeling uten slik tillatelse og uten annen gyldig grunn, kan ilegges skriftlig irettesettelse.

d) Ved premieutdeling til hest må hensynet til rytternes og hestenes sikkerhet ivaretas. Ryttere og hestepassere må opptre ansvarsbevisst, slik at hestene ikke skader hverandre. Skjødesløs eller uansvarlig oppførsel kan føre til sanksjoner.

e) Utdeling av sløyfer, premier, medaljer etc. skal som hovedregel skje fra hestens venstre side. Premiesløyfer bør henges på hestene før innridningen til premieutdeling.

f) Etter fullført premieutdeling hilser rytterne til dommer og publikum. Ved premieutdeling til hest rir ekvipasjene så en rolig æresrunde og ut av banen.

4. Premieseremoni ved mesterskap o.l.

a) Medaljeutdelingen kan skje etter hvert mesterskap på stevnet, eller som en separat seremoni, og skal finne sted på et på forhånd fastsatt tidspunkt og sted som ligger godt til rette for både ekvipasjene og publikum. Praktiske forhold ved gjennomføringen må være avklart på forhånd, og personer som skal være med, må være informert. Ved lagkonkurranser står laglederne sammen med sitt lag. Premieseremonien ledes av speaker. Nærmere bestemmelser kan settes i grenreglementene.

- b)** Dersom en premievinner ikke deltar på en premieseremoni uten gyldig grunn, kan overdommer bestemme at premien til den aktuelle ekvipasjen holdes tilbake.
- c)** Bare dekken/tepper gitt som premie av sponsor eller arrangør kan brukes på hestene under premieseremonien. Overdommer kan under spesielle forhold gi unntak fra denne regelen.
- d)** I mesterskap med flere avdelinger over flere dager foretas eventuell premiering i avdelingen/klassen umiddelbart etter klassens avslutning.
- e)** Eventuell premiering av prøvene separat i kjøring skal foretas etter at siste prøve er gjennomført, men før premieringen/medaljeutdelingen i mesterskapet (klassen).
- f)** Premiebordet med medaljer, pokaler, plaketter, sløyfer etc. skal være oppsatt på forhånd. Dekkener e.l. som tildeles hestene, skal være lagt på før innridningen. Det samme gjelder evt. nasjonalfarget bånd om halsen på hestene.
- g)** Følgende personer skal om mulig være tilstede, oppstilt ved premiebordet:
- NRYFs president eller den som på NRYFs vegne skal dele ut medaljene
  - teknisk delegat (TD)
  - overdommer/leder av appellkomité
  - personer som skal assistere ved premieutdelingen.
- Følgende bør om mulig være til stede:
- Dommer(e)
  - Stevneleder
  - Banebygger(e)
  - Representant for sponsor
- Deltakerne ved seremonien skal være pent antrukket.
- h)** Ekvipasjene rir inn på banen sammen med sine hestepassere og eventuelle lagledere når de blir ropt opp av speaker. Gullmedaljevinner stiller opp til høyre (sett fra rytter), deretter sølvmedaljevinner og bronsemedaljevinner.
- i)** Istedenfor medaljeutdeling til hest kan det brukes en premieball for rytterne. Rytterne stiger da av hestene etter oppstilling og entrer premieballen. Hestepasserne holder hestene på seremoniplassen under medaljeseremonien.
- j)** Bronsemedalje deles ut først, deretter sølvmedalje og til slutt gullmedalje og Kongepokalen eller NRYFs pokal eller plakett.
- k)** Ved Norgesmesterskap (inkludert INM) spilles nasjonalsangen når alle medaljene og pokaler/plaketter er delt ut.
- l)** Deretter utdeles gavepremier, blomster etc. til medaljevinnerne.
- m)** ~~Offisielle ledere~~ **Dommere** som ikke har delt ut i premier eller medaljer, går frem og gratulerer og går tilbake på plass. Deretter hilser rytterne til dommere.
- n)** Til slutt gjennomføres æresrunde.

§ 159 – Resultatlistor og stevnerapport

1.a) Det skal settes opp resultatlistor fra alle konkurranser, egnet for publisering på stevneplassen og for utskrift ~~fra alle konkurranser~~. Dette skjer automatisk i det elektroniske digitale stevnearrangørprogrammet der det er mulig. ~~Oppdatert resultatliste skal slås opp eller vises på en skjerm ved stevnesekretariatet og eventuell informasjonstavle.~~ Dersom dette ikke er mulig, skal resultatlistene publiseres på en annen hensiktsmessig måte.

b) Arrangøren har ansvaret for at resultatlistene er fullstendige og korrekte. Stevnene skal presenteres som bestemt for stevneinvitasjoner (se § 153), og resultatlistene skal inneholde følgende informasjon:

- Klart og tydelig definering av stevnet med dato, arrangør, gren og stevnenivå samt eventuelt stevnenavn.

- Klassebetegnelse (nivå, klasstype, dressurprogram) og bedømmingsmetode skal være angitt.

- Klasser for ponni, unghester, aldersrelaterte klasser og klasser for para-ryttere skal være markert.

- Alle startende i klassen med sluttresultat og plassering, og markering av alle plasserte. Ekvipasjer som under sitt ritt har *trukket seg* eller blitt *eliminert*, rangeres likt og etter alle som har gjennomført klassen. «Trukket» skal likevel stå før «eliminert» i resultatlisten. Ekvipasjer som er *utelukket*, rangeres til slutt.

- Navn, lisensnummer (der dette kreves) for hver enkelt rytter og hest, samt hvilken klubb rytteren starter for. Hestens avstamning, kjønn og fødselsår skal angis så langt det er kjent. Ved flerspenn i kjøring angis dette på vedlegg til resultatlisten

c) Alle resultater skal angis fullstendig og slik det er relevant for den aktuelle gren (f.eks. poeng, prosent, feil, tid). Alle delresultater som inngår i sluttresultatet, herunder delprøver, avdelinger, omganger og omhopninger skal være med.

d) Dommernes navn, og for dressurprøver (dressur, feltritt og kjøring) og voltige deres plassering, skal være angitt.

2. Resultatlistene fra E-, L- og D-stevner, utformet i hht pkt 1, skal lastes opp på det elektroniske stevnearrangørprogrammet innen 48 timer for de grener der denne løsningen finnes. Klubbstevner: Se Tillegg 3.7.c.

3. Arrangørklubben har plikt til å oppbevare grunnlaget for resultatlistene (dommerprotokoller o.l. i original eller kopi) i 14 dager for å ivareta protestretten i hht § 185. Stevnefiler i det elektroniske stevnearrangørprogrammet skal oppbevares trygt de neste to kalenderår. Se også bestemmelser i grenreglementene.

4. Arrangører som ikke oppfyller kravene i pkt. 2 og 3, kan ilegges sanksjoner i flg. §184.

5. I NRYFs informasjonsorganer skal det årlig tas inn en liste over plasserte ekvipasjers championatpoeng for de grener der dette er relevant.

6. Dersom resultatlistene ikke ~~allerede~~ er lagt ut elektronisk eller publisert på annen måte på stevneplassen, har ryttere rett til å få utdelt fra arrangøren offisiell resultatliste i skriftlig form fra klasser de har deltatt i senest 37 dager etter avsluttet stevne dersom de ber om det. Samme rett gjelder for ansvarlig person, hesteeier, lagleder og klubb for klasser der de har hatt med hester eller ryttere. Protestfristen for den aktuelle personen/klubben etter § 185.1.a starter da å løpe når de har mottatt resultatlisten. Overdommer, appellkomité, teknisk delegat, dommere og banebyggere har rett til å få utdelt resultatliste i skriftlig form straks de er klare, for klasser der de har hatt en offisiell funksjon.

7. Stevnerapport

a) Ved alle E-, L- og D-stevner skal det skrives og sendes inn digital stevnerapport i NRYFstevne. Formålet med stevnerapporter er å gi et godt grunnlag for å utvikle stevnene til best mulig arrangementer for alle parter. Rapporten er ment som et verktøy for å utveksle informasjon mellom arrangører, teknisk personell, ryttere og NRYF sentralt om sterke og svake sider ved planlegging, organisering og gjennomføring av stevnene, slik at både utfordringer og gode løsninger kan identifiseres og brukes i forbedringsarbeidet. Det gjelder særlig forhold som

påvirker hestevelferd og sikkerhet. Rapporten må derfor være så objektiv, representativ og fullstendig som mulig.

b) Rapporten består av flere deler og skal sendes inn senest 7 dager etter avsluttet stevne. Stevneleder/arrangør, OD/TD, Rytterrepresentant, Chief steward og Banebygger-Ansvarlig stevnerapport (for distanseridning Løypeansvarlig) skal skrive og sende inn hver sin del. Dersom det er flere personer som fyller samme rolle under stevnet, må de bli enige seg imellom om hvem som skal være ansvarlig for å skrive og sende inn rapporten, og gi all relevant informasjon til vedkommende. Dersom to forskjellige personer dekker samme rolle hver sin dag, kan de isteden skrive og sende inn hver sin rapport.

c) Alle deler av stevnerapporten er tilgjengelig for alle personer nevnt under pkt. b over, for alt teknisk personell på stevnet, NRYFs administrasjon og for aktuelle sportsutvalg og komiteer. Stevnerapporter fra D-stevner gjøres også tilgjengelig for rytterkretsen der stevnet ble arrangert.

d) OD skal sende alle dommerrapporter, advarselkort, skriftlige irettesettelser og skademeldingsskjema til NRYFs administrasjon per post eller e-post senest 7 dager etter avsluttet stevne.

e) NRYFs administrasjon sender ut påminninger før tidsfristen for utfylling løper ut, og eventuell purring når fristen er ute. Dersom noen deler av stevnerapporten ikke er fylt ut innen fristen angitt i purringen, kan den ansvarlige ilegges sanksjon av TKr. Det samme gjelder for innsending av aktuelle dommerrapporter, advarselkort, skriftlige irettesettelser og skademeldingsskjemaer.

KAP 6 – MESTERSKAP, CUPER OG CHAMPIONAT

§ 160 – Generelle bestemmelser for Norgesmesterskap (NM)

1. Alle norgesmesterskap er åpne for norske statsborgere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering og -lisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år. Rytter eller hest som starter i et annet lands nasjonale mesterskap, kan ikke samme år starte i NM i noen gren.

2. Ekvipasjene skal minst ha oppfylt kravene til kvalifiserende prestasjoner på et nasjonalt eller internasjonalt stevne. Kvalifikasjonsperioden skal minst omfatte de to siste kalenderårene før inneværende og frem til start i 1. avdeling av mesterskapsklassen. Det er ikke mulig å gi dispensasjon fra dette minstekravet. Strengere kvalifiseringskrav kan gis i grenreglementene eller egne NM-statutter. Mulighet for dispensasjon fra grenspesifikke krav er omtalt i grenreglementene.

Dokumentasjon på kvalifiserende resultat(er) skal vedlegges påmeldingen eller forevises arrangøren innen 1. avdeling starter.

3. Rytter kan melde og starterklære flere hester i hht § 155.1.h, men bare starte én hest i samme mesterskap. I mesterskap for unghest kan rytteren likevel starte flere hester. Samme hest kan bare starte med én rytter i samme mesterskap. I kjøring kan kusk melde og starterklære flere spann, men bare starte ett.

4.a) Det kan arrangeres *individuelle NM* og *NM for klubblag* i alle grener.

b) NM omfatter alderskategoriene seniorer, ungryttere, juniorer, children og ponni kat. 1, 2 og 3. For dressur også U25. To eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen til ett mesterskap.

c) For Mounted Games, voltige og kjøring kan NM i tillegg arrangeres for hhv par, tropp og spanntyper.

d) For paradressur deles NM inn etter klassifiseringsgradene.

5. NM individuelt

a) **Rytter** kan som hovedregel bare starte i *ett individuelt NM i samme gren* det enkelte år (f.eks. enten NM for ponnier i kat. II *eller* kat. I *eller* NM for juniorer *eller* NM for ungryttere *eller* NM (for seniorer) i den enkelte gren).

b) For 2024 og 2025 gjelder følgende forsøksordning for NM (inkl INM):

- samme rytter kan starte NM individuelt for både ponni og children eller både ponni og junior i samme gren samme år.
- samme rytter kan starte med to hester i NM senior, men kun ri én hest i finalen.

c) **Hest** (inkl ponni) kan bare starte i ett individuelt NM i samme gren det enkelte år. I *voltige* kan likevel flere utøvere bruke samme hest i henhold til § 714.4.

d) I *kjøring* kan en kusk ikke starte i mer enn ett individuelt NM-K samme år. Hester kan starte i flere individuelle NM-K, forutsatt at disse ikke arrangeres i samme stevne.

6. NM for lag

a) I NM for lag kan det kun delta rene klubblag. Unntak gjelder for NM Mounted games og NM voltige for hhv tropp, par og lag, der utøverne kan representere ulike klubber. Hver klubb kan stille med flere lag.

- b) Rytter eller ponni/hest kan bare starte i *ett NM for lag i samme gren* det enkelte år.
- c) Samme rytter kan bare meldes på og starte for ett lag i samme mesterskap. Det samme gjelder for hest.
7. Mesterskapene for lag, tropp, par og individuelle deltakere skal ses uavhengig av hverandre.
8. Bestemmelsene under 5.a, c og d og 6.a gjelder også for kretsmesterskap og Innendørs norgesmesterskap. For klubbmesterskap – se KR I Tillegg 3.8.
9. I alle Norgesmesterskap kreves minst 3 startende. I Norgesmesterskap for lag må det være minst 3 startende lag fra 3 ulike klubber. For Mounted Games og voltige må utøverne på lagene representere minst 3 ulike klubber.
- 10. Særlige bestemmelser** om det/de respektive mesterskapene innen hver gren er fastsatt i *grenreglementene* og eventuelle *statutter*.
- a) Grenreglementet skal minst angi grunnleggende krav som vil gjelde gjennom flere år:
- Henvisning til KR I Kap 6 om mesterskap, § 132 om ryttere og § 133 om hester.
  - Hvilke kategorier det arrangeres mesterskap for.
  - Eventuelt hjemmel for å bruke statutter, henvisning til slike statutter og frist for årlig kunn-gjøring av disse.
- b) Detaljer om mesterskapet kan stå i egne statutter istedenfor i grenreglementet dersom grenreglementet gir adgang det. Slike detaljer kan bl.a. gjelde antall stevnedager, klassenivå, avdelinger, finaler, dressurprogrammer og andre forhold om konkurransen, samt kvalifiseringskrav, antall deltakere, teknisk personell, startrekkefølge, resultatberegning, omridning om medaljeplass og premiering. Statuttene skal være godkjent av det aktuelle sportsutvalget og publisert på www.rytter.no innen fristen som er angitt i grenreglementet.
11. Det skal i alle typer mesterskap alltid kunne kåres bare én vinner av gull- sølv- og bronsemedaljen. Nærmere bestemmelser er gitt i grenreglementene.
12. Det kan arrangeres egne Norgesmesterskap for f.eks. spesielle raser etter godkjenning av NRYF. Det fastsettes særlige bestemmelser i KR og eventuelle statutter for slike mesterskap.
13. Oppstalling og veterinærbesiktigelse: Se § 190, § 193 og § 194.

§ 161 – Generelle bestemmelser for Innendørs Norgesmesterskap og Hallmesterskap

1. Innendørs NM (INM)

a) Det kan arrangeres Innendørs NM i alle grener etter godkjenning av NRYFs forbundsstyre, men ikke både HM og INM i samme gren. INM kan arrangeres individuelt og for lag, for seniorer, ungryttere, juniorer, ponni kat. 1, 2 og 3, children og para-ryttere. To eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen i både individuelle mesterskap og i lagmesterskap.

b) De generelle bestemmelsene for NM i § 160 legges til grunn. Grenreglementene og eventuelle statutter fastsetter de særlige bestemmelser for den aktuelle gren.

2. Hallmesterskap (HM)

a) Det kan arrangeres Hallmesterskap i alle grener, men ikke både HM og INM i samme gren. HM kan arrangeres individuelt for seniorer, ungryttere, juniorer, ponni kat. 1, 2 og 3 (der to eller flere alderskategorier og to eller flere ponnikategorier kan slås sammen), children, para-

ryttere og unghest, eller for ulike klassenivå på tvers av alderskategorier. Hallmesterskap har ikke status som norgesmesterskap.

b) HM er åpent for norske statsborgere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering og -lisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år. De generelle bestemmelsene i § 160.1, 2, 6, 9, 10 og 11 legges til grunn.

c) Grenreglementene og eventuelle statutter fastsetter de særlige bestemmelser for den aktuelle gren.

§ 162 – Generelle bestemmelser for Landsmesterskap (LM)

1. Det kan arrangeres Landsmesterskap i alle grener for hest og for ponni. Mesterskapene arrangeres på ulike klassenivå på tvers av alderskategorier. LM er et tilbud til ekvipasjer som konkurrerer på lavere nivå enn NM. Statuttene kan begrense deltakelsen ytterligere ut fra tidligere resultater («overkvalifisering»). LM har ikke status som norgesmesterskap.

2. LM er åpent for ryttere med norsk rytterlisens på hester med norsk hesteregistrering- og lisens. Hver rytter kan starte på flere klassenivå dersom ikke statuttene sier noe annet.

3. Grenreglementene og eventuelle statutter fastsetter de særlige bestemmelser for den aktuelle gren. Hovedprinsippene for NM (§ 160) skal legges til grunn med de unntak som er gitt i denne paragrafen.

§ 163 – Generelle bestemmelser for Kretsmesterskap (KM) og regionale mesterskap

1. Statuttene for Kretsmesterskap og regionale mesterskap skal være i hht maler fastsatt av NRYF. Kretsstyret skal fastsette de aktuelle statutter for sin rytterkrets. NRYF skal godkjenne statuttene for grener der maler ikke finnes. Hovedprinsippene for NM (§ 160) skal legges til grunn med naturlige tilpasninger. Nye statutter og alle endringer i statuttene skal bekjentgjøres på NRYFs hjemmeside senest 01.04 det år mesterskapet arrangeres. Stevneinvitasjonen skal godkjennes av styret i de(n) aktuelle krets(er).

2. Kretsmesterskap og regionale mesterskap er kun åpne for ekvipasjer tilsluttet klubber i respektive krets(er). Rytterne må være norske statsborgere med norsk rytterlisens og ri hester med norsk hestelisens. Mesterskapene er dessuten åpne for utenlandske statsborgere som anses å være bosatt i Norge, og som har hatt norsk rytterlisens i foregående og inneværende år.

3. Kvalifikasjonsperioden skal minst omfatte de to siste kalenderårene før inneværende og frem til start i 1. avdeling av mesterskapsklassen. Dersom mesterskapet går på som D-stevneklasse, skal ekvipasjen samlet minst ha gjennomført høyeste klasse mesterskapet går i én gang med godkjent resultat. Dersom mesterskapet går på L- eller E-stevne, skal hest og rytter minst ha gjennomført grunnkravet for start i klassen og stevnenivået, hvorav minst én gang samlet. Strengere krav kan settes i statuttene.

4. I alle mesterskap kreves minst 3 startende. I mesterskap for lag må det være minst 3 startende lag fra minst 2 klubber. Strengere krav kan settes i statuttene.

5. Det kan arrangeres kretsmesterskap og regionale mesterskap for alle grener. Det kan arrangeres mesterskap for senior, ungryttere, junior og ponni, både for individuelle ekvipasjer og for klubb lag. Statuttene må angi tydelig hvilke kategorier ekvipasjer mesterskapene omfatter. Ulike

alderskategorier kan samles i ett mesterskap, med unntak for ponni. Hvilke kategorier og klasser de respektive mesterskap går i, bestemmes av rytterkretsen(e).

6. Premiering og premieseremoni i hht § 158.

§ 164 – Medaljer og øvrige offisielle premier

1. I alle mesterskap deles det ut 3 medaljer (gull, sølv og bronse). Deltakerne (individuell ekvipasje, paret, teamet, laget) må ha gjennomført hele konkurransen med godkjent resultat for å få medalje. Alle ekvipasjene i paret/teamet/laget skal da ha medalje selv om de ikke gjennomførte hele konkurransen, så sant vedkommende ikke ble utelukket. Medaljene i NM deles ut av NRYF sentralt.

2. NRYF bestemmer hvert år i hvilken gren (individuelle Norgesmesterskap) H.M. Kongens Pokal skal settes opp, ut fra NIFs statutter. I øvrige Norgesmesterskap tildeles vinneren/vinnerlaget NRYFs pokal. I andre typer mesterskap deles det ut pokal eller plakett.

3. Vinner av mesterskap må alltid kunne kåres, se nærmere bestemmelser i § 160.11 og grenreglementene.

4. Tilsvarende bestemmelser for mesterskap på lavere nivå skal fremgå av de respektive statutter.

§ 165 – Generelle bestemmelser om cuper

1. En cup består av en serie med enkeltkonkurranser, på samme eller forskjellige stevner, der resultatene fører frem til en endelig plassering og premiering, eventuelt etter en finaleklasse. Hver enkeltkonkurranse er en egen klasse med vanlig premiering.

2. Nærmere bestemmelser for cupen skal fremgå av egne statutter. Statuttene må være godkjent før stevneinvitasjonen til første klasse i cupen legges til godkjenning. Godkjente statutter kan ikke endres senere enn påmeldingsfristen for første klasse i cupen.

§ 166 – Statutter

1. Statutter for cuper og andre konkurranser må være utformet i tråd med KR og godt tilrettelagt for stevnearrangørprogrammet. Statuttene må gi entydige regler for klasser, klassenivåer, bedømming, startberettigelse, kvalifisering, antall enkeltkonkurranser, hvordan resultatet fra hver klasse tas med videre, hvordan sluttresultatet skal regnes ut, og for premieringen i enkeltkonkurransene og eventuelt sammenlagt. Det må også være regler for hva som skal skje dersom ikke alle enkeltkonkurranser i en cup kan gjennomføres:

- om cupen skal avlyses, eller

- om det skal regnes ut et sluttresultat basert på resultatene fra gjennomførte enkeltkonkurranser, og om hvordan utregningen i så fall skal skje.

2. Statutter som omfatter flere grener eller er landsdekkende, skal alltid godkjennes av NRYF sentralt. Ellers skal statuttene godkjennes av samme instans som godkjenner stevneinvitasjoner i hht §153.2.a. Det skal fremgå av statuttene hvem som har godkjent dem, med dato. Tidsfrist for godkjenning og endringer skal fremgå av statuttene.

3. Statuttene må angi hvem (f.eks. arrangøren, rytterkretsen, Norges rytterforbund) som er ansvarlig for premieringen, og både i enkeltkonkurransene og sammenlagt når det er relevant.

§ 167 – Championat

Bestemmelser om championat eller lignende for å kåre årets beste rytter/hest/ekvipasje – se grenreglementene.

KAP 7 – OVERDOMMER, APPELLKOMITÉ, TEKNISK DELEGAT, DOMMERE, BANEBYGGERE, STEWARDER

~~(Offisielle ledere)~~

§ 170 – Generelle bestemmelser

1. Ved alle stevner skal det brukes overdommer (ev appellkomite), teknisk delegat, dommere, banebyggere og stewarder med gyldig autorisasjon av riktig grad i hht. bestemmelsene i dette kapittelet, KR I Tillegg 5 om autorisasjon av teknisk personell, og særlige bestemmelser i grenreglementer og statutter.
2. Arrangørklubben har ansvaret for å oppnevne nødvendig teknisk personell, dersom ikke sportsutvalget eller en komite for teknisk personell er tillagt denne oppgaven. I slike tilfeller skal arrangørklubben bruke tildelt personell, forutsatt at kravene om gyldig autorisasjon er oppfylt og behovet for personellet ikke faller bort. Tildelt personell skal aldri måtte vike for personell arrangøren selv velger. Arrangøren kan ikke på egenhånd avbestille teknisk personell eller stevneveterinær som er oppnevnt av en annen instans. Endring av dommeroppsett kan bare gjøres i samråd med overdommeren.
3. Teknisk personell har selv ansvaret for at de har *gyldig autorisasjon* når de påtar seg oppdrag. Brudd mot denne bestemmelsen kan medføre sanksjon og/eller inndragning eller nedgradering av autorisasjonen.
4. Arrangørklubber og andre som oppnevner eller engasjerer teknisk personell til stevner, har et medansvar for at personellet har gyldig autorisasjon. Disse kan ilegges sanksjon dersom de grovt uaktsomt eller med vilje bruker teknisk personell uten gyldig autorisasjon.
5. Overdommer, Teknisk delegat, Banebygger og Chief steward skal skrive og sende inn elektronisk stevnerapport i hht § 149.2.

§ 171 – Overdommer/appellkomité

1. Ved alle E-, L- og D-stevner skal det være oppnevnt en overdommer (OD). I feltritt fungerer TD også som OD. OD må alltid ha norsk autorisasjon. Krav til autorisasjon for OD er gitt i KRI Tillegg 5. OD har sin funksjon og myndighet under hele stevnet (jfr. § 131.1) og i hele stevneområdet (jfr. § 131.2).
2. **a)** OD er stevnets øverste myndighet mht håndheving av reglementet. OD er stevnets dyrevelferdskontrollør (§ 124) og har et særlig ansvar for å håndheve regler som angår hestenes velferd.
b) OD skal tilse at konkurransene blir korrekt og rettferdig avviklet, og at hensynet til sikkerhet og dyrevelferd blir ivaretatt. OD kan gi veiledning og pålegg om nødvendige tiltak eller endringer overfor alle på stevneplassen som reglementet gjelder for (§ 111.2). OD må holde god kontakt med stevnelederen, sekretariatet, stewarder, dommere og rytterrepresentant under stevnet.
3. Overdommerens funksjon må være dekket på stevneplassen under hele stevnet. Overdommeren bør være fysisk tilstede fra første konkurranse starter til siste protestfrist er gått ut. Fysisk

tilstedeværelse kan for en kortere periode erstattes av telefonisk kontakt dersom det er helt nødvendig og en annen dommer (for feltritt ev en annen TD) på stevnet utpekes av OD som stedfortreder.

4. Myndighet til å fatte vedtak

a) Overdommerens myndighet omfatter:

- å fatte vedtak om sanksjoner ved reglementsbrudd. Se Kap. 8
- å behandle og avgjøre protester mot dommeravgjørelser (se § 185)
- å behandle og avgjøre andre klager under arrangementet
- å treffe avgjørelse i andre særlige tilfeller som forøvrig måtte inntreffe

Andre enn overdommeren har slik myndighet bare der det er spesielt nevnt i reglementet. Se særlig § 173.8 om dommerens myndighet ved brudd på § 123 – Avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest.

b) Vedtak er definert i KR I Tillegg 9.2. Vedtak kan ankes i hht KR I Tillegg 9.1 og 10.3.

c) Bedømming av konkurransen eller andre tiltak og beslutninger dommeren, steward eller annet teknisk personell tar, regnes ikke som vedtak. Det kan innlegges protest til OD mot bedømming og beslutninger i tråd med § 171.2 og § 185.

5. OD skal sende eventuell dommerrapport med alle relevante vedlegg til NRYFs administrasjon innen 7 dager, jf § 159.7.

6. Under nasjonale mesterskap bør OD i størst mulig grad være fristilt fra andre oppgaver.

7. Ved nasjonale mesterskap i sprang, feltritt og kjøring skal det være en *appellkomité* bestående av oppnevnt OD som leder og to øvrige medlemmer. De to medlemmene skal være godt kvalifisert, og minst ett av dem skal være autorisert som minst dommer II, for feltritt TD, eller ha hatt slik autorisasjon.

8. Ved andre mesterskap og andre stevner av stor betydning kan det oppnevnes appellkomité i tråd med pkt 7. Kvalifikasjonskravene tilpasses stevnets kategori.

9. Ved E- og L-stevner samt alle typer NM oppnevnes OD av NRYF sentralt. Ved D-stevner oppnevnes OD av rytterkretsen.

§ 172 – Teknisk delegat

1. Ved alle E-, L- og D-stevner skal det være en teknisk delegat (TD), oppnevnt av NRYF (for D-stevner av rytterkretsen). Funksjonen tillegges i sprang, dressur, feltritt, distanse, viltige og kjøring normalt stevnets overdommer/leder av appellkomiteen. Krav til autorisasjon som TD i visse grener, se Tillegg 5.

2. TD har det overordnede ansvar for at de tekniske forutsetninger for konkurransene (baner, sekretariatets organisering m.m.) er slik KR forutsetter og god praksis tilsier. TD skal før stevnets (klassens, prøvens) start forvise seg om at stevneorganisasjonen og konkurranseforholdene er i overensstemmelse med reglementets bestemmelser, og kan om nødvendig pålegge endringer. TD skal spesielt se til at sikkerheten er ivaretatt. Påleggene regnes som vedtak bare dersom TD gir dem i rollen som OD. Stevnearrangøren bør konferere med TD under forberedelsene angående arrangementstekniske spørsmål.

3. Under pågående stevne (klasse, prøve) skal TD ved behov assistere stevneledelsen. I visse grener er TD tillagt særskilte oppgaver spesifisert i grenreglementene. Stevnearrangøren er pålagt å etterkomme de beslutninger TD tar.

§ 173 – Dommere

1. Ved alle stevner skal det være autorisert dommer i hht kravene i KR I Tillegg 5. For klubbstevner – se også Tillegg 3.7. Ingen kan dømme i klasse der vedkommende selv er deltaker, eller under stevnet ri/kjøre hest som skal delta i klasse vedkommende skal dømme.
2. Dommere (D) har som hovedoppgave å *dømme i konkurransene*. Dommeren er ansvarlig for at poeng, tider etc. vedkommende selv har ansvar for, blir korrekt registrert.
3. Dommeren skal kontrollere at funksjonærene i selve konkurransen er fullt innforstått med sine oppgaver.
4. Dommere i grenene sprang, feltritt, distanseridning og kjøring skal gjøre seg kjent med baner, hindre og øvrige konkurranseforhold som er relevant for deres dømming. Se også grenreglementene.
5. Ved konkurranser/prøver som gjennomføres på uoversiktlig bane/område, skal dommeren oppholde seg der dommerens nærvær er mest nødvendig. Dersom det ved slike konkurranser/prøver oppstår tvil om en bedømmelse, skal dommeren avgjøre bedømmelsen. Dersom det under distanseridning er flere dommere i funksjon, bør én av dem alltid oppholde seg i sekretariatet/kommunikasjonssenteret. Forøvrig vises til grenreglementene.
6. Dersom egen overdommer ikke er oppnevnt, skal dommeren i klassen utføre de oppgaver OD er tillagt ifølge § 171.
7. *Hoveddommeren* i dressurprøver og voltige har særlige plikter som er nærmere beskrevet i grenreglementet.
8. Dersom dommeren (hoveddommeren i dressurprøver alle grener og i voltige) observerer *brudd på § 123 om avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest*, kan dommeren gi startforbud for klassen/eliminere ekvipasjen og ilegge rytteren skriftlig irettesettelse. Denne myndigheten gjelder både mens ekvipasjen rir rundt konkurransebanen eller inne på denne og venter på startsignal, og fra startsignal er gitt og til ekvipasjen har gjennomført sitt ritt i konkurransen. Overdommeren må informeres så raskt som mulig. Dersom dommeren mener skriftlig irettesettelse ikke er tilstrekkelig, skal dommeren informere OD, som overtar den videre behandlingen av saken.
9. Dersom en dommer påtaler *brudd på § 128 – Utilbørlig opptreden*, kan dommeren bruke skriftlig advarsel i tråd med § 183.

§ 174 – Banebyggere

Ved alle stevner i sprang, feltritt og kjøring (unntatt ved kun dressurprøve) skal det være tilstrekkelig autorisert banebygger i funksjon. Banebyggeren skal konstruere de banene og eventuelt klargjøre de løypene etc. som inngår i konkurransen, ut fra KR's bestemmelser og god praksis. Banebyggeren skal være til stede under hele konkurransen. Stevnearrangøren skal stille nødvendig mannskap under ledelse av banemesteren til banebyggerens disposisjon.

§ 175 – Steward

1. Oppgaver

Stewardene skal støtte dommernes og overdommerens oppgaver på stevneplassen utenom selve konkurransen. ~~Den viktigste Deres hoved-~~oppgaver er å ivareta velferden for hestene og sikkerheten for både hester og folkemennesker.

Stewardene skal proaktivt veilede rytterne om reglementets krav til antrekk, utstyr, hestehåndtering og bruk av oppvarmingsbanen, samt gripe inn for å avverge eller avbryte brudd på reglene.

Rytteren er alltid selv ansvarlig for å etterleve reglementet og opptre forsvarlig. Hvis stewardene oppdager avvik fra reglementet ved rytterens antrekk eller hestens utstyr, skal de påpeke dette overfor rytteren. Stewardene skal veilede rytterne om reglementets krav om slike forhold når de blir spurt om det, eller hvis de mener det er nødvendig. Det er likevel rytteren selv som er ansvarlig for korrekt antrekk og utstyr.

2.

2. Oppnevning

a) Ved alle stevner ut over På-Klubbstevne- og Rekrutteringssstevner skal det være oppnevnt minst én stewardassistent (SA). SA oppnevnes av arrangøren og må være egnet til å ivareta sikkerheten og hestevelferden under stevnet.

b) For D-stevner og høyere skal det oppnevnes en chief steward (CS) og eventuelt et antall stewarder (SI-SII) og/eller stewardassistenter (SA). Arrangøren skal i samråd med CS og OD oppnevne et tilstrekkelig antall stewarder og stewardassistenter til at sikkerhet, hestevelferd og rettferdige forhold kan ivaretas, alt etter stevnets art, antall ekvipasjer, antall oppvarmingsbaner og aktivitet.

Det bør planlegges slik at ingen steward må ha aktiv tjeneste i mer enn 10 timer pr. stevnedag, med mindre uforutsette forhold under stevnet krever forlengelse, ut fra stevnets art (stevnekategori, reglementsfastede oppgaver) og behov (antall og typer klasser, antall oppvarmingsbaner, stevneplassens oversiktighet). Det skal være mange nok stewarder til at ingen må gjøre tjeneste mer enn 10 timer per stevnedag.

c) Ved For D-stevner oppnevnes CS av rytterkretsen. Ved For høyere stevnekategorier oppnevnes CS av NRYF sentralt. Oppnevningen skal skje i samarbeid med arrangøren.

d) Navnet på CS skal fremkomme i stevneinvitasjonen i det elektroniske stevneprogrammet. Dersom det ikke er samme CS alle stevnedagene, skal det angis hvilke dager hver CS har rollen, og en av dem er ansvarlig for å skrive stevnerapport på vegne av begge/alle. Oppnevningen skal skje i samarbeid med arrangøren. Arrangøren oppnevner det nødvendige antall stewarder/stewardassistenter etter avtale med Chief steward.

b) På klubbstevner og R-stevner skal det være minst en SA, som oppnevnes av arrangøren.

3. Tilstedeværelse og habilitet

a) CS skal være til stede og tilgjengelig på stevneplassen fra sekretariatet åpner til protestfristen er utløpt.

b) CS kan ikke delta som rytter, kjøre hest eller ha andre funksjoner på et stevne der vedkommende fungerer som CS. Se også § 127 om habilitet. CS kan aldri være deltaker i klasse, ri/kjøre hest eller ha andre oppgaver på et stevne der vedkommende fungerer som Chief steward. Det samme gjelder for enhver som er alene om oppgaven som steward. Se også § 127 om habilitet.

4. Chief Stewards ansvar—

CS har det overordnede ansvaret for stewardenes og stewardassistentenes virksomhet, fordeler oppgaver og fungerer som kontaktledd mellom stewardene, OD og arrangøren og skal sette stewardassistentene inn i deres arbeidsoppgaver.

5. Oppsyn med oppvarmingsbanene

a) Hver oppvarmingsbane skal overvåkes av minst én steward når den er i bruk så lenge det er hester på den. Unntak fra dette kan kun gis av OD i samråd med CS.

b) ~~Samme steward kan overvåke flere oppvarmingsbaner samtidig dersom stewarden kan se banene samtidig, og risikobildet tilsier at det er forsvarlig.~~ Stewardene har ansvaret for skal bidra til konstruksjon og bruk av hindre på oppvarmingsbanen i de grener der det er relevant, eventuelt i samarbeid med banebyggeren. De skal også påse at kravene i KRI § 146.3 og grenreglementene om håndtering ved fall/styrt følges.

6. Veiledning og kontroll

a) ~~Stewardene har til oppgave å skal~~ bistå arrangøren og OD, samt ~~å~~ veilede rytterne og deres medhjelpere om deres rettigheter og plikter ~~i forbindelse med~~ all ridning og håndtering av hestene på stevneplassen. ~~Formålet er~~ De skal sikre at hensynet til hestevelferd, smittehygiene, sikkerhet og rettferdighet ivaretas i tråd med reglementets bestemmelser blir ivaretatt på oppvarmingsbanene, i stevnestallene og på konkurranseområdet forøvrig. KR I § 123 om avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest og § 192.1 om forsvarlig oppstilling er særlig viktige.

Stewardene skal videre forvise seg om at kravene i § 146.3 om fall/styrt på oppvarmingsbanen blir fulgt. **b)** ~~Stewardene kan også ha til oppgave å~~ kontrollere og veilede ~~mht. utrustning, og antrekk og andre reglementsbestemmelser etter~~ anvisning fra ODs eller CSs anvisning.

c) Dersom en steward ~~en~~ observerer en hest som er halt eller på annen måte ikke synes å være i konkurransemessig stand, skal stewarden kontakte rytter en/ansvarlig person om dette og gi melding til overdommeren så snart som mulig.

7. Bistand ved veterinærbesiktigelse

Ved veterinærbesiktigelse i henhold til § 190.3 skal CS eller en steward bistå arrangøren og stevneveterinæren med den praktiske gjennomføringen.

8. Samarbeid og inngripen

a) ~~Steward(e) skal samarbeide med arrangøren og OD/appellkomiteen og rapportere til sistnevnte om reglementsbrudd til disse.~~ Stewardene har et selvstendig ansvar for å bistå, forebygge og om nødvendig søke å avverge og om nødvendig gripe inn ved brudd på reglementet.

b) ~~Ryttere og medhjelpere skal følge stewardenes~~ Anvisninger fra steward skal følges.

c) ~~Dersom en steward, innenfor sitt ansvarsområde,~~ Ved påtaler av reglementsbrudd overfor noen på stevneplassen, kan stewarden bruke skriftlig advarsel (advarselkort) i hht § 183. Advarselkortet skal leveres til OD.

9. Identifikasjon

CS, ~~og steward~~ og stewardassistenter må bære ~~armbind eller annet tydelig merke som tilkjenner~~ den viser deres funksjon vedkommende har (CS, Steward eller Stewardassistent).

10. Autorisasjon og kompetanse

Chief steward, ~~og steward~~ og stewardassistenter skal ~~være autorisert og ha oppfylle autorisasjons-~~ og kompetansekravene i ~~henhold til~~ KR I Tillegg 5.12.

§ 176 – Utgifter for teknisk personell og tilsvarende

1.a) Enhver som på anmodning av stevnearrangør eller annen oppdragsgiver gjør tjeneste som overdommer, teknisk delegat, appellkomite, dommer, steward, banebygger eller tilsvarende på et stevne, skal ha sine utgifter dekket av arrangøren/oppdragsgiveren som angitt nedenfor. Reise fra og til hjemstedet dekkes hvis ikke noe annet er avtalt med arrangøren. Bestemmelsen gjelder også dersom uforutsette forhold utløser utlegg til endringer mht overnatting eller reise, forutsatt at ikke personen selv er skyld i forholdet.

b) For bruk av egen bil: Dekning etter Skatteetatens sats for skattefri km-godtgjørelse for liten bil (inkludert el-bil). For passasjer som ellers ville vært berettiget til reise godtgjørelse, betales i tillegg godtgjørelse etter Skatteetatens sats pr. passasjer pr. km.

c) For bompenger og fergeutgifter i hht til faktiske utlegg.

d) For bruk av offentlig kommunikasjon: Dekning av billigste reisemåte dersom ikke annet er avtalt.

e) Overnatting på stevnestedet, enten privat eller hotell, dekkes av arrangøren eller etter avtale.

f) Under stevnet skal mat og drikke besørges av arrangøren. Det kan skje ved servering av måltider eller ved at arrangøren betaler for eller dekker utgiftene til måltider etter nærmere avtale. Utgifter til mat og drikke ved overnatting før og etter stevnet, og under reise til og fra stevnet, dekkes etter regning etter nærmere avtale. Måltidene skal bestå av frokost, lunsj og/eller middag, avhengig av reisetid og tid på døgnet.

2. ~~Det Arrangøren skal~~ utbetales godtgjørelse til teknisk personell som ~~medvirker ved~~ fungerer under stevnearrangementer. Godtgjørelsens størrelse bestemmes av NRYF og offentliggjøres på www.rytter.no. For utbetaling av godtgjørelse vises det til skatteetatens rettleiding "Skatt for frivillige og ideelle organisasjoner".

3. Regning for utgifter og godtgjørelse skal gjøres opp på stevneplassen eller til konto innen to uker etter avsluttet stevne/oppdrag. Den som gjør tjeneste, kan på eget initiativ frafalle kravet om dekning av utgifter og godtgjørelse.

§ 177 – Regler for autorisasjon av teknisk personell

Dommere, banebyggere og stewarder i de aktuelle grener autoriseres av NRYF ut fra reglene i KR I Tillegg 5. Stevnearrangører kan bare bruke personell med nødvendig autorisasjon.

KAP 8 – ELIMINERING, DISIPLINÆRE FORHOLD OG PROTESTER

§ 180 – Generelt

1. Bestemmelsene i dette kapittelet er en spesialisering av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov § 11-1 om Alminnelige disiplinærforføyninger og § 11-2 om Sanksjon etter kamp- og konkurranseregler.
2. Ved behandling av protester, disiplinære forhold og meldinger om reglementsbrudd skal det utvises nøyaktighet med hensyn til å klarlegge hva som faktisk har skjedd. Det dommeren (§ 173.8) eller OD personlig har sett, skal vedkommende bedømme ut fra reglene.
3. Forhold som innrapporteres, må undersøkes nærmere. Den forholdet angår, samt vitner bør høres. Beskrivelser fra dommer, steward og annet teknisk personell skal tillegges stor vekt. Forholdet må beskrives skriftlig, eventuelt bekreftet med underskrifter. Faktum må være så godt opplyst som mulig før en avgjørelse fattes.
4. Ved avgjørelser i slike saker skal det kun tas hensyn til KR's bestemmelser og hensikt, og hva som tjener sporten.
5. Alle saker om sanksjoner og protester på stevne skal OD beskrive i DOMMERRAPPORT på fastsatt skjema. Alle bilag skal legges ved. Avgjørelsen og grunnlaget for den etter KR skal fremgå av rapporten. Den en sanksjon retter seg mot, den som har protestert, og den en protest angår, skal få en kopi av avgjørelsen, så vidt mulig på stedet (evt. ved kopi av Dommerrapporten). Det skal anmerkes på rapporten at skriftlig meddelelse om avgjørelsen (kopi) er gitt, og om håndtering av protestgebyr.

Dommerrapporter fra alle stevnekategorier skal sendes NRYF innen tidsfristen gitt i § 171.5 og § 181.4. per post eller e-post. Ved utdeling av advarselkort og skriftlig irettesettelse skal OD også sende kopi av disse til NRYF. Tidsfrist se § 161.2.f.

6. Dom og sanksjoner fattet av FEI gjelder automatisk også for nasjonale konkurranser i Norge og for norske rytteres deltagelse i konkurranser i utlandet. Dom og sanksjoner mot ryttere på nasjonale stevner i Sverige, Danmark og Finland gjelder også i Norge. Dom og sanksjoner mot ryttere på nasjonale stevner i øvrige land kan også gjelde i Norge etter nærmere vurdering fra Teknisk komite reglement (TKr).

§ 181 – Behandling av saker om reglementsbrudd

1. *Melding om brudd* mot konkurransereglementets bestemmelser (herunder avstraffelse av hest eller utilbørlig opptreden etc.), som er av en slik art at det bør reageres, gis *snarest mulig* til stevnets *overdommer*, direkte eller via steward eller stevnesekretariatet.
2. Overdommeren må straks igangsette nødvendig klarlegging av de faktiske forhold. Uttalelse fra den forholdet angår, skal om mulig innhentes. Aktuelle vitner eller andre som kan belyse saken, skal også innkalles.

Personer under 18 år skal om mulig ha med seg en foresatt eller annen *myndig støtteperson*. Barn under 13 år skal alltid ha med seg en slik støtteperson. Den forholdet angår, har rett til å ha med seg en støtteperson uansett alder. OD må opplyse vedkommende om disse rettighetene.

Det som fremkommer av vesentlige opplysninger, skal skrives ned i DOMMERRAPPORT eller vedlegg til denne og eventuelt på skjema for skriftlig irrettesettelse (se § 184.5).

3. Overdommerens avgjørelse meddeles rette vedkommende skriftlig med angivelse av reglementsgrunnlag. Dersom utelukkelse blir utfallet, bør utelukkelsen iverksettes umiddelbart.
4. Tilfellet rapporteres til NRYF som bestemt i § 180.5. Saker hvor utelukkelse er idømt, skal innrapporteres til NRYF *1. dag* etter stevnets avslutning.
5. Finner OD at forgåelsen er så alvorlig at en sanksjon innenfor ODs kompetanseområde ikke er tilstrekkelig, kan OD gi utelukkelse for resten av stevnet og rapportere saken til NRYF for videre oppfølging.
6. OD skal gjøre den som blir ilagt sanksjon, oppmerksom på retten til å anke. Nærmere bestemmelser om ankefrist mv. er gitt i Tillegg 10.
7. Disse saksbehandlingsreglene gjelder også for dommer som ilegger skriftlig irrettesettelse etter § 173.8.

§ 182 – Eliminering

1. En eliminering kan skje på to grunnlag:

- fordi ekvipasjen ikke fyller reglementets krav for å delta i konkurransen

- som en bedømmingsform angitt i grenreglementene

Blir ekvipasjen eliminert før klassen, får den ikke starte. Blir den eliminert under en klasse, får den ikke fortsette i konkurransen dersom ikke annet er sagt i grenreglementet. Blir den eliminert etter en klasse, blir oppnådd resultat strøket dersom ikke annet er sagt i grenreglementet.

2. Dersom det er tvil om hvorvidt elimineringen er korrekt, og det ikke går ut over sikkerhet eller hestevelferd, skal ekvipasjen få fullføre rittet før det tas en beslutning om eliminering. Dette for å sikre muligheten for et gyldig resultat dersom en protest mot elimineringen blir tatt til følge.

3. Eliminering er ingen sanksjon eller straff. Start eller videre ritt i konkurransen på tross av eliminering medfører imidlertid sanksjon, med mindre spesiell tillatelse til videre ritt er gitt av (hoved)dommer eller OD, eller er tillatt i flg KR.

§ 183 – Skriftlig advarsel (advarselkort)

1. Dersom en *steward*, innenfor sitt ansvarsområde, påtaler reglementsbrudd overfor noen på stevneplassen, kan stewarden gi vedkommende en skriftlig advarsel (advarselkort).

Dersom en *dommer* påtaler brudd på § 128 – Utilbørlig opptreden overfor seg selv eller noen andre på stevneplassen, kan dommeren gi vedkommende en skriftlig advarsel.

2. Advarselen skal dokumenteres i form av et advarselkort med henvisning til overtrådt reglementsbestemmelse og en kort beskrivelse av forholdet. Skriftlig advarsel skal særlig brukes ved alvorlige eller gjentatte reglementsbrudd for å dokumentere hendelsen og at steward eller dommer har påtalt den. Skriftlig advarsel er ingen sanksjon.

3. Advarselkortet skal leveres til OD, som skal vurdere om hendelsen bør medføre eliminering eller en sanksjon. Advarselkortet skal uansett følge dommerrapporten.

§ 184 – Sanksjon

1. Hvis noen bryter konkurransereglementets bestemmelser (jf § 111) eller bryter med anerkjente normer for tilbørlig opptreden, kan vedkommende ilegges sanksjon. Forhold som kan

gå ut over hestevelferd, sikkerhet eller rettferdighet skal tillegges særlig vekt. Ilagt sanksjon må være tilpasset alvorret i saken og ta hensyn til om det er utvist simpel uaktsomhet, grov uaktsomhet eller forsett.

2. En sanksjon er en reaksjonsform som ligner på straff, men begrepet omfatter ikke straffereaksjoner pga. brudd mot NRYFs eller NIFs lover, jf Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov Kapittel 11 nr I - Sanksjoner som ikke er straff. Straff er regulert av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov Kapittel 11 nr II – Straff, og reguleres ikke av KR I.

3. Samme person kan bare ilegges én sanksjon for ett og samme reglementsbrudd. Det kan ikke ilegges både sanksjon og straff for samme forhold.

4. Dom eller sanksjon fra FEI, Sverige, Danmark og Finland omgjøres til den sanksjonsform som ligger nærmest det som er beskrevet i § 184.

5. Typer sanksjon

a) Skriftlig irettesettelse anvendes ved reglementsbrudd som er av mindre alvorlig karakter, men likevel såpass alvorlig at sanksjon anses nødvendig. Ved tildeling av skriftlig irettesettelse fyller OD (ev dommeren i hht § 173.8) ut et standardskjema med henvisning til overtrådt reglementsbestemmelse samt en kort beskrivelse av forholdet. Original av skjemaet sendes NRYF innen tidsfristen gitt i § 171.5. Rytter eller foresatt for umyndig rytter får om mulig overlevert kopi på stevneplassen, ellers sendes kopi per post.

For rytter som tildeles irettesettelse nr 2 for brudd på § 123 – Avstraffelse mv av hest og/eller § 128 – Utilbørlig opptreden i løpet av et tidsrom på 12 måneder, inndras automatisk rytterlisensen/nedlegges det startforbud for et tidsrom på 3 måneder. For teknisk personell (dommer/banebygger/steward) inndras autorisasjonen for 3 måneder. For andre medfører irettesettelse nr 2 videre behandling iflg. KR I Tillegg 9.

Ved tildeling av 2 eller flere irettesettelser, der ikke begge gjelder brudd på § 123 og/eller § 128, fastsetter NRYF i det enkelte tilfelle hvilken sanksjon som skal anvendes.

Tilsvarende sanksjon ilagt på nasjonalt stevne i Sverige, Danmark og Finland regnes med. Skriftlig irettesettelse som er mer enn 12 måneder gammel, skal slettes.

b) Bot anvendes ved mer alvorlige reglementsbrudd. Det skilles mellom:

- «alminnelige disiplinærforføyninger» ved brudd på idrettens regelverk, vedtak eller alminnelig god oppførsel, og

- «sanksjon etter konkurransereglementet».

Beløpsgrensene for bøter er angitt i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov § 11-1.1.b og § 11-2-1-b. For enkelte overtredelser er det angitt et fast beløp for botens størrelse i KR.

Dersom botens størrelse for et gitt reglementsbrudd er angitt i KR, kan boten ilegges av stevnets OD eller av TKr. Bøter for andre reglementsbrudd ilegges av TKr, eventuelt etter innstilling fra OD der det er aktuelt. Bøter bør ikke ilegges personer under 18 år.

Ilagt bot tilfaller NRYF. Boten innkreves av NRYF og forfaller 10 dager etter at kravet er motatt av vedkommende person.

Bot som ikke er betalt innen fristen, fører til inndragning av rytterlisens eller utelukkelse til boten er betalt. Ved bot som er ilagt ansvarlig person som ikke selv er hestens rytter, inndras hestelisensen på samme måte. Ved eventuelt medhold i anke over ilagt bot betales boten tilbake innen 10 dager etter at anken er avgjort.

Nærmere regler for beregning av bot er gitt i KR I Tillegg 7.

c) Utelukkelse anvendes ved de alvorligste formene for reglementsbrudd. Spesielt gjelder dette brudd mot § 123 - Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest og § 128 - Utilbørlig opptreden. Utelukkelse innebærer at vedkommende person og eventuelt hest(er) ikke kan delta i de aktivitetene eller utføre de verv som utelukkelsen omfatter. Utelukkelse innebærer også tap av eventuelle plasseringer og premier fra det tidspunkt utelukkelsen gjelder og så lenge den varer. Utelukkelse kan ilegges tidligst fra det tidspunkt reglementsbruddet inntraff og i et nærmere angitt tidsrom på inntil 3 måneder. Utelukkelsen kan også gjelde vedkommendes hest(er). OD kan illegge utelukkelse maksimum for resten av det aktuelle stevnet.

6. Barn under 13 år skal bare unntaksvis ilegges sanksjon, og da bare hvis de overtrer § 123 – Avstraffelse og ukorrekt behandling av hest. Ved reglementsbrudd bør OD gjennom en samtale med barnet og foresatte, eventuelt trener, forklare hvilke(n) bestemmelse(r) som gjelder.

7. Saksbehandling og offentliggjøring, se KR I Tillegg 9.

§ 185 – Protester

1. a) Følgende personer har rett til å legge inn protest mot forhold som gjelder et stevne eller en konkurranse: rytter, hesteeier, ansvarlig person, lagleder og talsmann for mindreårig rytter. Protesten må angå forhold ved stevnet som berører rytteren, hesten eller laget, eller angå klassen som rytteren, hesten eller laget starter i. Protesten skal være skriftlig og leveres til overdommeren eller via stevnesekretariatet og skal følges av *kr. 100,-*.

b) Protestfristen er:

- Om rytters eller hests *rett til å starte*: innen 1/2 time etter **kunngjort offentliggjort** resultat for klassen.

- Om *konkurransforhold*: umiddelbart etter den offisielle visningen av banen eller senest før første start i klassen, avdelingen eller delprøven. Dersom det skjer noe under konkurransen som påvirker konkurranseforholdene på en urettferdig måte, må protest legges inn så snart som mulig og senest innen 15 minutter etter at siste ekvipasje har avsluttet sitt ritt i klassen, avdelingen eller delprøven.

- Om *dommeravgjørelser*: Forhold som gjelder klassen/avdelingen/delprøven: innen en 1/2 time etter **kunngjort offentliggjort** resultat for klassen/avdelingen/delprøven.

Forhold som gjelder sluttresultatet i sammensatte konkurranser: innen 1/2 time etter kunngjort sluttresultat for hele klassen.

- Om *regnefeil*: Innen tre døgn etter offentliggjort resultat, unntatt for mesterskap, der fristen er 7 døgn.

2. Den som legger inn protesten, har selv ansvaret for å beskrive forholdet, og hvilket tiltak han mener protesten bør føre til. Vedkommende bør vise til relevante bestemmelser i KR, statutter eller stevneinvitasjonen. Hvis protesten blir levert på stevneplassen, skal overdommeren straks gå i gang med å vurdere forholdet, jf. §§ 180 og 181.2.

3. Avgjørelsen skal meddeles skriftlig til den som har innlagt protest, og til alle andre som blir berørt, se § 180.5. Hvis protesten tas til følge, skal protestgebyret betales tilbake. Hvis protesten avvises, skal protestgebyret tilfalle arrangøren. Dersom overdommeren finner at det var god grunn til å innlevere protest, kan han bestemme at gebyret betales tilbake selv om protesten ikke ble tatt til følge. Innbetaling og eventuell tilbakebetaling av protestgebyret skal være beskrevet i dommerrapporten.

4. Det er ikke adgang til å legge inn protest mot dommernes karakterer i viltige eller dressurprøver. Det er heller ikke adgang til å legge inn protest mot overdommerens, dommerens eller stevneveterinærens avgjørelser om hvorvidt en hest er halt eller på annen måte i ikke konkurransemessig stand. Grenreglementene kan også ha enkelte andre unntak fra adgangen til å legge inn protest.
5. Dersom omstendighetene har gjort det umulig å legge inn protest innen de fristene som er angitt i punkt 1 i denne paragrafen, kan protesten sendes til NRYF innen 7 dager etter stevnets avslutning. Nærmere bestemmelser er gitt i Tillegg 10.
6. OD skal gjøre den som har innlagt protest, og alle andre som blir berørt av avgjørelsen, oppmerksom på retten til å anke ODs vedtak. Nærmere bestemmelser om ankefrist mv er gitt i Tillegg 10.

KAP 9 – VETERINÆRE FORHOLD, SMITTEVERN OG OPPSTALLING

§ 190 – Generelt om veterinærtjenester ved stevner

1. a) Veterinærtjenesten ved *nasjonale stevner* omfatter:

- stevneveterinær
- førstehjelpsveterinær

Disse funksjonene kan dekkes av forskjellige eller samme veterinær.

I distanseritt utfører veterinærer dessuten funksjoner som dommer.

b) Personell for uttak av dopingprøver oppnevnes av Antidoping Norge.

c) *Offentlig veterinær* har myndighet i henhold til «Matloven» og «Dyrevelferdsloven» og eventuelle andre offentlige bestemmelser. Denne virksomheten reguleres ikke av KR.

2. Stevneveterinær (SV)

a) Stevneveterinæren skal være hestekyndig. Arrangøren må sørge for at stevneveterinæren har nødvendig kjennskap til KR. Overdommer er ansvarlig for at KR blir fulgt.

b) Stevneveterinærens myndighet etter dette reglementet omfatter alle hester som er meldt til stevnet og oppholder seg innenfor stevneområdet på stevnedagen(e). Stevneveterinæren har rett til å ferdes på de steder og i de lokaler på stevneområdet han finner nødvendig for å utføre oppdraget. Stevneveterinæren skal kunne utføre arbeidet uforstyrret og treffe sine avgjørelser uten innblanding av uvedkommende. Stevneveterinæren skal til enhver tid holde Mattilsynet orientert om forhold som det er av betydning for tilsynet å kjenne til.

c) Stevneveterinæren kan vise bort hest som viser slik oppførsel at den kan skade seg selv, andre hester eller personer på stevnestedet.

d) Stevneveterinæren skal holde stevnelederen og overdommeren, evt. Teknisk delegat, orientert om sine disposisjoner. Alle forhold av betydning skal overdommer notere i Stevnerapporten.

e) Avgjørelser stevneveterinæren fatter med hjemmel i KR, er endelige.

3. Veterinærbesiktigelse og mønstring

a) Obligatorisk veterinærbesiktigelse og mønstring

Alle hester som skal delta i et Norgesmesterskap, Innendørs Norgesmesterskap eller Hallmesterskap, skal gjennomgå veterinærbesiktigelse og mønstring før start i første avdeling i mesterskapet.

For *feltritt, distanseritt og kjøring* gjelder egne regler for besiktigelse og veterinærkontroller, som står i grenreglementene. Prinsippene i denne paragrafen skal likevel legges til grunn.

Det kan også settes krav om veterinærbesiktigelse og mønstring i stevneinvitasjonen for andre typer stevner eller klasser.

Tidspunkter for mønstring/besiktigelse skal oppgis i stevneinvitasjonen eller ryttermeldingen.

Resultatet av veterinærbesiktigelse og mønstring skal føres på NRYFs offisielle skjema, som skal underskrives av OD og SV og leveres til sekretariatet.

b) Hensikten med veterinærbesiktigelse og mønstring

Hensikten med besiktigelse og mønstring er å fastslå hestens identitet, om den fyller formelle veterinærfaglige krav til å starte, og om den er i konkurransemessig stand. Formelle veterinærfaglige krav omfatter vaksinasjon, ponnimålekort og eventuell egenerklæring eller helseattest.

c) Gjennomføring av veterinærbesiktigelse og mønstring

En *første kontroll* av hestens identitet og hestepass, vaksinasjonsattest og eventuell egenerklæring eller helseattest kan utføres ved ankomst til stevnestedet av steward eller en annen person arrangøren oppnevner.

Besiktigelse og mønstring utføres av stevneveterinæren (SV) med OD til stede. OD har ansvaret for at besiktigelse og mønstring skjer i henhold til reglementet, og skal ta avgjørelser i henhold til reglementet. OD skal følge SVs veterinærfaglige anbefalinger, og beslutninger tatt i henhold til disse, kan ikke ankes. OD har plikt til å oppgi grunnen til at hesten eventuelt nektes å starte.

Mønstringen skal skje på et plant og fast underlag over en strekning på 30–50 m. Området skal være skjermet for forstyrrende trafikk, og publikums sikkerhet må ivaretas. SV skal ha en assistent til rådighet.

Hestepass og eventuelt ponnimålekort skal forevises uoppfordret.

Hesten skal vises for hånd, med *hodelag påført nummerlapp*. I stedet for nummerlapp kan den som mønstrer, bruke nummervest. Ørehette som ikke dekker øynene og øreplugg er tillatt. Annet utstyr på hesten er ikke tillatt.

Hesten kan ikke vises med beslag e.l. som skåner høvene, hvis den ikke skal bruke dette under konkurransen. Hester som skal konkurrere med hov-boots i grener der dette er tillatt, skal vises med hov-boots på. Hov-boots må tas av dersom SV eller OD ber om det for å kunne vurdere hestens høver.

Den som mønstrer hesten, har ansvaret for at hesten lar seg besiktige og mønstre på en forsvarlig måte. SV og OD kan avvise hester som er til fare for seg selv eller omgivelsene, eller hvis det ikke er mulig å ta stilling til om hesten er i konkurransemessig forsvarlig stand.

Den som mønstrer hesten, kan ha med en *pisk* på inntil 120 cm. Pisken kan bare brukes til lett driving av hesten under selve mønstringen, og til å avverge farlige situasjoner under og i tilknytning til mønstringen. For distanseritt og kjøring – se KR VIII § 831 og KR IX § 926.

SV skal foreta en rask visuell vurdering av hestens *allmenntilstand*. Ved behov kan slimhinner og lymfeknuter kontrolleres. SV skal se etter *sår og andre skader* samt tydelig mangelfull beskjæring og skoing. Hesten skal mønstres i *holdt, trav og eventuelt skritt* fra og mot SV. SV skal ikke gjøre mer spesielle undersøkelser, som bøyepøver e.l., og har ikke som oppgave å stille diagnoser eller utføre behandling.

d) Tiltak dersom hesten ikke oppfyller kravene

Alle hester som ikke anses skikket til å delta på grunn av halthet, sykdom, skader eller dårlig kondisjon (§ 122), skal gis startnekt eller elimineres fra all start under resten av stevnet. I tvilstilfelle kan SV bestemme at hesten skal besiktiges/mønstres på nytt på et senere tidspunkt for en endelig avgjørelse. For hester som er avvist, kan SV tilby at hesten besiktiges/mønstres på nytt senere under stevnet, for eventuelt likevel å gi starttillatelse. All besiktigelse/mønstring må uansett skje før hesten starter i klassen.

Dersom hestepass ikke kan fremvises, skal hesten gis startnekt eller elimineres. Ved annen tvil om hestens identitet avgjøres hestens rett til å starte av OD. Mangler ved vaksinasjonsattesten håndteres etter § 191, og mangler ved ponnimålekort etter § 142.3.

4. Førstehjelp til hester

a) Førstehjelpsveterinæren skal gi førstehjelp ved skader og sykdom som måtte oppstå under stevnet. Førstehjelpsveterinæren skal ha tilstrekkelig kompetanse og medbringe nødvendig utstyr til å yte førstehjelp.

b) Minstekrav til *førstehjelpsveterinær* er avtale med vakthavende veterinær i området om førstehjelp i tilfelle skader o.l. Ved alle større stevner *bør* det være førstehjelpsveterinær til stede under konkurransene.

c) Ved terrengprøven i feltritt **i klasser høyere enn H80/P80**, maraton i kjøring_og under distanseritt *skal* det være førstehjelpsveterinær til stede på stevneplassen så lenge det foregår konkurranser.

Under NM i sprang og Innendørs norgesmesterskap i sprang skal det minst kunne være førstehjelpsveterinær tilgjengelig på stevneplassen innen 30 minutter. Under NM i dressur, voltige og Mounted games er det tilstrekkelig at førstehjelpsveterinær er tilgjengelig innen rimelig tid.

d) Arrangøren må ha en plan for tiltak dersom alvorlig skade på hest inntreffer. Utstyr til å skjerme skadde hester skal være tilgjengelig på stevneplassen.

§ 191 – Bestemmelser om vaksinerings mot hesteinfluensa (hestehoste)

1. Krav til vaksinasjon og start etter vaksinerings⁵

a) Vaksinasjonsattest

Hester som deltar i konkurranser, treninger eller samlinger arrangert av klubber, kretser eller utvalg tilsluttet NRYF, eller oppholder seg på stevneområdet, skal ha gyldig vaksinasjonsattest for hesteinfluensa. (Privat oppstalling uten adgang for stevnehester ut over det som er angitt i § 192.1.b regnes ikke som en del av stevneområdet.) Alle vaksinasjonene skal være ført inn i hestens pass, og dokumentert med dato, vaksinenavn og veterinærens underskrift og stempel. Attesten skal være ført av en veterinær som ikke er eier av hesten.

b) Grunnvaksinerings før 01.01.2020

For hest som er dokumentert ferdig grunnvaksinert før 01.01.2020, består grunnvaksinasjonen av 2 vaksiner med *minimum 21 og maksimum 92 dagers mellomrom*.

c) Grunnvaksinerings 01.01.2020-31.12.2023

For tidsrommet 01.01.2020-31.12.2023, består grunnvaksinasjonen av 3 vaksiner. Denne grunnvaksinerings kan være påbegynt før 01.01.2020 eller avsluttet etter 01.01.2024.

- 2 vaksiner med *minimum 21 og maksimum 92 dagers mellomrom*
- 1 booster-vaksine senest 7 måneder etter vaksine nr 2 (det er ingen nedre grense for når denne vaksinen kan tas – følg veterinærens anbefaling).

d) Grunnvaksinerings f.o.m. 01.01.2024

For hest som starter grunnvaksinerings f.o.m. 01.01.2024, består grunnvaksinasjonen av 3 vaksiner:

- 2 vaksiner med *minimum 21 og maksimum 60 dagers mellomrom*

---

⁵ Bestemmelsene er minstekrav. Vaksineproduzentens anbefalinger bør følges dersom de er strengere enn kravene i dette reglement. Ved start i FEI-stevner gjelder strengere regler – se FEIs Veterinary regulations Art. 1002-1003 [FEI Veterinary Rules](#) | [FEI](#).

- 1 booster-vaksine senest *6 måneder og 21 dager* etter vaksine nr 2 (det er ingen nedre grense for når denne vaksinen kan tas – følg veterinærens anbefaling). Hesten kan likevel starte fra 7 dager etter vaksine nr 2 og frem til fristen for booster-vaksinen utløper.

e) Revaksinering

Hesten må være revaksinert årlig med *maksimum 12 måneders mellomrom* etter siste vaksinasjon i grunnimmuniseringen. Det innebærer at hesten må være vaksinert senest på samme dato som året før. Det tas ikke hensyn til skuddår.

f) Ny grunnvaksinering

Hester som mangler dokumentert gyldig grunnvaksine, eller har vaksinasjonsintervall på mer enn 12 måneder, må grunnvaksineres på nytt etter reglene i pkt 1.d.

g) Start etter vaksinering

Det må gå *minst 7 dager fra siste vaksinasjon* før hesten kan starte i konkurranse, eller har adgang til oppstallingsområdet og konkurranseområdet eller stedet der samlingen/treningen foregår. (Husk også *karenstid 5 døgn* for all vaksinering i hht Forbuds- og karenstidsbestemmelsene⁶.)

2. Kontroll av vaksinasjonsattesten

a) Vaksinasjonsattesten skal vises frem for arrangøren før hesten blir satt inn på konkurransestallen eller får adgang til oppvarmingsbanen eller konkurransebanen. Minst ¼ av attestene skal kontrolleres av OD eller arrangøren. Vaksinasjonsattesten skal alltid kontrolleres ved veterinærbesiktigelse. OD skal ha melding om alle avvik fra vaksinasjonsbestemmelsene.

b) Vaksinasjonshistorikk i NRYFStevne

Hesteeier kan selv legge inn hestens vaksinasjonshistorikk i NRYFStevne. Dette kan brukes av stevnearrangører til forhåndskontroll og som grunnlag for utvalg av hester for kontroll på stevneplassen. Innlagt historikk som feilaktig viser at hesten er vaksinert i tråd med reglene, vil medføre bot.

3. Reaksjoner ved avvik fra bestemmelsene

a) Hesten skal avvises fra konkurransen og stevneområdet

inkludert oppstallingen, og treninger og samlinger dersom:

- gyldig vaksinasjonsattest ikke kan vises frem
- gyldig grunnimmunisering mangler (se unntak mellom vaksine 2 og 3 i grunnvaksinen i hht pkt 1.c og d)
- siste vaksine er gitt for mindre enn 7 dager siden
- fristen for revaksinering er overskredet med mer enn 1 måned en eller flere ganger, eller
- siste vaksine er gitt for mer enn 12 mnd siden.

b) Dersom ekvipasjen likevel har startet, skal ansvarlig person ilegges *bot*, og oppnådde resultater fra konkurransen skal strykes. Se tabell for faste bøter i Tillegg 7.

c) Følgende unntak fra 3.a-b gjelder:

Dersom det ikke kan legges frem gyldig vaksinasjonsattest på stedet, som viser at alle kravene til vaksinasjon er oppfylt, kan overdommeren likevel la hesten starte dersom det kan legges frem kopi av passet eller veterinærjournal som dokumenterer at hesten er vaksinert i hht til regelverket. Dersom hesten allerede har startet, må dokumentasjonen legges frem før stevnet er

---

⁶ Forbuds- og karenstidsbestemmelser [2026](#)

slutt. Oppnådde resultater blir da stående, men ansvarlig person skal ilegges *skriftlig irettesettelse*.

d) Dersom det eneste avviket fra kravene i pkt 1 er at fristen for revaksinering er overskredet med opptil 1 måned en eller flere ganger *før* siste vaksinerings, får hesten starte på det aktuelle stevnet. Dersom hesten starter, skal imidlertid ansvarlig person ilegges skriftlig irettesettelse.

4. Ved alle typer avvikt fra kravene i pkt 1 skal overdommeren ilegge hesten startnekt for nye stevner inntil vaksinasjonsattesten i passet dokumenterer at kravene er oppfylt. Overdommeren skal beskrive avviket på vaksinasjonsattesten i passet, med henvisning til den aktuelle bestemmelsen i § 191.

Startnekten med begrunnelse skal også fremgå av dommerrapporten. NRYFs administrasjon skal legge inn startsperr på hesten i stevnesystemet til det foreligger dokumentasjon på at hesten igjen er vaksinert i tråd med bestemmelsene.

5. Sammendrag av bestemmelsene i pkt. 3 og 4

Mangler ved vaksinerings	Hesten har ikke startet	Hesten har startet	Kommende stevner	Anmerkning
Gyldig vaksinasjonsattest i pass mangler	Hesten får <i>startnekt</i> og avvises fra konkurransestedet	<i>Resultater strykes</i> <i>Bot</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig vaksinasjonsattest legges frem	
Gyldig vaksinasjonsattest i pass mangler – kopi av passet eller veterinærattest finnes	Hesten får starte <i>Skriftlig irettesettelse</i>	Resultater beholdes <i>Skriftlig irettesettelse</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig vaksinasjonsattest legges frem	Dokumentasjon må legges frem før stevnet er slutt
Gyldig grunnvaksinering mangler	Hesten får <i>startnekt</i> og avvises fra konkurransestedet	<i>Resultater strykes</i> <i>Bot</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig attest på grunnvaksinering legges frem	Hesten kan starte fra 7 d etter vaksine 2 i grunnvaksineringen til fristen for booster-vaksinen utløper
Siste vaksine er gitt for mindre enn 7 dager siden	Hesten får <i>startnekt</i> og avvises fra konkurransestedet	<i>Resultater strykes</i> <i>Bot</i>	Hesten får <i>startnekt</i> til det er gått 7 dager etter siste vaksine	Husk også 5 døgn karenstid etter forbuds- og karenstidsbestemmelsene
Fristen for revaksinering er overskredet med mindre enn 1 mnd en eller flere ganger før siste vaksinerings	Hesten får starte <i>Skriftlig irettesettelse</i>	Resultater beholdes <i>Skriftlig irettesettelse</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig attest på ny grunnvaksinering legges frem	Hesten kan starte fra 7 d etter vaksine 2 i grunnvaksineringen og frem til fristen for booster-vaksinen utløper
Fristen for revaksinering er overskredet med mer enn 1 mnd en eller flere ganger før siste vaksinerings	Hesten får <i>startnekt</i> og avvises fra konkurransestedet	<i>Resultater strykes</i> <i>Bot</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig attest på ny grunnvaksinering legges frem	Hesten kan starte fra 7 d etter vaksine 2 i grunnvaksineringen og frem til fristen for booster-vaksinen utløper

Siste vaksine er gitt for mer enn 12 mnd siden	Hesten får <i>startnekt</i> og avvises fra konkurransestedet	<i>Resultater strykes</i> <i>Bot</i>	Hesten får <i>startnekt</i> inntil gyldig attest på ny grunnvaksinering legges frem	Hesten kan starte fra 7 d etter vaksine 2 i grunnvaksineringen og frem til fristen for booster-vaksinen utløper
Overdommeren skal alltid beskrive avviket og startnekten på vaksinasjonsattesten i passet, eller på eget dokument dersom passet mangler, samt i dommerrapporten.				

§ 192 – Smittevern for hest ved hestesportsarrangementer

1. Generelt

a) Hestesportsarrangementer er å regne som dyreansamlinger.

Ifølge dyrehelseforskriften⁷ kreves det melding til Mattilsynet og smittevernplan ved stevner med tilreisende hester. Beredskapsplanen ved smittsom sykdom er et tillegg til smittevernplanen. Maler for slike meldinger og planer ligger i NRYFs skjemabank. Kravene i denne paragrafen gjelder også for treninger og samlinger i regi av NRYF dersom tilreisende hester oppstalles under arrangementet.

b) Oppstalling

Arrangøren skal tildele hver hest som har bestilt oppstalling, en fast oppstillingsplass. Hestens navn og kontaktinformasjon til ansvarlig person for hesten skal være slått opp på oppstillingsplassen. Arrangøren skal ha en skisse over oppstillingen som viser plassen for hver enkelt hest. Tilreisende hester skal så langt det er mulig, holdes atskilt fra hester som er oppstallet permanent på stevnestedet. Dersom dette ikke er mulig, skal tilreisende hester stå mest mulig atskilt fra de andre hestene i stallen. Bare hester og personer som har direkte tilknytning til hestene eller arrangementet, skal ha adgang til stevnestallen, se § 193.6. Staller for permanent oppstalling av stedets egne hester bør være stengt for tilreisende personer så langt det er mulig.

Det skal være muligheter for å isolere hester med mistanke om smittsom sykdom. Antallet isolatplasser er avhengig av antall hester som forventes til stevnet.

c) Hygiene i stevnestallen

Stevneboksene skal være rene og desinfisert før stevnehestene blir satt inn, og rengjøres og desinfiseres når stevnet er slutt. All hestemøkk og brukt flis skal fjernes og håndteres på en smittemessig forsvarlig måte. Rengjørings- og desinfeksjonsmidler skal være tilgjengelig ved behov.

d) Ferdsel og hygiene på stevneområdet

Områdene stevnehestene kan ferdes på, skal være merket, helst både på kart over området og med skilting.

Hestemøkk skal så godt som mulig fjernes fra ridebanene og alle områdene der hestene ferdes, og håndteres på en smittemessig forsvarlig måte. God skilting og tilgang til trillebærer, greip og lagerplass er viktig.

e) Håndhygiene

Alle som kommer i direkte eller indirekte kontakt med hestene, skal utvise god håndhygiene. Det skal være enkel adgang til å vaske hendene med varmt vann og såpe for alle som oppholder

⁷ FOR-2022-04-06-631 forskrift om dyrehelse § 28 – [Forskrift om dyrehelse \(dyrehelseforskriften\) - Lovdata](#)

seg på stevneplassen. Steward og andre som kommer i direkte kontakt med spytt, neseblod, gjødsel og urin fra hestene, skal være særlig varsomme.

2. Arrangørens ansvar

a) Arrangøren har ansvar for god hygiene og godt smittevern på hele stevneområdet, inkludert konkurransebaner, fremridningsbaner, område for på- og avlasting av hester og parkering av hestetransporter, stevnestaller og stevneområdet ellers.

Smitteverntiltakene skal fremgå av stevneinvitasjonen.

Telefonnummer til Mattilsynet skal være slått opp på stevneplassen (22 40 00 00 hele døgnet). Stevneområdet skal ha tydelig skilting som regulerer ferdsel for hester og personer, om håndtering av gjødsel og om adgang til håndvask.

b) Smittevernansvarlig

Arrangøren skal oppnevne en smittevernansvarlig for stevnet. Navn og kontaktinformasjon skal være slått opp på stevneplassen. Vedkommende skal ha god kontakt med chief steward og vite hvordan Mattilsynet skal varsles ved mistanke om smittsom sykdom. Smittevernansvarlig skal kunne sette i verk nødvendige tiltak for å stoppe aktiviteten på stevneplassen, inkludert flytting av hester inn og ut fra stevneområdet, etter råd fra stevneveterinæren, Mattilsynet eller NRYF sentralt.

c) Melding til Mattilsynet

Arrangøren skal sende melding til Mattilsynet (postmottak@mattilsynet.no) om planlagte stevner med tilreisende hester senest 7 dager før stevnet starter. Det kan sendes én felles melding for flere stevner. Meldingen skal inneholde arrangørens navn og kontaktinformasjon, stevnetype, datoer for stevnet, fysisk adresse til stevnestedet, ca forventet antall hester, lenke til stevneinvitasjonen i NRYF stevne og lenke til smittevernplanen.

d) Smittevernplan

Arrangøren skal ha en plan for forebyggende tiltak for å unngå smitteoverføring mellom hester under stevnet. Det skal ligge lenke til smittevernplanen i stevneinvitasjonen, og planen skal legges ved meldingen til Mattilsynet. Planen skal inneholde punkter om håndhygiene, oppstalling, begrensing av adgang til permanent stall på stevnestedet, ferdsel av stevnehester på stevneområdet, håndtering av hestemøkk, rengjøring og desinfeksjon av stevnebokser, skisse over oppstalling og isolatplasser, og en beredskapsplan for smittsom sykdom.

e) Beredskapsplan

Arrangøren skal ha en plan for hvordan mistanke om smittsom hestesykdom som oppdages under stevnet, skal håndteres. Planen skal inneholde kontaktinformasjon til smittevernansvarlig, oppstillingsansvarlig, stevneveterinæren og Mattilsynet. Den skal også ha oversikt over rengjørings- og desinfeksjonsmidler, liste over oppstallede hester, og skisse over oppstallingen og isolatplassene.

3. Deltakernes ansvar

a) Ansvarlig person, rytter og rytterens medhjelpere er ansvarlige for å opptre smittmessig forsvarlig på stevneplassen. Hester med tegn på smittsom sykdom skal ikke tas med på stevneplassen. Hester fra staller som er pålagt restriksjoner, og fra staller med mistanke om smittsom sykdom, skal heller ikke tas med på stevneplassen. Hester som nevnt foran skal heller ikke

fjernes fra stevneplassen uten at Mattilsynet, arrangøren eller stevneveterinæren har gitt tillatelse til det. All mistanke om smittsom sykdom hos egen eller andres hester på stevneplassen skal meldes til arrangøren.

- b)** Alle hester skal bruke tildelt stallplass. All skifte av plass må være avtalt med arrangøren.
- c)** Direkte og indirekte kontakt med andre hester på stevneplassen skal begrenses mest mulig. Det gjelder særlig direkte kontakt mellom hester, og bruk av drikkebøtter, fôrbøtter og utstyr som kommer i direkte kontakt med hestene.
- d)** Hestemøkk fra egen hest skal fjernes så godt som mulig, og i tråd med anvisningene fra stevnearrangøren.
- e)** Deltakerne må rette seg etter pålegg arrangøren, TD og stewarden gir for å ivareta smittevernet.

§ 193 – Oppstalling mv. ved stevner – hestevelferd og sikkerhet

1.a) Arrangøren har ansvaret for at hestenes sikkerhet, ro og orden på stevneplassen blir ivare tatt. Det skal være mulig å gi hestene nødvendig ly, hvile, stell, fôr og vann.

b) Arrangøren skal tilby forsvarlig oppstalling i hensiktsmessig avstand fra konkurranseområdet og i det omfang som er nødvendig ut fra stevnets type og varighet. Arrangøren kan ikke kreve obligatorisk oppstalling, bortsett fra unntakene beskrevet i § 194.

c) Oppfølging av sikkerhet på stallen er en viktig oppgave for chief steward, som om nødvendig skal be OD eller TD gi pålegg til arrangøren om nødvendige tiltak. Dette fratar likevel ikke den enkelte rytter, hesteeier og ansvarlig person ansvaret for å ivareta sikkerheten til egne hester og melde fra til stewarden eller arrangøren om uforsvarlige forhold.

d) Det er ikke tillatt for deltakere å sette opp egne bokser, paddocker eller andre installasjoner for oppstalling på stevneområdet.

2.a) Det skal være bokser av hensiktsmessig størrelse. Disse skal være rengjort og desinfisert før hestene ankommer (§ 192.1). Innredning skal være slik at hestene ikke kan skades eller skade hverandre.

All oppstalling av hingster skal skje i fast og solid boks med lukkeanordning. Hopper skal ikke oppstalles ved siden av hingst. Arrangør som ikke kan tilby oppstallingsforhold etter disse regler, skal avvise hingster fra oppstalling.

Det er ikke tillatt å bruke strømførende innretninger som avgir elektrisk støt noe sted i stallen. Det skal være gode lysforhold og ventilasjon. Det bør være nattlys for å sikre forsvarlig tilsyn. Det skal være tilgang på vann og strø, og avfall og gjødsel skal håndteres forsvarlig. Det skal tas nødvendige forholdsregler mot brann og være planer for evakuering av hestene.

b) Arrangøren kan istedenfor bokser tilby oppstalling utendørs i paddock til deltakere som ønsker det, forutsatt at sikkerhet, hestevelferd og hygiene kan ivaretas på tilfredsstillende måte. Strømgjerde er tillatt, men må være godt synlig for hestene. Paddocken må være stor nok til at hesten lett kan bevege seg rundt i paddocken uten å komme borti strømgjerdet.

3. Boksen eller paddocken skal være tydelig merket med hestens navn/nummer og ansvarlig person.

4. Det skal være avsatt plass til eventuell veterinær- og hovslagertjeneste og til uttak av dopingprøver.

5. Det er forbudt å røyke i stallområdet.

6. Adgang til stallen

a) Uvedkommende skal ikke ha adgang til stallen/oppstillingsområdet. Bare følgende personer har adgang:

- Rytter, medhjelper, ansvarlig person, hesteeier, trener, talsmann for mindreårig og lagleder tilknyttet hest oppstallet i den aktuelle stallen.
- OD, TD, dommere, Chief steward og stewards på stevnet.
- Stevneleder, oppstillingssjef, smittevernansvarlig, stallpersonell, stallvakter, hovslager, førstehjelpsansvarlig, stevneveterinær og førstehjelpsveterinær på stevnet.
- Andre personer kan om nødvendig gis adgang etter nærmere vurdering av stevneleder og OD/TD.

Adgangsbegrensningen skal være bekjentgjort ved oppslag ved inngangene til stallen/stallområdet og ved sekretariatet. Stevneleder, oppstillingssjef, smittevernansvarlig, OD/TD, dommere, Chief steward og stewards kan be enhver som oppholder seg i stallen/stallområdet om å dokumentere at de har lovlig adgang, og vise bort uvedkommende.

b) Ved NM, Innendørsmesterskap og Hallmesterskap skal alle med lovlig adgang til stallen ha adgangstegn som bæres lett synlig. Også ved andre stevner kan det brukes adgangstegn etter behov. Sekretariatet har ansvar for administreringen av adgangstegnene.

7. Vakt hold

Det skal være forsvarlig vakt hold i stallene i den utstrekning det er nødvendig for å ivareta hestenes sikkerhet og velferd. Utenom dagtid (eks. mellom 2200 og 0600) skal stallen/stallområdet være stengt. Det skal i denne perioden ikke være noe trafikk inn og ut av stallen/stallområdet ut over helt nødvendige ærender. Bestemmelser om stenging med kontaktinformasjon om stallvakt skal være slått opp ved inngangene til stallen.

§ 194 – Oppstalling og opphold på stevneområdet ved mesterskap

1. Alle hester som skal delta i et *Norgesmesterskap, Innendørs norgesmesterskap eller Hallmesterskap*, skal stalles opp på stevnets oppstillingsområde. Dersom hele mesterskapet avvikles på én dag, er det ikke krav om obligatorisk oppstalling, men arrangøren må tilby forsvarlig oppstalling i tråd med § 193 så langt det er behov.

2. Obligatorisk oppstalling av mesterskapshester kan skje på flere atskilte staller. Alle hester som står på samme stall som disse mesterskapshestene, omfattes av sikkerhetsbestemmelsene og smittevernbestemmelsene for den aktuelle stallen. Hester som ikke deltar på stevnet, kan ikke stå på samme stall som disse mesterskapshestene.

3. Alle hester som deltar i et NM, INM eller HM, skal oppholde seg på stevneområdet fra de ankommer til de har fullført siste mesterskapsklasse de starter i eller av annen grunn avslutter sin deltakelse i mesterskapet. Stevneområdets avgrensning skal være tydelig beskrevet med tekst og/eller tegning på oppslag ved sekretariatet, stallen og andre egnede steder.

4. Teknisk delegat skal godkjenne opplegget for oppstalling og avgrensning av stevneområdet.

§ 195 – Fasiliteter for dopingprøvetaking av hest

1. Arrangør skal stille til disposisjon to dopingsprøvebokser. For distanseritt kan små utendørs paddocker på størrelse med en boks aksepteres. Boksene /paddockene bør være minst 9 m².

2. Andre hester kan midlertidig være oppstallet i dopingprøveboksene under forutsetning av at boksen kan frigjøres og rengjøres på meget kort varsel. Dersom dopingprøveboksen midlertidig er brukt av andre hester, sørger arrangøren for rengjøringen.
3. Boksene skal være sikre, godt ventilert og mest mulig skjermet for støy og uro, i rimelig nærhet til konkurransebanen eller målområdet, og slik at uvedkommende kan holdes borte fra boksene. Det samme gjelder paddockene så langt det passer.
4. Boksene skal være rengjort og forsynt med ren strø; paddockene skal være rengjort. Rent strø og utstyr for fjerning av gjødsel og fôrrester må være tilgjengelig i nærheten av boksene / paddockene.
5. Det må være mulighet for forsvarlig oppbinding av hesten. Hesten må kunne observeres fra utsiden uten at den forstyrres.
6. Arbeidsområdet for prøvepersonellet må være rett utenfor boksene/paddockene, skjermet for vær og vind, og med tilgang på bord, stoler og avfallsbøtte.
7. Hestedopingkontrolløren (HDK) skal godkjenne dopingprøveboksene/paddockene og kan kreve nødvendige endringer. HDK kan også bestemme at dopingprøvene skal tas i hestens egen boks eller utendørs dersom forholdene eller konkurranseformen tilsier det.

Tillegg 1 - NM for fjordhest

Inkludert grenmesterskap i dressur, sprang og kjøring for fjordhest

Reglement og statutter for NM for Fjordhest er utarbeidet av Norges Fjordhestlag i samråd med NRYF med grunnlag i KR§ 160.12. Reglement og statutter revideres hvert annet år innen 31. desember. Statuttene kommer i tillegg til dette reglementet og ligger på www.fjordhest.net. Ved eventuell motstrid går dette reglementet foran.

§ 1 – Formål

NM for Fjordhest er en kombinert konkurranse der formålet er å fremme allsidig bruk av fjordhesten. Konkurransen består av ulike ride- og kjøreøvelser, tilpasset fjordhestens egenart, slik at ekvipasjens allsidige ferdigheter blir vektlagt.

Grenmesterskapene er tilrettelagt for ekvipasjer som er spesielt gode i enkeltdisipliner. Grenmesterskapene har ikke NM-status, men følger de samme reglene som for NM.

Beste unge fjordhest (BUF) er tilrettelagt for unghester i alderen 5, 6 og 7 år.

§ 2 – Generelt

1. Stevnet er åpent for ryttere som er medlem av klubb tilsluttet NRYF. Stevnet er også åpent for utenlandske ryttere i henhold til KR I § 140.1. NM-klassene er åpne for ryttere og hester som fyller kravene i § 160.1. Ryttere/kusker må i tillegg være medlem av Norges Fjordhestlag.

2. Stevnet er åpent for Fjordhest av ren rase. Norskfødte hester skal ha rødt eller blått pass utstedt av Norsk Hestesenter. Hester med blått pass skal ha kåret far. Utenlandskfødte hester skal ha pass fra fødelandet med opplysninger om rase og avstamning, alternativt pass fra Norsk Hestesenter, forøvrig gjelder regler som for norskfødte hester.

3. **Stevne med NM** for Fjordhest defineres som et Landsstevne, og stevneinvitasjon, overdommer, Chief Steward og teknisk delegat skal godkjennes av NRYF. Stevnet teller likevel som D-stevne når det gjelder kvalifisering til andre konkurranser enn det som omtales i KR I Tillegg 1. Med enkelte unntak, som spesifisert i disse statutter, følger NM for Fjordhest og grenmesterskapene det konkurransereglement (KR) som til enhver tid gjelder i NRYF.

4. Det må være minst 3 startende i et mesterskap for å gjennomføre mesterskapet (§ 160.9). Ved færre enn 3 startende kan klassene likevel gjennomføres med bedømming selv om det ikke blir noen offisiell klasse (se § 131.10).

5. I kjøring kan det inngå en eller to enkeltkonkurranser (dressurkjøring og/eller presisjonskjøring).

§ 3 – Mesterskapenes innhold

1. *NM for Fjordhest* består av tre delkonkurranser: Dressurridning, sprang og presisjonskjøring.

2. Det arrangeres *grenmesterskap* i dressurridning, dressurridning para, sprang og kjøring.

3. *Best unge fjordhest* består av tre delkonkurranser: Dressurridning, sprang og presisjonskjøring.

4. Nærmere beskrivelse av NM individuell, NM Lag, Grenmesterskapene og Beste unge fjordhest finnes på fjordhest.net: [Statutter-NM-Fjordhest.pdf](http://www.fjordhest.net/Statutter-NM-Fjordhest.pdf)

Oversikt over mesterskapsstevnets klasser finnes på fjordhest.net.

§ 4 – Kvalifisering og påmelding

1. a) Norgesmesterskapene

- NM Senior er åpent for alle ryttere
- NM J er åpent for juniorryttere

b) **Generelle aldersgrenser for rytter/kusk** er i hht KR IV § 132 og grenreglementene.

2. Hver hest kan starte maksimum to klasser daglig.

3.a) All kvalifisering til NM og grenmesterskapene må ha skjedd i løpet av de to siste kalenderår før inneværende og senest før start i første klasse under mesterskapet, på Distriktstevne eller høyere. Der ikke annet er nevnt, gjelder kvalifisering i henhold til KR.

b) For åpne klasser se punkt 6 nedenfor.

4. Kvalifisering til NM

a) For å delta i *NM Junior* og *NM Senior* må ekvipasjen sammen

- i dressur ha oppnådd minst 58 % på det aktuelle nivå (jf. KR IV § 423.4.c)
- i sprang ha fullført på det aktuelle nivået med maks 12 feilpoeng
- i kjøring ha fullført presisjonskonkurransen på det aktuelle nivået med maks 9 feil

b) For å delta i *NM Lag* må den enkelte ekvipasje være kvalifisert etter samme krav som for åpne klasser i dressur og sprang. I kjøring må ekvipasjen ha fullført på det aktuelle nivået i presisjonskonkurransen med maks 9 feil.

5. For å delta i et grenmesterskap må ekvipasjen sammen

- i dressur ha oppnådd minst 58% 2 ganger i minst MC.
- i dressur para ha oppnådd minst 58% 2 ganger i minst Intermediate.
- i sprang ha oppnådd minst 2 grunnomganger i 0,90 m med maks 8 feilpoeng til sammen.
- i kjøring minst ha oppnådd følgende resultater fra Middels: minst 50% 2 ganger i dressurkonkurransen og gjennomført maraton- og presisjonskonkurransen uten å ha blitt eliminert eller utelukket.

6. I alle **åpne klasser** må kvalifiseringen ha skjedd i løpet av foregående eller inneværende år. I *dressur* må ekvipasjen sammen minst ha oppnådd 55 % på samme klassenivå for LC og LB. For LA og høyere må ekvipasjen minst ha oppnådd 58% to ganger.

I *sprang* må ekvipasjen sammen minst ha oppnådd godkjent resultat på samme klassenivå. For 60 cm og 70 cm kan denne kvalifiseringen skje på Rekrutteringsstevne.

For *kjøring* gjelder kvalifisering i hht KR IX.

7. Kvalifisering til BUF

For å delta i BUF må ekvipasjen sammen i løpet av foregående eller inneværende kalenderår minst 1 gang:

- i dressur ha oppnådd minst 50% på samme klassenivå
- i sprang ha oppnådd godkjent resultat på samme klassenivå.
- i presisjonskjøring ha oppnådd godkjent resultat på samme klassenivå.

8. **Dokumentasjon på kvalifisering** sendes sammen med påmeldingen, eller leveres arrangøren senest før start i første klasse i mesterskapet (Se KR I § 136).

For lagmesterskapene er den klubb ekvipasjene er påmeldt gjennom, ansvarlig for korrekt påmelding og startberettigelse for ekvipasjene (KR 1 § 155.1.f) Lagsammensetningen må fremgå av påmeldingen og kan ikke endres etter starterklæringsfristen.

§ 5 – Dommere og banebyggere

1. Dressurklassene som inngår i NM, skal dømmes av 3 dommere, hvorav hoveddommer skal være minst DDII og de to andre minst DDI. De andre klassene skal dømmes av dommere med autorisasjonsgrad minst DDI (dressur), KDI (kjøring) og SDI (sprang). Dressurklasser som ikke inngår i NM, skal dømmes av minst 2 dommere.

2. Det oppnevnes en Overdommer og Teknisk delegat for hele stevnet, se KR1 §§ 170-172. OD og TD kan være samme person hvis vedkommende er minst DII i en eller flere av de aktuelle grener. OD og/eller TD bør ha kompetanse i kjøring. Ved behov kan det oppnevnes egen TD for en eller flere grener.

~~For dressurklassene NM og som inngår i NM, BUF utgjør hoveddommer og overdommer appellkomite, som skal behandle forhold som angår selve dressurkonkurransen oppnevnes det en appellkomite med OD som leder og to andre medlemmer. Medlemmene må være autorisert som dommere, og appellkomiteen til sammen må dekke alle tre grenene.~~

3. Banebygger i sprang skal være minst SBI. Banebygger i kjøring skal være minst KBI.

§ 6 – Undersøkelse og besiktigelse av hestene. Oppstalling

Undersøkelse og besiktigelse av hester som skal delta i NM, NM lag eller grenmesterskap skal skje som angitt i KR1 § 190.3 og KR IX § 926.1, 2, 5-8. Første undersøkelse og første besiktigelse skal skje før første gang den aktuelle hest starter.

Oppstalling: Se KR I §§ 192 og 193.

§ 7 – Resultatberegning

1. Klassevinnere blir kåret etter vanlig utregning av poeng.

2. For NM omregnes resultatene fra hver avdeling til konkurransepoeng etter følgende tabell, etter at klassens resultat er utregnet på vanlig måte, og det er satt opp en egen rangering for deltagerne i det aktuelle mesterskap. N = antall deltagere i mesterskapsavdelingen.

Plassering:	1	Konkurransepoeng:	N + 5
	2		N + 2
	3		N
	4		N - 2
	5		N - 3
	6		N - 4

osv helt til siste ekvipasje som har gjennomført får 2 p.

Ekvipasjer som er eliminert eller har trukket seg får 0 p.

Ved lik plassering, f.eks. to på 3. plass, blir poengene for 3. og 4. plass lagt sammen og delt på antallet likt plasserte.

3. I NM *individuell* summeres antall konkurransepoeng fra hver av de tre avdelingene, og ekvipasjen med høyest antall poengsum er vinner.

4. I NM *for lag* summeres antall konkurransepoeng fra hver av de tre avdelingene for alle ekvipasjene som inngår på laget, og laget med høyest poengsum er vinner.

5. For *grenmesterskapene*: se fordhest.net.

6. Eliminering og utelukkelse

a) Ekvipasje som trekker seg fra en klasse som teller med i sammendraget, har rett til å starte resterende klasser den er meldt til, ~~og skal regnes med i sammendraget.~~

b) Hest som elimineres pga. veterinære forhold, og ekvipasje som utelukkes fra en klasse, er utelukket fra hele mesterskapet. For ekvipasje som elimineres av andre grunner, avgjør OD om ekvipasjen får starte i resterende klasser. ~~Ekvipasjen skal i så fall regnes med i sammendraget.~~

c) Dersom en eliminert eller utelukket hest starter med 2 ryttere, avgjør OD om elimineringen/utelukkelsen skal gjelde også for start med den andre rytteren.

d) Ekvipasje som er eliminert, har trukket seg eller ikke oppnådd godkjent resultat i en eller flere klasser, kan i sammendraget ikke rangeres foran en deltager som har fullført alle avdelinger, uansett oppnådde konkurransepoeng.

~~e) Ekvipasje som er eliminert, har trukket seg eller ikke oppnådd godkjent resultat i en klasse som teller i sammendraget, kan ikke motta medalje i mesterskapet. Ekvipasje som er utelukket fra en avdeling, er utelukket fra hele mesterskapet.~~

§ 8 – Premiering og medaljer

1. I hver enkelt klasse er det vanlig individuell premiering. Det kan deles ut deltakersløyfer og deltakerpremier selv om det ikke er mange nok startende for en offisiell klasse (§ 131.10).

Deltakerne i NM Junior, NM Senior og Grenmesterskapene rangeres i egne resultatlister, men premieres ikke særskilt ut over det som fremgår av pkt 2 nedenfor.

2. I hvert av Norgesmesterskapene individuelt og lag deles det ut tre medaljer: gull, sølv og bronse (§ 164). En ekvipasje må likevel ha godkjent resultat i alle tre deløvelser for å kunne rangeres på medaljeplass og få tildelt medalje.

I NM Junior og NM Senior deles det ut pokaler til nr. 1, 2 og 3. Medaljer og pokaler settes opp av Norges Fjordhestlag.

Medaljevinnere får også gavepremier og eventuelle pengepremier av arrangøren.

Pengepremiene spesifiseres i stevneinvitasjonen (KR I § 158). Øvrige plasserte i sammendraget premieres etter vanlig premiering.

3. Premiering i Grenmesterskapene

Plasserte i Grenmesterskapene premieres etter vanlig individuell premiering.

§ 9 - Spesifisering av klassene

Dressur og dressur para

Det skal brukes de til enhver tid gjeldende dressurprogram fra NRYF.

Kjøring

Dressurkonkurransen

Bane 40x80

Det skal brukes de til enhver tid gjeldende dressurkjøreprogram for det aktuelle nivå.

Maratonkonkurransen

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Presisjonskonkurransen

Utdanning: Bed. A0

Lett: Bed. A0

Middels Bed. A1A

Klassene følger bestemmelsene i KR IX for ponni kat I

Sprangridning

Banelengdene skal tilpasses som for ponni kat I

Kombinasjoner: etter tabell for ponni kat I

Sprang 0,60m. Bed 280 Feil og Stil

Banen følger bestemmelser for Lett D ponni kat I. Bygges som for 4-åringer.

Sprang 0,70m. Bed 280 Feil og Stil

Banen følger bestemmelser for Lett C ponni kat I. Bygges som for 5-åringer.

Sprang 0,80m. Bed 238.2.2 (klasse 17)

Banen følger bestemmelser for LC ponni kat I. Bygges som for 6-åringer, ingen kombinasjoner.

Sprang 0,80m. Bed 238.2.2 (klasse 14 og 18)

Banen følger bestemmelser for LB ponni kat I

Sprang 0,90m. Bed 238.1.2

Banen følger bestemmelser for LA ponni kat I

~~§ 10 – Fremtidige endringer~~

~~Statuttene kan endres hvert annet år. Gjeldende statutter kunngjøres av NRYF, i Fjordhesten og på [Fjordhestportalen](#) – en verden der fjordhestfolket møtes.~~

Tillegg 2 – Bestemmelser om konkurranseponnier og ponnimåling

1. Generelt

Ponniridning er etablert som egen kategori for å gi et særlig tilbud til barn og ungdom på «små hester». Hensikten er videre at deltagerne gjennom denne kategorien tidligere kan få konkurranseerfaring med sikte på senere overgang til «stor hest». Disse bestemmelser gir anvisninger om hva som skal gjelde spesielt for ponniklasser/-stevner utover KR I og grenreglementene.

2. **Ponni** er definert i KR I § 133.

3. **Ponnirytter** er definert i KR I § 132.4. Om startforbud for tung eller for stor ponnirytter, se § 132.10.

4. Målereglement for konkurranseponnier

a) Konkurranseponni med rytter med norsk rytterlisens skal ha norsk måledokument. FEI-målekort som er gyldig i hht. FEIs regelverk⁸, godtas på lik linje med norsk måledokument for ponni kat. 1. Ponni som er født i 1997 eller tidligere og er sluttmålt etter det gjeldende reglement på det aktuelle tidspunkt, godkjennes som sluttmålt, og måledokumentet er fortsatt gyldig. Ponni med rytter fra Finland, Sverige eller Danmark kan starte på norske nasjonale stevner med det aktuelle lands måledokument. For deltakelse i internasjonale stevner gjelder FEIs bestemmelser for ponnimåling.

b) Mankehøyden skal måles årlig på ponni som skal delta i ponnistevne/ponniklasse til og med det året ponnien fyller 8 år. Ponnien skal måles før første gang den starter på et stevne det aktuelle kalenderår. Ponni som har gjennomgått operasjon i manken som endrer mankens øvre kontur, kan ikke måles. Ponni som er operert før sluttmåling, blir dermed ikke lenger godkjent som ponni. Ponni som er operert etter sluttmåling, beholder sin ponnistatus, forutsatt at måledokumentene finnes i orden.

c) Målingen skal foretas av en veterinær med autorisasjon fra NRYF som ponnimåler. NRYF setter hvert år opp en liste over godkjente ponnimåleveterinærer. Ingen kan måle en ponni som tilhører en selv eller nærmeste familie.

d) Ponni som skal måles, må ha ferdig utfylt hestepass (§ 142.2). Dersom ponnien måles til å ligge innenfor øvre grense for ponni, føres måleresultatet inn i hestepasset eller tilleggsdokument utstedt av NRYF (§ 142.3) og underskrives av måleveterinæren. Høyden oppgis som lik eller innenfor grensene for den aktuelle ponnikategori. Måledokumentet må registreres i det elektroniske stevnesystemet på ponnien profil for godkjenning. Måledokumentet er ikke gyldig før måleavgiften er betalt.

e) **Måleavgiften** fastsettes hvert år av NRYF og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer. Ved samtidig utstedelse av hestelisens og registrering av ponnimåling betales bare for hestelisensen. Veterinærens honorar kommer i tillegg og er NRYF uvedkommende.

---

⁸ Veterinary Regulations Chapter IX [FEI Veterinary Rules | FEI](#)

f) Gjennomføring av målingen:

1. Det er ponniens eier som fremstiller ponnnen for måling. Eieren skal være til stede ved målingen. Dersom eieren ikke er myndig, må en foresatt være til stede. Eieren eller den foresatte kan gi en annen myndig person fullmakt til å representere seg ved målingen.
2. Den som fremstiller ponnnen for måling, skal sørge for at det er til rådighet et område på minst 1 x 3 m med plant og jevnt underlag. Underlaget skal være så hardt at hoven ikke gir avtrykk.
3. Ponniens eier eller dennes foresatte har ansvaret for at ponnnen er grei å håndtere, aksepterer målestaven og kan godkjennes for måling. Ponnnen må presenteres av en person som kan håndtere ponnnen og følge veterinærens anvisninger på en god måte.
4. Ponnnen skal ha anledning til å roe seg før målingen. Eieren eller eierens representant skal så godt som mulig sørge for at måleplassen er uten forstyrrelser eller annet som kan uroe ponnnen.
5. Ponnnen skal måles helt uten sko eller med alle 4 sko på. Hvis ponnnen er uskodd, skal høvene være korrekt beskåret med hovveggen i nivå med sålens bærerand. Hvis ponnnen er skodd, trekkes 1 cm fra målt mankehøyde.
6. Veterinæren skal kontrollere ponniens identitet mot hestepasset, at den er korrekt beskåret og eventuelt korrekt skodd, at den er frisk og ikke synlig påvirket av beroligende eller avslappende midler eller metoder.
7. Ponnnen skal stilles opp med vekten på alle 4 ben. Forbena skal være parallelle og loddrette. Bakbena skal være så loddrette som mulig med høyst 15 cm avstand i lengderetning mellom tåspissene på bakhøvene. Ponnnen skal holde hodet i en naturlig løftet stilling.
8. Høyden måles på mankens høyeste punkt, som om nødvendig identifiseres med fingrene og merkes før målingen. Desimaler rundes av nedover til nærmeste hele cm. Det betyr f.eks. at alle resultater f.o.m. 148,0 cm t.o.m. 148,9 cm settes lik 148 cm.
9. Det skal kun anvendes måleutstyr som er godkjent av NRYF.
10. Hvis måleveterinæren finner at ponnnen ikke er rolig nok eller ikke lar seg stille korrekt opp til måling, eller at forholdene på eller rundt måleplassen ikke er akseptable, skal ponnnen avvises. Hvis veterinæren ikke kan godkjenne ponniens identitet, helsestatus eller beskjæring/skoing, eller hvis han finner tegn til påvirkning av avslappende eller beroligende midler eller metoder, skal den likeledes avvises. Disse avgjørelsene kan ikke ankes.

5. Kontrollmåling

- a) Ponniens eier eller dennes foresatte kan kreve kontrollmåling dersom vedkommende mener at ponnnen er plassert i feil kategori i måledokumentet.
- b) Norges Rytterforbund kan foreta kontrollmåling dersom NRYF har grunn til å tro at en ponni er for høy i forhold til angitt kategori i måledokumentet. Kontrollmåling kan besluttes av NRYFs øverste administrative leder for sport i samråd med NRYFs Kontaktveterinær.
- c) Kontrollmålingen skal utføres av to godkjente ponnimåleveterinær i hht KR I Tillegg 2 pkt 4. Grensene angitt i KR I § 133.1 gjelder. Ponnimåleveterinærene som skal utføre kontrollmålingen, oppnevnes av NRYFs Kontaktveterinær og kan ikke ha målt ponnnen tidligere. De to måleveterinærene skal være til stede samtidig, men gjennomføre hver sin måling uten å obser-

vere hverandres måling. For at ponnien skal bli værende i angitt kategori, må minst én av måleveterinærene måle ponnien til maksimalt øvre grense for den aktuelle kategori, og den andre ikke mer enn 1,00 cm høyere enn den øvre grensen. Det laveste resultatet gjelder.

d) Resultatet av kontrollmålingen skal føres inn i måledokumentet i hht pkt 4.d over og påføres ”kontrollmåling”. Dersom kontrollmålingen viser at ponnien er høyere enn øvre grense for ponni, føres også dette inn med påskriften: «Kontrollmåling utført (dato) viser at hesten er for høy til å regnes som ponni i hht NRYFs reglement.» Begge måleveterinærene skal underskrive og stemple måleresultatet. Måledokumentet må registreres i det elektroniske stevnesystemet på ponniers profil for godkjenning. Etter gjennomført kontrollmåling er tidligere målinger av ponnien ugyldige, og ponnien kan ikke starte i ponniklasse igjen før kontrollresultat som viser riktig ponnikategori, er registrert hos NRYF. Måleveterinærene skal sende en rapport til Kontaktveterinæren med angivelse av måleresultatet.

e) Dersom kontrollmåling viser at ponnien er høyere enn øvre grense for kategorien den er plassert i, blir eventuelle resultater strøket fra deltagelse i ponniklasser i feil kategori fra det tidspunkt eier ble gjort kjent med at kontrollmåling ville bli foretatt.

f) Resultatet av en kontrollmåling regnes som et vedtak. Vedtaket kan ikke ankes. For ponnier under 8 år er kontrollmålingen endelig frem til neste års ordinære måling. For sluttmålte ponnier (8 år og eldre) er kontrollmålingen endelig.

g) Utgiftene til kontrollmåling i hht pkt 5.a må ponniers eier betale. Utgiftene til kontrollmåling i hht pkt 5.b betales av NRYF. Dersom ponnien finnes for høy til å regnes som ponni kat 1, kan NRYF kreve utgiftene tilbake av ponniers eier.

6. Ponni som er målt for høy av FEI ~~ved stevнемåling~~

a) ~~PonniHest som ved måling gjennomført i tråd med FEI Veterinary Regulations Chapter IX Pony Measuring, er konstatert for høy av ikke er godkjent som ponni av FEI/FEI etter gjennomført FEI stevнемåling med anke og FEI kontrollmåling, kan ikke godkjennes som norsk konkurranseponni.~~

b) ~~Utenlandsk ponni som er funnet for høy ved FEI stevнемåling uten at resultatet er anket til FEI, kan godkjennes som norsk konkurranseponni for start på nasjonale stevner i Norge dersom den fyller kravene til konkurranseponni ved standard måling i hht KR I § 133.1.b og Tillegg 2.5.~~

c) ~~Norskregistrert konkurranseponni som blir funnet for høy ved FEI stevнемåling uten at resultatet er anket til FEI, må gjennomgå kontrollmåling i hht pkt 5 før den igjen kan starte som konkurranseponni. Resultatet gjelder bare for nasjonale konkurranser i Norge.~~

Tillegg 3 - Klubbstevne, Rekrutteringsstevne og skolehestklasse

1. Generelt

Disse bestemmelsene gjelder i tillegg til KR I og grenreglementene for klubbstevner/klasser, Rekrutteringsstevner/klasser og skolehestklasser. Formålet er at ryttere og hester også ved slike konkurranser skal få mest mulig like forhold og bedømmes etter samme normer.

2. Definisjoner

Klubbklasse/-stevne: Hver(t) klasse/stevne som ikke er E-, L-, D-, R-stevne eller «drive in»-stevne ifølge KR I § 150.1.

Rekrutteringsklasse/-stevne: Se KR I § 150.2.

Skolehestklasse: Klasse som bare er åpen for skolehester.

Skolehest: Hest som i løpet av de 2 siste månedene ~~er (sommerferie i skolevirksomhet regnes ikke) regelmessig primært~~ er blitt anvendt brukt i skolevirksomhet rideundervisning ved en regulær rideskole, med ulike rideskoleelever i minst 40 timer pr. måned og med forskjelligesom ryttere.

3. Ryttere

a) Medlemskap, representasjon og Grønt kort

Ryttere må ha *gyldig medlemskort* i den klubben de starter for. Rytter som er medlem av flere klubber, kan starte på klubbstevner for begge (alle) klubbene uavhengig av bestemmelsen i §140.3. Den enkelte klubb kan ha strengere regler som krever at rytteren bare representerer denne klubben i all konkurransesammenheng.

Rytterlisens forlanges ikke. For å delta i Rekrutteringsstevne må rytteren ha *Grønt kort*.

Medlemskort og Grønt kort skal ved anmodning fremvises på konkurranseplassen.

b) Aldersgrenser er regulert i KR I § 132. Rytter kan delta i *klubbmesterskap* fra det år vedkommende fyller 11 år.

4. Antrekk og utstyr

Rytterne skal benytte hensiktsmessig, sikkert og pent antrekk. Det skal brukes sko/støvler som dekker ankelen og har hæl. I stedet for ridejakke kan ettersittende genser eller skjorte brukes.

I *dressurklasse* er vanter/hansker og sporer frivillig uansett klasse. *Pisk* er tillatt etter reglene i § 410.7.e og § 425.3 uansett klasse. Ponni kan bruke *halerem*, også i klasser for hest.

Sikkerhetshjelm av godkjent type skal alltid brukes, se KR I § 145.2 og grenreglementene.

Sikkerhetsvest av godkjent type skal brukes i hht KR I § 145.3 og grenreglementene.

Alle hestene skal bære *nummerlapp* i hht § 145.9.

5. Hester

a) Hesten må ha hesteregistrering hos NRYF, men trenger ikke hestelisens.

b) Hest kan starte 2 ganger i samme klasse med forskjellige ryttere i sprang Lett C og lavere. I dressur kan hesten starte 2 ganger med forskjellige ryttere i samme klasse uansett klassenivå. Samme hest kan starte t.o.m. LC inntil 2 ganger dressur pluss 2 ganger sprang samme dag, og inntil 4 ganger i en eller flere grener i klasser lavere enn LC. I klasser over LC kan samme hest ikke starte mer enn totalt 3 ganger samme dag.

c) *Resultat* fra skolehestklasse virker ikke kvalifiserende for andre typer konkurranser.

d) *Ansvarlig person* for skolehest i skolehestklasse er hestens eier (unntak fra § 125).

e) *Ponniekvipasjers* adgang til å starte i hesteklasser er regulert i KR I § 123.1.

f) Klasser for *para-ryttere*: Se KR Para.

g) *Voltige*: Se KR VII § 714.3.

6. Terminliste og stevneinvitasjon

- a) Tidspunkt for Rekrutteringsstevner skal godkjennes av arrangørklubbens rytterkrets.
- b) Stevneinvitasjoner for Rekrutteringsstevner skal legges ut og godkjennes i det elektroniske stevnearrangørprogrammet. Arrangøren må beskrive hvordan prioritering av de påmeldte skal skje dersom det er flere påmeldte enn grensene for antall startende gitt i § 150.2.
- c) Ved avlysning av stevne (klasse), endring av stevneinvitasjon eller utskriving av nye stevneinvitasjoner gjelder bestemmelsene i KR I § 153.14.

7. Konkurransereformer og klassenivå

- a) Hensikten med klubbkonkurranser, Rekrutteringsstevner og skolehestklasser er å legge til rette for rekruttering, og å utdanne og forberede arrangører, ryttere, hester og teknisk personell for D-stevner og høyere.
- b) I tillegg til de tradisjonelle grenene som reguleres i grenreglementene, kan det med fordel legges til rette for konkurransereformer som kombinerer ferdigheter i flere grener på grunnleggende nivå, og alternative konkurransereformer der utøverne kan testes i generelle rideferdigheter og hestekunnskap.
- c) Det bør legges vekt på å bruke konkurransereformer som Feil og stil i sprang og Utdanningsprogram i dressur, bedømmingsform clear round og utdeling av deltagersløyfer.
- d) For *klubbklasser/stevner* er det ingen nedre eller øvre grense for klassenivå. I *kjøring* er høyeste klassenivå M, og det kan ikke arrangeres Maraton. For *Rekrutteringsstevner* se KR I § 150.2.

8. Arrangementsbestemmelser

- a) For de konkurransereformene som er beskrevet i grenreglementene, skal det benyttes *dommere og banebyggere* autorisert av NRYF og oppnevnes *Stewardassistent* (§ 175.2.b), også ved lavere klassenivå enn dem reglementet beskriver. For andre konkurransereformer skal det benyttes dommere mm med tilstrekkelig kunnskap om den aktuelle konkurransereformen og KRI til å kunne ivareta sikkerhet, hestevelferd og rettferdighet – se spesielt § 121 (Normer for hesten i ryttersporten), § 122 (Hestens velferd og helse), § 123 (Avstraffelse mm av hest), § 126 (Sikkerhet), § 132 (Aldersbestemmelser m.m.), § 133 (Hester og ponnier), § 135 (Ansvarlig person), § 145 (Antrekk og utrustning, oppvarmingsbanen – *NB! Sikkerhetshjelm og sikkerhetsvest*), Kap. 8 (Disiplinære forhold, protester) og § 191 (Vaksinerings). Kap 7 om Overdommer, dommer mm gjelder så langt det passer.
- b) Håndteringen av brudd mot konkurransereglementets bestemmelser er regulert i KR I kapittel 8. Merk spesielt kravet om å sende dommerrapport/skriftlig advarsel/skriftlig irettesettelse til NRYF. Premiering bør gis i h.h.t. KR I § 158. Forholdet mellom startavgift og premienes størrelse må iakttas.
- c) Resultatene fra Rekrutteringsstevner registreres i det elektroniske stevnearrangørprogrammet. For klubbstevner skal arrangørklubben oppbevare resultatene i minst 1 år.

9. Klubbmesterskap

- a) Det kan arrangeres klubbmesterskap, som kan være inndelt etter alderskategori (§132) eller etter klassenivå. Inntil 3 klubber kan samarbeide om ett felles klubbmesterskap. Alle avdelinger/klasser i et mesterskap må gå i ett og samme stevne. Det må være statutter for klubbmesterskapet.
- b) En rytter kan ikke starte i flere klubbmesterskap i samme gren innen samme klubb samme år. Hest kan starte i flere klubbmesterskap i samme gren samme år med ulike ryttere.

En rytter kan starte internt klubbmesterskap samme år i alle klubber han er medlem av, uansett gren, dersom betingelsene i pkt 3.a er oppfylt.

Tillegg 4 – Rytters høyde og vekt

Veiledning til § 132.10

Hva som er forsvarlig øvre høyde og vekt for en rytter, må vurderes ut fra rytterens rideferdigheter, hestens mankehøyde, kroppsbygning og prestasjonsnivå, og konkurranses form og fysiske utfordringer. Det er derfor ikke hensiktsmessig å angi eksakte grenser for rytterens høyde og vekt.

Figurene på de neste sidene beskriver normer for maksimal høyde og vekt på rytteren i forhold til rytterens rideferdigheter og hestens mankehøyde og kroppsbygning. Figurene er opprinnelig utarbeidet for Mounted Games, men skal legges til grunn for overdommerens utøvelse av skjønn i alle grener unntatt voltige og kjøring. For feltritt bør øvre grense for rytterens høyde og vekt være 10 % lavere enn det disse kurvene viser.

En rytter med gode rideferdigheter vil være i bedre balanse med hesten og dermed belaste den mindre enn en like stor/tung rytter med dårligere rideferdigheter. Rytterens rideferdigheter (angitt på kurvene som erfaren, middels erfaren og uerfaren rytter) må vurderes i det enkelte tilfelle uavhengig av klassenivå.

En godt utdannet hest i god fysisk form vil være i bedre stand til å bære en høy eller tung rytter enn en mindre utdannet hest i dårligere form.

Kurvene må tolkes strengere i konkurranseformer som innebærer fart eller forsering av forhindringer. Det samme gjelder for høyere klasser uansett konkurranseform.

Figurene omfatter bare hester opp til 155 cm mankehøyde. Utfordringene med for store og tunge ryttere oppstår oftest med ponnier og små hester. Figurene kan likevel brukes veiledende for skjønnsutøvelsen også ved større hester ved å forlenge kurvene i tråd med figurene.

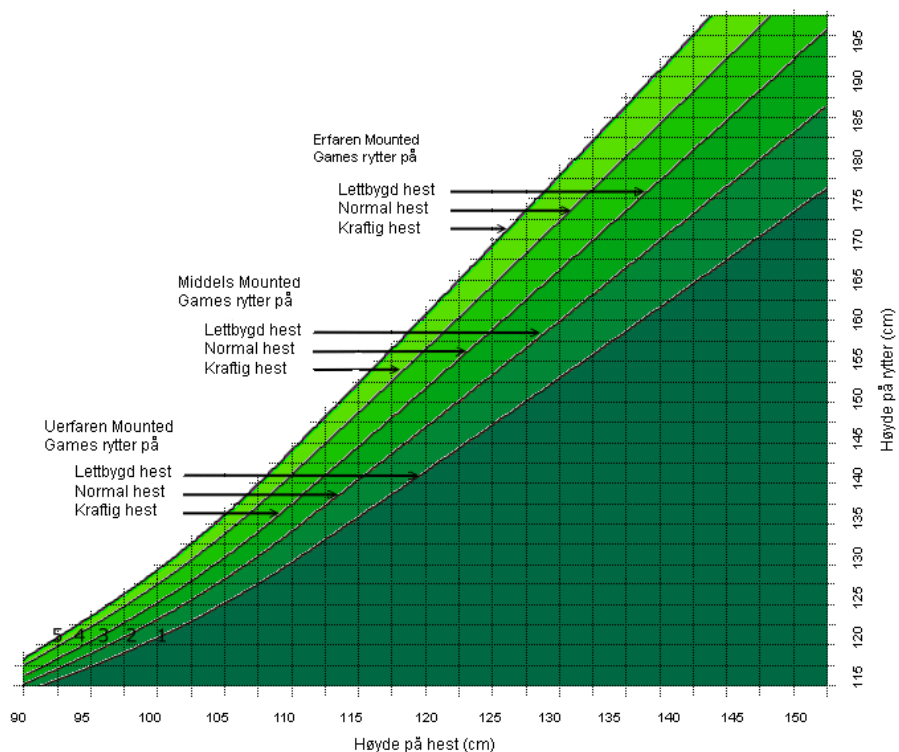
Uansett må også hestens reaksjoner tillegges vekt. Tegn på en for tung rytter kan være at hesten blir fort svett og sliten, strever for å bære vekten eller holde balansen, eller får kortere og flatere steg.

Det er viktig å huske at en rytter kan være for tung for hesten sin uten å være overvektig. Det er uansett nødvendig å være varsom i sin ordbruk overfor både ryttere og andre, for å unngå stigmatisering og sårende bemerkninger.

Hestene er inndelt etter følgende karakteristika:

Kraftig:	Godt muskelsatt og bredbrystet hest. F.eks. Welsh type C / D
Normal:	Normalt bygd og muskelsatt hest.
Lettbygd:	Smal og/eller lite muskelsatt hest. Fullblods-typer. Unge hester.

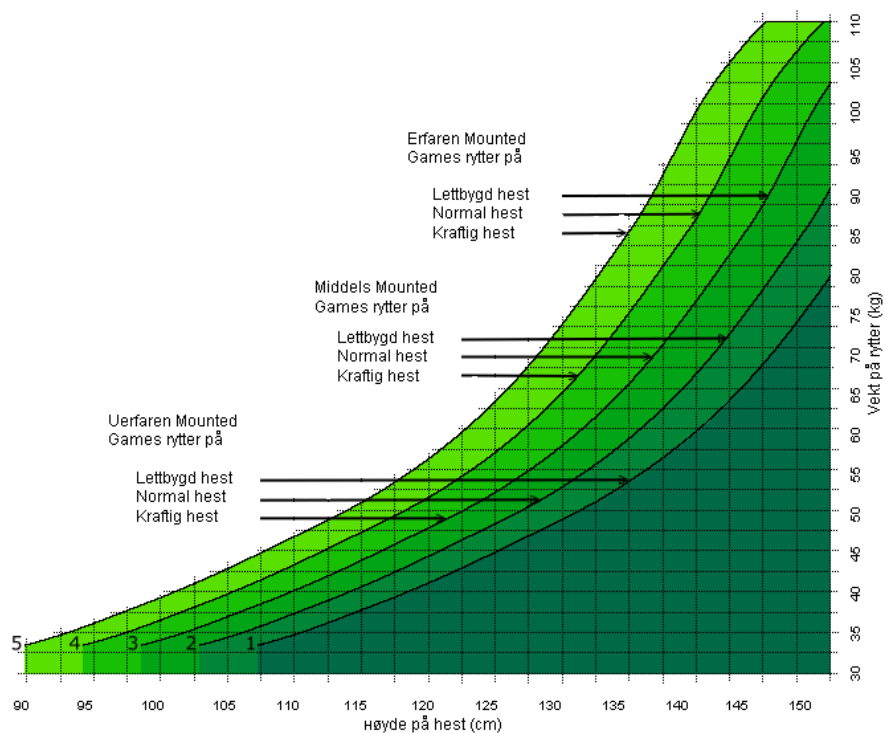
a) Maksimal høyde på rytteren i forhold til hestens mankehøyde

For å være ansett som forsvarlig må kombinasjonen av hest og rytter være i det grønne området. Hvilken av kurvene som skal benyttes, avhenger av rytterens rideferdigheter og hvor kraftig hesten er (lettbygd, normal eller kraftig).

For eksempel vil en 175 cm høy middels øvet rytter på en normalt bygd hest (kurve 3) kunne ri en hest med mankehøyde på 138 cm eller mer.

b) Maksimal vekt på rytter i forhold til hestens mankehøyde

For å være ansett som forsvarlig må kombinasjonen av hest og rytter være i det grønne området. Hvilken av kurvene som skal benyttes, avhenger av rytterens rideferdigheter og hvor kraftig hesten er (lettbygd, normal eller kraftig).

For eksempel vil en 75 kg tung, middels øvet rytter på en normalt bygd hest (kurve 3) kunne ri en hest med høyde på 142 cm eller mer.

Tillegg 5 - Regler for autorisasjon av teknisk personell

1. Generelle bestemmelser

1.1 Autorisasjonsmyndighet

NRYF oppnevner autorisasjonsmyndighet. Autorisasjonsmyndigheten autoriserer teknisk personell innen sitt ansvarsområde og avgjør spørsmål om dispensasjon som gjelder autorisasjon og bruk av teknisk personell. Eventuell anke over avgjørelse truffet av autorisasjonsmyndighet behandles av Teknisk Komité reglement (TKr).

1.2 Medlemskap, lisens og autorisasjon

Teknisk personell må ha gyldig medlemskap i klubb tilsluttet NRYF.

Teknisk personell som ikke har rytterlisens, tildeles lisens kostnadsfritt. Slik lisens gjelder ikke som rytterlisens i hht § 141.4.

Autorisasjon og endring av autorisasjonsgrad skjer enten

- på bakgrunn av innstilling fra kurslærer,
- på bakgrunn av søknad fra vedkommende selv, eller
- etter initiativ fra autorisasjonsmyndigheten.

Det må foreligge relevante, bekreftede opplysninger om vedkommendes kompetanse og egnethet. Kravene som er angitt i Tillegg 5 for den aktuelle gruppe teknisk personell, må være oppfylt.

1.3 Registrering av autorisasjoner, kurs og praksis

Autorisasjoner av teknisk personell registreres i NRYFs digitale systemer med følgende opplysninger:

- a) fødselsdato, navn, autorisasjonsgrad og kontaktinformasjon (postadresse, e-mailadresse og telefonnummer)
- b) deltagelse i kompetansegivende kurs
- c) dato for autorisering og autorisasjonsgrad
- d) dato for innsending av praksiskort

Listen over autorisert teknisk personell med autorisasjonsgrad og kontaktinformasjon offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

Autorisert teknisk personell må innen utgangen av hvert kalenderår sende inn digitalt praksiskort i NRYFstevne med oversikt over gjennomført praksis (inkl ev bisitting og skyggedømming) i året som gikk. Autorisasjonen blir da automatisk oppdatert for kommende kalenderår. Eventuell godkjent søknad om dispensasjon fra krav for å opprettholde autorisasjonen skal legges ved i praksiskortet.

Ved kurs holdt i Norge skal den ansvarlige for kurset rapportere til autorisasjonsmyndigheten, NRYFs administrasjon og eventuelt rytterkretsen om kursets status, deltakere og resultater, med anbefalinger om autorisasjon av deltakere som har bestått kravene og vurderes som egnet.

1.4 Bortfall av autorisasjon m.v.

Mangelfull praksis eller kursdeltagelse i henhold til kravene for autorisasjonsgraden kan medføre at vedkommende settes ned i grad eller at autorisasjonen oppheves. Autorisasjonsmyndigheten kan også beslutte degradering eller oppheve autorisasjon ved for svake faglige ferdigheter eller manglende skikkethet.

Dersom digitalt praksiskort ikke er sendt inn til NRYF ved utgangen av året, utløper autorisasjonen automatisk, og personen vil ikke lenger bli å finne på listen over autorisert teknisk personell.

1.5. Aldersgrenser

For stewarder, dressurdommere, kjøredommere og kjørebanebyggere er nedre aldersgrense for autorisasjon fylte 18 år. For andre dommere og banebyggeraspiranter er grensen fylte 16 år. Det er ingen øvre aldersgrense.

1.6 Lojalitet

Teknisk personell autorisert av NRYF kan ikke bidra som teknisk personell ved stevner/konkurranser som er beskrevet i KR, hvis arrangøren ikke er en organisasjonsenhet under NRYF. Teknisk personell autorisert av NRYF kan ikke bidra som teknisk personell ved stevner/konkurranser som ikke faller inn under definisjonen i § 131.1 og § 150, selv om arrangøren er en organisasjonsenhet under NRYF.

1.7. Arrangering av kurs og kurslærere

Autorisasjonsmyndigheten for den enkelte gren autoriserer kurslærere innen sin gren. Kurslærere skal ha minst samme autorisasjon som kravet for det klassenivå vedkommende skal undervise i. Kurslærere skal ha lang og variert praksis innen den aktuelle grenen og ha vist seg særlig egnet som teknisk personell, ha gode pedagogiske evner og ellers oppfylle kravene i KRI Tillegg 5.

Fra den dato som er angitt i Tillegg 5 pkt 2-12, må kandidaten ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder før videre utdanning innen en eller flere grener. Nærmere detaljer er gitt i pkt 2-12.

Grenspesifikke kompetansegivende kurs og konferanser arrangeres av NRYF ved autorisasjonsmyndigheten og rytterkretsene. I alle kompetansegivende kurs under NRYF skal NRYFs grunnverdier og det tekniske personellets rolle fremheves. Det skal undervises i det generelle reglementet og det aktuelle grenreglement. På sprang- og dressurdommerkurs og sprangbanebyggerkurs skal det også undervises i forhold som er spesielle for feltritt (dressur- og sprangprøven). Det skal legges stor vekt på forhold som gjelder hestevelferd, sikkerhet og rettfærdige konkurranser.

Den aktuelle komite for teknisk personell er ansvarlig for kursbeskrivelser, som kurslærerne må følge. Kandidater som ønsker ny eller høyere autorisasjon, må gjennomgå praktisk og eventuelt teoretisk eksamen, i tilknytning til kurset eller på stevne. Kurslæreren vurderer om eksamen er bestått og om kandidaten er egnet for rollen som teknisk personell, og sender sin innstilling til autorisasjonsmyndigheten med kopi til NRYFs administrasjon og eventuelt rytterkretsen.

Også kurs i utlandet kan være kompetansegivende, men vurderes i det enkelte tilfelle av autorisasjonsmyndigheten på bakgrunn av tilfredsstillende dokumentasjon.

2. Sprangdommere (SD)

2.1. <i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Sprangdommeraspirant (SDA)	D-stevner
Sprangdommer I (SD I)	E-stevner
Sprangdommer II (SD II)	E-stevner
Sprangdommer III (SD III)	E-stevner

Krav til overdommer

D-stevne:	Minst SD I
L- og E-stevne:	Minst SD II
Norgesmesterskap:	Minst SD III

2.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene*

SDA:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder
2. Deretter ha gjennomført Alt 1 eller Alt 2:
Alt 1: deltatt i sprangdommeraspirantkurs (SDAK) med godkjent resultat.
Alt 2:
  - a) gjennomført e-kurs med bestått eksamen,
  - b) deltatt i digitalt møte med kurslærer og
  - c) dømt til sammen minst 50 ekvipasjer ved 2 stevner under to forskjellige dommere med autorisasjon SDI eller høyere

SD I:

1. bestått SDIK
2. deltatt i teoridelen av SBAK eller gjennomført praksisstevne med SB II eller høyere.

SD II:

1. bestått SDIHK
2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SD I
3. gjennomført og bestått praktisk dømming med ulike SD II eller SD III i hht nærmere bestemmelser.

SD III:

1. ha bestått SDIIHK
2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SD II
3. gjennomført og bestått praktisk dømming med ulike SD III i hht nærmere bestemmelser.

2.3 *Krav for å opprettholde autorisasjonen*

SDA:

Dømme ved minst 3 klubbstevner eller R-stevner årlig.

SDI:

Dømme ved minst 3 R-stevner eller høyere årlig og delta på minst 1 dommerkonferanse hvert tredje år.

SDII og høyere:

Dømme ved minst 4 stevner (D-stevne eller høyere) årlig og delta på minst 1 dommerkonferanse hvert tredje år.

2.b Sprangstildommer (SSD)

2.b.1. Betegnelse (grader)

Sprangstildommeraspirant (SSDA)

Sprangstildommer (SSD)

Kompetanse (til og med)

Rekrutteringsstevne

D-stevne hvis 2 sammen

E-stevner

I NM og nasjonale cuper

minst 2 SSD sammen.

2.b.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

SSDA:

1. ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder, deretter
2. deltatt i sprangstildommerkurs (SSDK) med godkjent resultat.

SSD:

1. deltatt på nytt sprangstildommerkurs (SSDK) med godkjent resultat.
2. omfattende og tilfredsstillende relevant praksis som SSDA.
3. gjennomført og bestått praktisk dømming med oppnevnt sensor.

2.b.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen

SSDA:

Dømme ved minst 3 klubbstevner eller R-stevner innen en 2-års periode.

SSD:

Dømme ved minst 4 stevner årlig og delta på minst en sprangstildommerkonferanse i hvert tredje år.

2.b.4. Invitasjon som SSD

Autorisasjonsmyndigheten (SSDK) kan invitere ryttere på høyt internasjonalt nivå, minimum GP på CSI2*, og autoriserte trenere som SSD. Invitasjonen kan gjelde en enkelt konkurranse, et stevne eller for inneværende år.

Inviterte SSD kan, etter dialog med SSDK, opprettholde autorisasjonen uten å måtte fylle kravene under 2.b.3 til aktivitet og deltakelse i dommerkonferanser.

3. Sprangbanebyggere (SB)

3.1. <i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Sprangbanebyggeraspirant (SBA)	R-stevner
Sprangbanebygger I (SB I)	D-stevner
Sprangbanebygger II (SB II)	E-stevner (unntatt NM sprang)
Sprangbanebygger III (SB III)	NM-stevner

3.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene*

SBA:

1. ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023),
2. deretter ha bestått SBA-kurs, og
3. deretter bygd to stevner under en SBI eller høyere.

SB I:

Mye praksis fra D- og L-stevner under en SBI, bestått SBI-kurs og deretter bygd to stevner under en SBI eller høyere.

SB II:

Mye praksis fra L- og E-stevner under en SBII, bestått SBII-kurs og deretter bygd to stevner under SBII eller høyere.

Deretter godkjenning av sprangbanebyggerkomiteen.

SB III:

Gjennomført SBIII-kurs med godkjent resultat.

3.3 *Krav for å opprettholde autorisasjonen*

SBA:

Praktisere som SBA ved minst 2 stevner årlig.

SBI:

Praktisere som SBI ved minst 2 stevner årlig og delta på minst 1 sprangbanebyggerkonferanse hvert tredje år

SBII:

Praktisere som SBII ved minst 2 stevner årlig, hvorav minst 1 L- eller E-stevne, og delta på minst 1 sprangbanebyggerkonferanse hvert tredje år.

SBIII:

Praktisere ved minst 2 L- eller E-stevner årlig, og delta på minst 1 sprangbanebyggerkonferanse hvert tredje år.

3.4 *Krav til kurslærere*

Kurs for SBA og SBI holdes av kurslærer godkjent av sprangbanebyggerkomiteen.

Kurs for høyere kategorier holdes sprangbanebyggerkomiteen.

4. Dressurdommere (DD)

4.1. Kompetansegrenser

<i>Dommerbetegnelse</i>		<i>Kompetansegrense (til og med)</i>
Dressurdommeraspirant	DDA	Klubb- og R-stevner t.o.m. LA (inklusive klubbmesterskap)
Dressurdommer I	DDI	D-stevner t.o.m. LB (ikke ved mesterskap) D-stevner t.o.m. LA (~~ikke-unntatt FEIs~~ unghestklasser) ¹⁾
Dressurdommer II	DDII	E-stevner t.o.m. MB ²⁾
Dressurdommer III	DDIII	Alle stevner t.o.m. VB
Dressurdommer IV	DDIV	Alle klasser på alle nasjonale stevner

¹⁾ DD1 må ha hatt kompetanse som DD1 i minst 12 måneder med godkjent praksisperiode for å kunne dømme LA på L-stevne.

²⁾ DDII må ha dømt minst 2 klasser med til sammen 10 ekvipasjer i MB på D-stevne for å kunne dømme MB på L- og E-stevne.

4.2 Krav ved spesielle konkurranseformer/klasser

Utdanningsprogram:

Følger samme krav til autorisasjon og gir godkjent praksis som for standard dressurprogram.

Unghestklasser:

DDA: UHLD og UHLC på klubb- og R-stevner

DDI: UHLD og UHLC alle stevnenivå

DDII: t.o.m. MB-nivå

DDIII: t.o.m. MA-nivå

Feltrittets dressurprøve:

DDI og høyere: alle stevnenivå på det klassenivå de er autorisert for.

Para-klasser: Se også KR Para.

4.3 Krav til overdommer/teknisk delegat

- a) D-stevne: Minst DDI
- b) L og L/E-stevne: Minst DDII
(ikke på mesterskap der VB, VA eller PARA inngår)
- c) E-stevne og mesterskap
der VB, VA eller para inngår: Minst DDIII

4.4 Årlig kursplan

Hvert år skal autorisasjonsmyndigheten publisere en kursplan for neste år. FEIs dressurdommerkurs er alltid kompetansegivende. Andre dressurdommerkurs i utlandet må godkjennes på forhånd av autorisasjonsmyndigheten for å være kompetansegivende.

4.5 Bisitting, skyggedømming og rideferdighet

Bisitting innebærer at kandidaten sitter sammen med en dommer i klassen for å lære.

Skyggedømming innebærer at kandidaten på egenhånd dømmer en klasse uten å være tellende dommer.

Alle krav til bisitting, skyggedømming og rideferdighet i pkt. 4.6 og 4.8 skal dokumenteres på fastsatt skjema og sendes inn til NRYF.

4.6 Krav for å oppnå de enkelte gradene

Først og fremst må man har vist seg egnet som dressurdommer, som innebærer å opptre med personlige og faglige kvaliteter, og være i stand til å dømme rettfærdig, trygt og med god dømmekraft.

a) Krav for å bli autorisert DDA:

- Minimumsalder: 18 år
- Rideferdighet: LA dressur på minst D-stevne til minst 60%.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig.
- Anbefaling: Anbefaling fra kandidatens klubb på fastsatt skjema om personlig egnethet for dommerrollen, kunnskap om hest, grunnleggende rideferdigheter og kunnskap om KRI. Dokumentasjon må legges ved påmelding til kurs.
- Kurs og eksamen:
  - o ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
  - o ha gjennomført DDA-kurs med bestått eksamen.

b) Krav for å bli autorisert DDI:

- Minimumsalder: 20 år
- Gjeldende autorisasjon: DDA i minimum 1 år.
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent og egnet som dommer.
- Rideferdighet: LA dressur på minst D-stevne til minst 62%.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig.
- Bisitting før kurs: Minst 120 ekvipasjer i lett klasse, hvorav minst 5 i LA, på minst D-stevne for DDII eller høyere
- Kurs og eksamen: DDI-kurs med bestått eksamen.

c) Krav for å bli autorisert DDII:

- Gjeldende autorisasjon: DDI i minimum 2 år, eller dømt minst 12 klasser LA på minst D-stevne.
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent og egnet som dommer.
- Rideferdighet: MB dressur på minst D-stevne til minst 60%.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig, engelsk muntlig.
- Bisitting før kurs: Minst 2015 ekvipasjer i MB på minst D-stevne for DDIII eller høyere.
- Kurs og eksamen: DDII-kurs med bestått eksamen.

d) Krav for å bli autorisert DDIII:

- Gjeldende autorisasjon: DDII i minimum 3 år, eller dømt minst 18 klasser MB på minst D-stevne, hvorav minst 8 på L-stevne, og praktisert som OD på minst 5 stevner.
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent og egnet som dommer og overdommer.
- Rideferdighet: MB dressur på minst D-stevne til minst 622%.
- Språk: Norsk skriftlig og muntlig, engelsk muntlig.
- Bisitting før eksamen: Minst 20-20 ekvipasjer i MA/VB, hvorav minst 10 i VB, for DDIV eller FEI-dommer.

- Kurs og eksamen: Kompetansegivende kurs med bestått eksamen. ~~Autorisasjonsmyndigheten kan bestemme at eksamen avlegges på stevner iht. pkt. 4.7.~~
  - Eksamen bør fortrinnsvis tas 2 ganger i 2 ulike klasser, og helst med 2 sensorer.
  - DDK og kurslærerne sammen definerer eksamen.
- Søknad om eksamen: Søknad om å få avlegge eksamen sendes til NRYF. Det må påregnes minst ~~3~~ måneders behandlingstid for fastsatt kurs iht. kursplanen før gå opp til eksamen.

e) *Krav for å bli autorisert DDIV*

- Gjeldende autorisasjon: DDIII i minimum 3 år (2 år for Fast Track i hht pkt 4.6.f)
- Dommerkompetanse: Vist seg kompetent og egnet som dommer og overdommer.
- Rideferdighet: MA dressur på minst L-stevne til minst 60%.
- Språk: Norsk muntlig og skriftlig, engelsk muntlig og skriftlig.
- Bisitting og skyggedømming før eksamen: Bisitting med minst 20 ekvipasjer i VA for DDIV eller FEI-dommer. Skyggedømt minst 5 ekvipasjer i VA for DDIV eller FEI-dommer.
- Kurs og eksamen: Kompetansegivende kurs med bestått eksamen. ~~Autorisasjonsmyndigheten kan bestemme at eksamen avlegges på stevner iht. pkt. 4.7.~~
- Eksamen bør fortrinnsvis tas 2 ganger i 2 ulike klasser, og helst med 2 sensorer.
- DDK og kurslærerne sammen definerer eksamen
- Søknad om eksamen: Søknad om å få avlegge eksamen sendes til NRYF ~~minst 3 måneder før fastsatt kurs iht. kursplan.~~ Det må påregnes minst 2 måneder behandlingstid før man får gå opp til eksamen-

f) *Fast track for å bli DDIII (prøveordning)*

Autorisasjonsmyndigheten kan invitere spesielt egnede kandidater autorisert som DDA eller DDI og med ekstra gode rideferdigheter til å bli autorisert som DDIII.

Alle krav i pkt 4.6.d gjelder med følgende unntak og tillegg:

- Gjeldende autorisasjon: DDA i minimum 1 år, eller autorisert DDI.
- Rideferdighet: Vist stabile resultater over flere sesonger, på minimum 64% i ordinære Grand Prix-klasser (ikke VA nivå b eller kür).
- Språk: Norsk muntlig og skriftlig, engelsk muntlig og skriftlig.
- Opplæring i OD-rollen: Bestå hjemmeeksamen på DDII-nivå med vekt på reglement og OD-rollen. Følge en godkjent kurslærer som innehar OD-rollen på minst to stevner på L/E-nivå. Skyggedømming av minst 25 ekvipasjer per stevne på ulike nivåer. Minst 10 av ekvipasjene må være sammen med en kurslærer, og VB skal inkluderes.
- Søknad om eksamen: Det er ikke mulig å søke om autorisasjon via Fast track.

g) *Slow track uten rideferdighet for DDIII og DDIV (prøveordning)*

Autorisasjonsmyndigheten kan invitere spesielt egnede kandidater uten dokumentert rideferdighet etter pkt 4.6.d og e til å bli autorisert som hhv DDIII eller DDIV. En muntlig eksamen i ridekunnskap erstatter kravet om rideferdighet.

Alle krav i pkt 4.6.d og e gjelder med følgende unntak:

- Gjeldende autorisasjon: Henholdsvis DDII eller DDIII i minimum 5 år.
- Ridekunnskap: Muntlig eksamen for å dokumentere kandidatens rideforståelse og innsikt i treningsskalaen. Eksamen omfatter gjennomgang på video av program og øvelser på det aktuelle klassenivå, der kandidaten gir sine vurderinger av ekvipasjene og dens sterke og svake punkter.

- Søknad om eksamen: Det er ikke mulig å søke om autorisasjon via Slow track.

4.7 Eksamen på stevne

Autorisasjonsmyndigheten oppnevner sensorer for eksamen på stevner.

Eksamen på stevne arrangeres som skyggedømming på det høyeste klassenivå kandidaten søker autorisasjon for: 2 standardklasser med 2 ulike sensorer, alternativt 1 klasse på FEI-stevne der to oppnevnte sensorer dømmer samtidig, minst 8 ekvipasjer totalt.

Etter klassen skal sensor gjennomgå protokollene med kandidaten og lage en innstilling til autorisasjonsmyndigheten.

4.8 Krav for å opprettholde autorisasjonen:

a) DDA:

- Dømme minst 5 klasser LB (ev. LA) per år eller minst 40 ekvipasjer totalt i LB og/eller LA på per år. Utdanningsklasser teller også-

- Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for dressurdommere i hht kursplan.

- Bisitte årlig for minst DDI med minst 120 ekvipasjer i lett klasse, hvorav minst 5 i LA.

Bisitterskjema legges ved praksiskortet.

b) DDI:

- Dømme minst 5 klasser LA per år eller minst 40 ekvipasjer totalt i LC, LB, og/eller LA, hvorav minst 20 ekvipasjer i LA.

- Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for dressurdommere i hht kursplan.

c) DDII:

- Dømme minst 5 klasser MB per år eller totalt minst 40 ekvipasjer i MC og/eller MB, hvorav minst 20 ekvipasjer i MB.-

- Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for dressurdommere i hht kursplan.

d) DDIII:

- Dømme minst 5 klasser MA og/eller VB per år, hvorav minst 2 VB-, eller minst totalt 30 ekvipasjer i MA og/eller VB, hvorav minst 10 ekvipasjer i VB.

- Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for dressurdommere i hht kursplan.

e) DDIV:

- Dømme minst 5 klasser VB eller VA per år, hvorav minst 3 VA, -med eller minst totalt 30 ekvipasjer i MA, VB og/eller VA, hvorav minst 10 ekvipasjer til sammen per år i VA.

- Inntil 2 klasser Praksis kan være også oppnås ved dokumentert skyggedømming med godkjent sensor.

- Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for dressurdommere i hht kursplan.

4.9 Dispensasjoner

a) Autorisasjonsmyndigheten kan for enkeltklasser eller -stevner etter søknad fra arrangøren gi dispensasjon for navngitt dommer fra kompetansegrensene angitt i pkt 4.1-4.3. Det kan *ikke* gi dispensasjon fra krav til autorisasjon for klassenivå.

b)

Autorisasjonsmyndigheten kan ut fra geografiske forhold gi dispensasjon fra kravet i pkt 4.8.a, jf 4.6.a om bisitting for nyautorisert DDA.

c) Autorisasjonsmyndigheten kan gi dispensasjon fra kravene gitt i pkt 4.8 for å opprettholde autorisasjonen. ~~Autorisasjonsmyndigheten kan gi dispensasjon fra kravet til rideferdighet.~~ Det er mulig å søke om dispensasjon 2 år etter hverandre, men 3. år må praksiskravet gjennomføres for å opprettholde autorisasjonen. For en dommer som et eller to år har fått dispensasjon fra krav for å opprettholde autorisasjonsgraden sin, vil dette/disse året/årene ikke gjelde som praksisår for å kunne gå opp til neste dommergrad.

d) Autorisasjonsmyndigheten kan gi dispensasjon fra kravet til rideferdighet.

5. Feltrittdommere og Teknisk Delegat-Felt (TDF)

5.1 Feltrittdommere

Det finnes ingen norsk autorisasjon som feltrittdommer.

5.2 Teknisk Delegat-Felt

Har kompetanse til å virke som TD og OD i henhold til KR I §§ 172-173 og KR V § 541.

<i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Teknisk Delegat Knøttecup (TDKC)	Kun Knøttecup
Teknisk Delegat Felt Aspirant (TDFA)	H80, P80
Teknisk Delegat Felt 1(TDF1)	H100, CCNP1*
Teknisk Delegat Felt 2 (TDF2)	Alle klasser på alle nasjonale stevner

5.3 Krav for å oppnå de enkelte grader (alle må være oppfylt)

TDKC:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder, deretter:
2. Gjennomført og bestått TDKC- eller TDFA-kurs

TDFA:

1. Lang erfaring innen feltritt som f.eks. FD, FBB, rytter eller trener
2. lang erfaring fra ryttersporten generelt som f.eks. DD, SD, SBB, rytter, trener eller arrangør
3. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter:
4. Gjennomført og bestått TDKC- eller TDFA-kurs
5. Bestått FBBA-kurs: Deltatt på hele kurset og bestått prøve i KR I, II, IV og V med hovedvekt på KRV
6. Være personlig egnet etter vurdering fra kurslæreren.
7. Gjennomført praksis på stevne under minst TDF1.

TDF1:

1. Autorisert TDFA.
2. I løpet av to kalenderår ha fungert som TDFA sammen med TDF1 på minst 3 stevner på minst to forskjellige stevneplasser.
3. Anbefalt fra minst 2 TDF1 kandidaten fungerte sammen med, ut fra kandidatens kompetanse og personlige egnethet.

TDF2:

1. Autorisert TDF1.
2. I løpet av to kalenderår ha fungert som TDF1 sammen med TDF2 på minst 3 stevner på minst to forskjellige stevneplasser. Ha fungert som TDF1 sammen med to forskjellige TDF2 på minst 3 stevner.
3. Anbefalt fra begge TDF2 etter gjennomført praksis, ut fra kandidatens kompetanse og personlige egnethet.

5.4. Krav for å opprettholde autorisasjonen:

a) TDKC:

- Praktisere som TD ved minst 1 stevne innen en 2-års periode

b) TDFA-TDF2:

- Praktisere som TD ved minst ett stevne pr kalenderår, og
- Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for TDF.

6. Feltbanebyggere (FB)

Feltbanebyggere har kompetanse i feltrittets terrengprøve hva gjelder utformingen av hinder og banen i sin helhet med linjer/avstander etc. (For sprangprøven kreves SB-autorisasjon.)

<i>6.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Feltbanebyggeraspirant (FBA)	H80 og P80 cm
Feltbanebygger 1 (FB1)	H100 og CCNP1*
Feltbanebygger 2 (FB2)	CCN2* og CCNP2*
Feltbanebygger 3 (FB3)	Alle klasser på alle nasjonale stevnenivå

6.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

FBA:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter:
2. Deltatt på FBA-kurs med godkjent resultat
3. Praktisert på 2 stevner under kontroll av en FB1 eller høyere godkjent av SU-F, med godkjent resultat.

FB1:

1. Deltatt på FBI-kurs med godkjent resultat
2. Praktisert på 2 stevner under kontroll av en FB2 eller høyere godkjent av SU-F, med godkjent resultat.

FB2:

1. Fortrolig med stevneavvikling etter gjeldende regler. Gjennom omfattende praksis vist å tilfredsstille kravene til FB1
2. Deltatt på FB2-kurs med godkjent resultat
3. Praktisert på 1 stevne under kontroll av en FB3 godkjent av SU-F, med godkjent resultat.

FB3:

1. Fortrolig med stevneavvikling etter gjeldende regler. Gjennom omfattende praksis vist å tilfredsstille kravene til FB2
2. Deltatt på FB3-kurs med godkjent resultat
3. Praktisert på 1 stevne under kontroll av en FB3 godkjent av SU-F, med godkjent resultat.

6.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen:

- Fungere som FB ved minst ett stevne pr kalenderår, og
- Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for feltbanebyggere.

7. Mounted games-dommer (MGD)

<u>7.1. Betegnelse (grader)</u>	<u>Kompetanse (til og med)</u>
Mounted Games Assistentdommer (MGAD)	Assistentdommer til og med L-stevner Vanskelig klasse
Mounted Games Dommer Aspirant (MGDA):	Dommer til og med D-stevner Middels klasse
Mounted Games Dommer I (MGD I)	Dommer til og med D-stevner Vanskelig klasse
Mounted Games Dommer II (MGD II)	Dommer til og med L-stevner Vanskelig klasse

7.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene

MGAD:

Deltatt på assistentdommerkurs med godkjent resultat.

MGDA:

1. være autorisert MGAD
2. dokumentert praksis som assistentdommer på minst 3 stevner i løpet av de siste 2 år
3. ha fullført e-kurset «Grunnkurs teknisk personell» med godkjent resultat (gjelder fra 01.08.2023), deretter
4. deltatt på Mounted Games-dommerkurs med godkjent resultat.

MGD I:

1. Være autorisert MGDA.
2. Dokumentert praksis som MGDA på minst 3 stevner i løpet av de siste 2 år
3. Deltatt på Mounted Games-dommerkurs med godkjent resultat.

MGD II:

1. Være autorisert MGD I.
2. Dokumentert praksis som MGD I på minst 3 stevner i vanskelig klasse i løpet av de siste 2 år.
3. Praksis sammen med godkjent MGD II-dommer på minst 1 L-stevne i vanskelig klasse.
4. Autorisasjonsmyndighet vurderer kandidaten som egnet til graden.

7.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen

Dokumentert praksis på minst 1 stevne per år.

MGDA/MGD I/MGD II: Delta på et kompetansegivende kurs eller konferanse for Mounted Games-dommere minst hvert tredje år.

7.4. Krav til overdommer/teknisk delegat

1. D-stevne: Minimum MGD I.
2. L-stevne: Minimum MGD II.

7.5. Krav til kurslærere

For MGAD-kurs:

1. Oppnevnes av autorisasjonsmyndigheten etter nærmere vurdering.
2. Minimum MGAD.
3. Dokumentert praksis som assistentdommer på minst 3 stevner i vanskelig klasse i løpet av de siste 3 årene.

For MGDI- og MGDII-kurs:

1. Oppnevnes av autorisasjonsmyndigheten etter nærmere vurdering.
2. Minimum MGD I.
3. Dokumentert praksis som MGD I på minst 3 stevner i vanskelig klasse i løpet av de siste 3 årene.

8. Voltigedommere (VD)

8.1	Betegnelse (grader)		Kompetanse (til og med)
	Voltigedommeraspirant	VDA	D-stevner NRYF A-program
	Voltigedommer I	VDI	L-stevner FEI-program sammen med VDII
	Voltigedommer II	VDII	E-stevner FEI-program

Ved NM i voltige skal OD minst være autorisert VDI

8.2. Krav for å oppnå de enkelte gradene:

VDA:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter:
2. Deltatt på dommerkurs (VDAK) med godkjent resultat
3. Skyggedømt på minst 1 stevne under kontroll av en VDI eller høyere med godkjent resultat.

VDI og VDII:

1. For VDI innehatt VDA-grad minst 1 år med godkjent praksis.
For VDII innehatt VDI-grad i minst 2 år med godkjent praksis.
2. Vist seg kvalifisert gjennom den dømning man har gjort.
3. Deltatt på kvalifiserende dommerkurs (VDIK og VDIK).
4. Avlagt godkjent teoretisk og praktisk eksamen.

8.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen:

Dømme minst 1 stevne per kalenderår.

Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for voltigedommere.

9. Distansedommere (DID)

9.1. <i>Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Distansedommeraspirant (DIDA)	Clear round, alle stevnenivå
Distansedommer I (DID I)	D-stevner unntatt NM-klasser
Distansedommer II (DID II)	L-stevner unntatt NM-klasser
Distansedommer III (DID III)	E-stevner og NM-klasser alle stevnenivå

Krav til overdommer/teknisk delegat

D-stevne:	Clear round: DIDA som har dømt på minst 2 distansestevner sammen med DID I eller høyere Fri fart: DID I
L-stevne:	DID II
E-stevne:	DIDIII

9.2. *Krav for å oppnå de enkelte gradene:*

DIDA:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter:
2. Deltatt i distansedommerkurs for DIDA med godkjent resultat.
3. Dømt minst 2 distansestevner sammen med DID I eller høyere.

DID I:

1. Praktisert som DIDA på CR-stevner med godt resultat.
2. Vært meddommer på frifarts-stevner i minst 1 år.
3. Personlig egnet ut fra på modenhet, evne til å beholde roen, evne til dialog og samarbeid, profesjonell opptreden samt trygghet i dommerrollen.
4. Vist seg kompetent som dommer.
5. Deltatt på minst ett relevant kurs eller konferanse for distansedommere hvert år de siste 2 årene.

DID II:

1. Praktisert som DID I i minst 2 år.
2. Praktisert som DDII sammen med minst DDII eller kurslærer på minst 2 stevner.
3. Fungert selvstendig som OD på minst 1 L-stevne.
4. Vist seg kompetent som dommer.
5. Deltatt på minst ett relevant kurs eller konferanse for distansedommere hvert år de siste 2 årene.

DID III:

1. Praktisert som DID II i minst 2 år.
2. Praktisert som DID III sammen med minst DDIII eller kurslærer på minst to stevner.
3. Fungert selvstendig som OD på minst 1 L-stevne.
4. Vist seg kompetent som dommer.
5. Deltatt på minst ett relevant kurs eller konferanse for distansedommere hvert år de siste 2 årene.

9.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Fungere som dommer på minst 1 distansestevne per år.
2. Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for distanse-
dommere
3. Praksis som aktiv rytter, som offisiell medhjelper og fra sentrale oppgaver i
arrangement av distansestevne kan godskrives.

10. Kjøredommere (KD og KDD) og Teknisk Delegat-Kjøring (TDK)

Kjøredommerutdanningen er delt i to grener, en for maraton og presisjonskjøring og en for dressur. Kjøredommere har generelle kompetanse i alle «prøver» utenom dressurkonkurransen. Betegnelsen forkortes KD + grad (romertall). Kjøredommere for dressurkonkurransen betegnes KDD + grad.

10.1. Betegnelse (grader)

Kjøredommeraspirant (KDA; KDDA)
Kjøredommer I (KD I; KDD I)

Kjøredommer II (KD II; KDD II)

Kompetanse (til og med)

D-stevner t.o.m. lett klasse

E-stevner MB (VB og VA forutsatt at minst 1 dommer er KD II/KDDII)

E-stevner alle klasser

Krav ved spesielle konkurranseformer/klasser:

Dømming av Feil og stil (KR IX § 959) krever autorisasjon som minst KDD I og KD I. Kravet kan dekkes av én dommer som har begge autorisasjoner, eller av to dommere med hver sin autorisasjon.

10.2. Krav for å oppnå de enkelte grader

10.2.a Kjøredommer dressur - KDD

KDDA: Være fylt 18 år

Alt. 1:

1. Kjørt middels klasse og være autorisert DDA
2. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
3. Bestått teoretisk prøve for KDDA

Alt. 2:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
2. Fullført godkjent KDDA-kurs.

Alt. 3:

1. Være autorisert DDI
2. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
3. Bisittet for KDD I eller høyere minst 10 ekvipasjer, derav minst 5 i lett klasse.

KDD I:

Alt. 1:

1. Ha kjørt vanskelig klasse og være autorisert DDI
2. Bestått teoretisk prøve for KDD I
3. Hatt veiledning av KDD II eller høyere minst en gang.

Alt. 2:

1. Vært autorisert KDDA minst ett år og dømt minst to lette klasser
2. Bestått KDDI-kurs
3. Hatt veiledning av høyere autorisert dommer på minst ett stevne

4. Bisittet for KDDII eller høyere minst 10 ekvipasjer i middels klasse.

Alt. 3:

1. Være autorisert DDII
2. Bisittet for KDDII eller høyere minst 10 ekvipasjer, derav minst 5 i middels klasse.

KDD II:

1. Ha bestått KDDII-kurs
2. Oppfylle Alt 1 eller Alt 2:

Alt.1:

1. Være autorisert DDII
2. Bisittet for KDDII eller høyere minst 10 ekvipasjer, derav minst 5 i vanskelig klasse.

Alt.2:

1. Vært autorisert KDDI i minst to år og dømt minst 2 ganger høyeste klasse per år
2. Bisittet for KDDII eller høyere minst 10 ekvipasjer, derav minst 5 i vanskelig klass
3. Vist seg kompetent gjennom den dømning man har gjort.

Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Dømme ved minst 1 kjørestevne pr. år, og
2. Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for kjøredommere.

10.2.b Kjøredommer - KD

KDA:

Alt. 1:

1. Kjørt middels klasse
2. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
3. Bestått teoretisk prøve for KDA

Alt. 2:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter
2. Fullført godkjent KDA-kurs.

KDI:

Alt. 1:

1. Ha kjørt vanskelig klasse,
2. Bestått teoretisk prøve for KDI
3. Fungert selvstendig som OD på D-stevne eller høyere der B-konkurransen inngår, en gang under autorisert kurslærer KDII eller høyere. Egnethet skal tillegges vesentlig vekt.

Alt. 2:

1. Vært autorisert KDA minst ett år og dømt minst to lette klasser
2. Bestått KDI-kurs. Egnethet tillegges vesentlig vekt.

KD II:

1. Bestått KD II-kurs
2. Vært autorisert KDI i minst 2 år og dømt minst 2 ganger høyeste klasse per år.
3. Vist seg kompetent gjennom den dømning man har gjort. Egnethet tillegges vesentlig vekt.

10.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Dømme ved minst 1 kjørestevne pr. år.
2. Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for kjøredommere.

10.4 Teknisk Delegat-Kjøring (TDK)

Det finnes kun én nasjonal grad, **TDK**, med kompetanse t.o.m. E-stevner.

Teknisk Delegat-Kjøring har kompetanse til å virke som TD i henhold til KR I § 172 og KR IX § 971.

Krav for å oppnå TDK-status:

1. Lang erfaring innen Kjøring, som f.eks. KD, KB, kusk eller trener.
2. Erfaring fra ryttersporten generelt, som f.eks. høyere autorisert dommer, rytter, trener eller arrangør.
3. Gjennomført TD-kurs med godkjent teoretisk og praktisk godkjent prøve i KR I og KR IX med hovedvekt på KR IX.

10.5 Overdommer

OD må minst være autorisert KDI (eller KDDI for enkeltkonkurranser i dressur).

11. Kjørebanebyggere (KB)

<i>11.1. Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Kjørebanebyggeraspirant (KBA)	D-stevner t.o.m. lett klasse
Kjørebanebygger I (KB I)	L-stevner
Kjørebanebygger II (KB II)	E-stevner

11.2. Krav for å oppnå de enkelte grader

KBA:

1. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder (gjelder fra 01.08.2023), deretter.
2. Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBAK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

KB I:

1. Vært KBA i minst 1 år med gjennomført praksiskrav.
2. Bygget minst 2 maratonbaner og 2 baner for presisjonskonkurranse Lett, alternativt bygget tilsvarende i høyere klasse under kontroll av høyere autorisert banebygger.
3. Alt 1: Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

Alt 2: Selvstendig fungere som banebygger på ett DMP-stevne under evaluering av en kurslærer for kjørebanebyggere, der fagkunnskap og egnethet tillegges vesentlig vekt, samt bestå teoretisk og praktisk prøve.

KB II:

1. Vært KBI i minst 1 år med gjennomført praksiskrav.
2. Vist seg kompetent gjennom omfattende praksis og faglig dyktighet.
3. Gjennomført kjørebanebyggerkurs (KBIIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve.

11.3. Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Bygge ved minst 1 kjørestevne pr. år.
2. Delta minst hvert tredje år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for kjørebanebyggere.

12. Steward (S)

Steward har til oppgave å veilede rytterne og deres medhjelpere omkring deres rettigheter og plikter i forbindelse med ridning, håndtering av hestene og hestevelferd på stevneplassen. De har videre som oppgave å forestå kontrollen av ekvipasjene utenom selve konkurransebanen i henhold til § 175. Steward har spesiell kompetanse i reglementenes bestemmelser om antrekk, utstyr, bruk av oppvarmingsbanen, § 123 om avstraffelse og ukorrekt behandling av hest, og om hestevelferd generelt. En steward kan ha kompetanse i én eller flere grener.

<i>12.1 Betegnelse (grader)</i>	<i>Kompetanse (til og med)</i>
Stewardassistent (SA)	Oppnevnes i flg § 175, men er ikke autorisert som steward
Steward I (SI-S/D/F/V/Di/K/MG)	Alene på klubb- og R-stevne Chief steward (CS) t.o.m. L-stevne (unntatt mesterskap ut over krets nivå)
Steward II (SII)	Chief steward (CS) t.o.m. E-stevne
FEI Steward alle nivå og grener	Chief steward alle nasjonale konkurranser

12.2 Krav for å oppnå de enkelte grader

SA:

1. Oppnevnes av arrangøren for klubbstevner og rekrutteringsstevner. Oppnevnes for andre stevnenivå av arrangøren i samråd med Chief steward.
2. SA må enten være minst 20 år og ha gyldig medlemskap i klubb tilsluttet NRYF, gjennomført og bestått Grønt kort-kurs og minst 3 års erfaring med hest, eller være
3. Autorisert dommer.

SI:

1. Gjennomført og bestått Grønt kort-kurs, eller har/har hatt rytterlisens fra før Grønt kort ble innført. For person som verken har slik rytterlisens eller ridedelen for Grønt kort, kan autorisasjonsmyndigheten godkjenne realkompetanse basert på særskilt søknad fra vedkommendes klubb. Søknaden må vise til realkompetanse om hestevelferd i stevnesammenheng.
2. Ha fullført e-kurset «Grunnkurs Teknisk Personell» med godkjent resultat i løpet av de siste 12 måneder, deretter:
3. Bestått Steward I-kurs.
4. Innen 2 år etter bestått Steward I-kurs praktisert under kontroll av en Steward II på et antall stevner pålagt av kurslærer, på nivå D-stevne eller høyere av minimum 2 dagers varighet, med godkjent resultat.

SII:

Deltatt på kvalifiserende kurs (SIIK) med godkjent teoretisk og praktisk prøve under eksamensnemnd oppnevnt av Stewardkomiteen. Egnethet blir tillagt avgjørende vekt.

12.3 Krav for å opprettholde autorisasjonen

1. Praktisere som steward minst 2 ganger hvert år.
2. Holde seg godt oppdatert omkring reglement og reglementsendringer.
3. Delta minst hvert annet år på et kompetansegivende kurs eller konferanse for stewardar.

Tillegg 6 - Behandling av søknader om dispensasjon

1. Alle som er underlagt NRYFs reglement, har adgang til å søke til NRYF om dispensasjon fra KR og spesielle statutter, dersom ikke annet er spesifisert i reglementet eller statuttene. Rett til å søke om dispensasjon innebærer ikke rett til å få slik dispensasjon.

2. Søknad om dispensasjon må følges av informasjon om søkerens navn, postadresse og e-mail-adresse, navn på den søknaden gjelder, lisensnummer dersom saken gjelder hest(er) eller rytter(e), og angivelse av hvilken bestemmelse det søkes dispensasjon fra. Det må gis en begrunnelse for søknaden. Alle påberopte forhold må dokumenteres. Ved søknad om dispensasjon fra kvalifikasjonskrav må det gis nøyaktig angivelse av arrangement, herunder dato, arrangør, stevnetype og klassebetegnelse for resultater søkeren ønsker skal legges til grunn.

Søknaden må være poststemplet eller på annen måte dokumentert sendt senest 14 dager før stevnet dispensasjonen skal gjelde for. Mangelfulle søknader kan avvises, eller behandlingsfristen forlenges.

3. Dispensasjon kan bare gis dersom de hensyn reglementet skal ivareta, kan ivaretas på annen måte enn slik reglementet beskriver. Dispensasjon må dessuten ikke gå ut over krav til sikkerhet, hestevelferd eller rettferdighet, og søknaden må gjelde et særlig tilfelle.

4. Søknad om dispensasjon behandles av Teknisk komité reglement (TKr) som førsteinstans der FS ikke har bestemt noe annet. Søknader som gjelder teknisk personell, behandles av autorisasjonsmyndigheten. Dispensasjonsmyndigheten skal innhente faglige vurderinger fra det aktuelle sportsutvalg eller annen fagkomité når det er relevant. Slik vurdering skal alltid innhentes når søknaden gjelder dispensasjon fra kvalifikasjonskrav, og vurderingen skal tillegges stor vekt.

5. Søknad om dispensasjon skal behandles snarest mulig. Søknad som er fullstendig og rettidig innsendt, skal besvares innen start av den aktuelle konkurransen. Avgjørelsen skal meldes søkeren skriftlig med underskrift i tillegg til e-mail.

6. Avgjørelse tatt av TKr eller annet organ i hht pkt 5 over kan ankes til NRYF innen tre uker etter mottatt avgjørelse. Ankeutvalgets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

7. Innsendt anke skal behandles snarest mulig. Dersom det ikke er mulig å besvare anken innen det aktuelle stevnet, skal den som har sendt inn anke, ha melding om dette innen samme frist. Avgjørelsen skal meldes søkeren skriftlig med underskrift i tillegg til e-mail.

8. Bare skriftlig dokument med original underskrift gjelder som dokumentasjon på innvilget dispensasjon.

Tillegg 7 - Beregning av bot etter § 184.5.b

1. Formål

Denne retningslinjen skal sikre en forutsigbar og ensartet bruk av bot for overtredelser av Konkurransereglementet (KR).

2. Definisjoner

a) *Bot*: en sanksjon i form av et nærmere fastsatt pengebeløp som den ansvarlige for overtredelsen pålegges å betale til NRYF. Boten utmåles i antall B.

B: = kr 250,00.

b) *Forsett*: Det foreligger forsett når noen

- i. foretar en overtredelse av KR med hensikt, eller
- ii. foretar en handling vedkommende er klar over at er, eller sannsynligvis er, en overtredelse av KR, eller
- iii. holder det for mulig at en handling innebærer en overtredelse av KR, og likevel velger å utføre handlingen og dermed foretar en overtredelse.

Forsett foreligger selv om den som foretar overtredelsen, ikke er kjent med at handlingen kan utløse en sanksjon. En unnlattelse bedømmes på samme måte som en handling.

c) *Uaktsom*: En overtredelse er uaktsom når noen handler i strid med forsvarlig opptreden i forhold til KR's bestemmelser, og vedkommende ut fra sine personlige forutsetninger kan bebreides for handlingen.

3. Vilkår for å ilegge bot

a) Både enkeltpersoner og organisasjonsledd under NRYF kan ilegges bot for både forsettlig og uaktsomme overtredelser av KR.

Et organisasjonsledd kan ilegges bot for forsettlig og uaktsomme overtredelser av KR når overtredelsen er begått av noen som har handlet på vegne av organisasjonsleddet. Dette gjelder selv om det ikke kan anvendes sanksjon mot noen enkeltperson.

b) I avgjørelsen av om noen skal ilegges bot, skal det særlig legges vekt på

- overtredelsens grovhet, herunder konsekvenser og varighet av overtredelsen,
- for organisasjonsledd: om organisasjonsleddet ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- om overtredelsen er begått for å fremme personens eller organisasjonsleddets interesser,
- om personen eller organisasjonsleddet har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- hvilke tiltak personen eller organisasjonsleddet selv har iverksatt for å avbøte virkningene av overtredelsen, og
- om det foreligger gjentakelse.

4. Utmåling av bot

a) Botens størrelse skal stå i forhold til hvor alvorlig overtredelsen er, herunder

- graden av skyld,
- graden av forsett eller uaktsomhet,
- konsekvenser for hestevelferden, sikkerheten, rettferdigheten i konkurransen, berørte persons anseelse og sportens omdømme
- varigheten.

Det skal også tas hensyn til den fordelen personen eller organisasjonsleddet har hatt eller kunne fått ved overtredelsen, ressursene NRYF har brukt for å avdekke og behandle saken og persons eller organisasjonsleddets betalingsevne. Dersom regelbruddet har medført inntekt, skal urettmessig inntekt regnes som grunnlag for betalingsevne.

b) Bot etter faste satser

For visse overtredelser skal det ilegges bot etter faste satser – se tabell 1 og grenreglementene. OD kan ilegge slik bot på stevneplassen, men skal sende saken videre til TKr dersom OD mener det foreligger skjerpene eller formildende omstendigheter. TKr og Ankeutvalget kan likevel fatte vedtak om en lavere eller høyere bot dersom forholdene skulle tilsi det.

c) Boten skal utmåles innenfor de grenser som er gitt i NIFs lov § 11-1.d og § 11-2.b. Boten utmåles i antall B. Laveste bot settes til 2 B.

Tabell 1 – Bot etter faste satser

Type overtredelse	Paragraf	Botens størrelse	Kommentarer
Start uten gyldig vaksinasjonsattest	§ 191- Bestemmelser om vaksinerings mot hesteinfluensa. Pkt 3.b om start uten attest for gyldig vaksinerings	4 B (= 1000 kr)	Beregnet etter normal utgift for vaksinerings av én hest mot hesteinfluensa i 2024
Start uten gyldig rytterlisens der det kreves	§ 141.4 – Rytterlisens Pkt 9.b om bot	3 B (= 750 kr)	
Start uten gyldig hesteregistrering	§ 142.1 – Hesteregistrering og hestelisens Pkt 5.a om reaksjoner ved brudd på kravene	3 B (= 750 kr)	
Start uten gyldig hestelisens der det kreves	§ 142.1 – Hesteregistrering og hestelisens Pkt 5.a om reaksjoner ved brudd på kravene	3 B (= 750 kr)	
Start uten gyldig hestepass	§ 142.2 – Hestepass Pkt 5.a om reaksjoner ved brudd på kravene	3 B (= 750 kr)	
Start uten gyldig ponnimåling der det kreves	§ 142.3 – Ponnimålekort Pkt 5.a om reaksjoner ved brudd på kravene	3 B (= 750 kr)	

Tillegg 8 – Ledig

Tillegg 9 – Generelt om protester, meldinger og anker, og om innsyn i og offentliggjøring av vedtak

(se også tillegg 10)

1. Hvor skal saken behandles

a) **Protester og meldinger** om brudd på KR inngitt på stevneplassen skal håndteres etter §§ 181 og 185.

b) Alle protester og meldinger som ikke blir avgjort av OD på stevneplassen, og anker over vedtak fattet av OD, rettes til NRYF. NRYFs administrasjon innhenter nødvendig dokumentasjon for å kunne vurdere om saken skal tas til behandling, og i tilfelle hvor.

c) **Varsling** om uønskede hendelser, som f.eks. mobbing, trakassering, underslag, juks eller seksuelle overgrep meldes til NRYF via rytter.no⁹ og håndteres etter NIFs regler. Ved tvil om hvorvidt en melding skal håndteres som et reglementsbrudd eller en varslings sak, avgjøres dette i dialog mellom NRYFs administrasjon og TKr.

d) Protest, melding eller anke skal behandles i ett av følgende organer:

- **Norges Idrettsforbunds straffevalg**: alle saker som representerer brudd på NIFs straffebestemmelser.
- **Dommer-, banebygger- eller stewardkomité**: behandler som førsteinstans klager som gjelder fagkompetanse og skikkethet hos dommer, banebygger eller steward. Komiteene har anledning til å frata, ev. nedsette autorisasjonen for teknisk personell, jf Tillegg 5. Dette regnes ikke som en sanksjon.
- **Teknisk komité reglement (TKr)**: behandler som førsteinstans alle protester og meldinger som ikke er behandlet av OD på stevneplassen og ikke skal til NIF eller en av komiteene for teknisk personell. Videre er TKr ankeinstans for avgjørelse av protester og andre vedtak som er fattet av OD på stevneplassen, og for vedtak truffet av komité for teknisk personell. TKr kan ilegge sanksjoner.
- **Ankeutvalg**: anke over saker som har vært behandlet i TKr som førsteinstans, behandles i ankeutvalget. Ankeutvalget kan ilegge sanksjoner.

e) Alle sanksjoner og uttalelser fra organer i pkt 1 andre-fjerde prikkpunkt innrapporteres til NRYF v/Forbundsstyret.

2. Vedtak

Alle avgjørelser om sanksjon og alle beslutninger som gir eller fratår noen en rettighet eller plikt, regnes som et vedtak. Vedtak fattet av førsteinstans kan ankes i hht Tillegg 9.1 og 10.3.

3. Saksbehandlingsregler

a) **Definisjon part**. En person som en avgjørelse retter seg mot, eller som saken ellers direkte gjelder.

b) **Habilitet**. KR I § 127 gjelder for organene listet opp i pkt. 1.d andre til fjerde ledd.

c) **Uttalelser fra part**. Partene må gis en rimelig frist for å komme med sine uttalelser. Dersom parten er mindreårig, skal foreldre/verge så vidt mulig også varsles om saken og gis rett til å uttale seg. I varslet skal det redegjøres for hva saken gjelder, og gis de opplysninger som er nødvendig for at parten kan ivareta sine interesser.

---

⁹ [Varsling](#)

d) Opplysning av saken. Før avgjørelse tas eller uttalelse gis, må behandlende organ sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. Det må innhentes nødvendige tilleggsopplysninger og foretas de undersøkelser som er nødvendig for å få et forsvarlig grunnlag for avgjørelse eller uttalelse. Teknisk personell og stevnearrangør har plikt til å uttale seg etter anmodning fra OD eller TKr. Innhentede opplysninger som antas å ha betydning for saken, skal gjøres kjent for partene.

e) Innsyn. Partene har rett til innsyn i det som foreligger av opplysninger og dokumenter i saken. Dette gjelder ikke behandlende organs interne saksforberedende dokumenter eller opplysninger om noens personlige forhold.

f) Taushetsplikt. Deltaker i organ listet opp i pkt. 1.d andre til fjerde ledd og andre høringsinstanser plikter å hindre at andre får kjennskap til det vedkommende under tjeneste i organet får vite om noens personlige forhold. Taushetsplikten gjelder også etter at man har gått ut av organet.

g) Saksbehandlingstid. Avgjørelse skal treffes eller uttalelse gis uten ugrunnet opphold. Dersom det må forventes at saksbehandlingen vil ta lang tid, bør partene varsles om dette.

h) Varsel om vedtak. Alle saken gjelder skal ha skriftlig varsel om vedtaket med en rimelig frist til å uttale seg, dersom det ikke er åpenbart uhensiktsmessig eller unødvendig. Formålet er å oppklare eventuelle uklare eller feilaktige premisser for vedtaket før det fattes.

i) Vedtakets form. Avgjørelse/uttalelse skal være skriftlig og begrunnet, og vise til aktuell regel i KR. Partene skal uten ugrunnet opphold bli underrettet om innholdet. Partene skal gjøres kjent med retten til og fristen for å anke (KR I Tillegg 10.3).

i) Bruk av sakkyndige. Ankeutvalget og TKr kan bruke sakkyndige med den kompetansen som er relevant for saken.

4. Mekling i saker om utilbørlig opptreden

a) I saker som gjelder brudd på KR I § 128 – Utilbørlig opptreden, kan partene tilbys mekling dersom saken ikke behandles som en varslingssak, og TKr finner saken egnet og mener den ikke kan avgjøres på en god måte gjennom vanlig saksbehandling. Meklingen kommer da istedenfor behandling i TKr. Alle partene må takke ja til mekling, og det er frivillig å delta. Hvis mekling ikke lar seg gjennomføre eller ikke fører frem, går saken tilbake til TKr for avgjørelse.

b) Mekler oppnevnes for ett år av gangen av Forbundsstyret etter innstilling fra NRYFs administrasjon. Mekler må forholde seg til rammene gitt i konkurransereglementet.

c) Mekler skal gjennom objektiv assistanse søke å bidra til at partene kan komme frem til et forlik. Det føres muntlige forhandlinger, og mekler kan avholde både fellesmøter mellom partene og særreiser med de enkelte parter. Mekler må bevare taushet i forhold til de opplysninger som kommer frem under mekling.

d) Saker som forlikes gjennom mekling, blir protokollert som forlikt og er rettskraftige.

5. Innsyn i vedtak og offentliggjøring av sanksjoner

a) Enhver kan kreve innsyn i vedtak fattet av dommer, Overdommer, Teknisk Komite reglement (TKr) og Ankeutvalget. Vedkommende instans kan bestemme at det gis innsyn bare i selve vedtaket. Taushetsbelagte opplysninger skal unntas.

b) Rettskraftige bøter og utelukkelse offentliggjøres med type forseelse, men uten å identifisere personen. Det samme gjelder for skriftlig irettesettelse ilagt for overtredelse av §§ 123 og 128.

c) Rettskraftige vedtak fra komite for teknisk personell om bortfall/nedsettelse av autorisasjon med begrunnelse i brudd på §§ 123 og 128 eller andre vesentlige reglementsbrudd, offentliggjøres med type forseelse, men uten å identifisere personen.

d) Om rettskraft se Tillegg 10.4.c

e) Offentliggjøring i henhold til denne bestemmelsen skjer på www.rytter.no.

Tillegg 10 – Nærmere om protester, meldinger og anker som skal behandles utenom stevne (se også tillegg 9)

1. Protest

a) Der det ikke har vært mulig å inngi protest innen de frister som er satt i § 185.1.b, kan protest sendes NRYF for behandling. Protesten må være dokumentert sendt/levert senest 7 dager etter avsluttet stevne. Hvem som kan legge inn protest, er beskrevet i § 185.1.a.

b) Den som protesterer, må dokumentere at det ikke har vært mulig å overholde fristen i §185.1.b. Protest fremmet etter fristen i pkt a over kan likevel tas til behandling dersom den inneholder forhold av prinsipiell karakter, eller det ville være sterkt urimelig å avvise den.

2. Melding

Enhver kan inngi melding om forhold som kan representere brudd på KR. TKr kan også ta opp saker om reglementsbrudd på eget initiativ. Der det ikke har vært mulig å inngi melding under stevnet, kan meldingen sendes NRYF. Forhold oppstått andre steder enn under stevner, kan også meldes inn der dette er særskilt angitt i KR, jf § 111. Meldingen må være sendt/levert snarest etter at stevnet er avsluttet eller forholdet fant sted. NRYF står fritt til å vurdere om meldingen skal behandles eller ikke.

3. Anke

a) Protester som er avgjort og sanksjoner som er ilagt av OD under stevne, vedtak som er fattet av TKr som førsteinstans, og vedtak truffet av komité for teknisk personell, kan ankes til NRYF dersom ikke annet er angitt i reglementet. Rett til å anke over disse vedtakene har alle som er protestberettiget, jf § 185, og alle som vedtaket direkte angår.

b) *Ankefristen er tre uker* fra vedtaket er mottatt fra førsteinstansen. Ankeinstansen kan likevel behandle anker som er mottatt etter fristen, dersom særlige hensyn skulle tilsi det. Anken fremmes for NRYF. Der førsteinstansen er OD, behandles anken av TKr. Der førsteinstans er TKr, behandles anken av Ankeutvalget.

Førsteinstansen foretar først de undersøkelser anken gir grunn til, og kan oppheve eller endre sitt eget vedtak dersom dette ikke er til skade for den som anker. Teknisk personell og stevnearrangør har plikt til å uttale seg etter anmodning fra førsteinstansen. Dersom førsteinstansen ikke finner grunn til å endre vedtaket, eller den ønsker en endring som kan være til skade, sendes saken videre til ankeinstansen med førsteinstansens vurderinger og alle bilag som er relevante for saken.

Avgjørelser fra ankeinstansen (hhv TKr og Ankeutvalget) er endelige og kan ikke påklages.

c) Anke har som hovedregel oppsettende virkning på førsteinstansens vedtak. Unntatt er situasjoner der hestevelferden er truet, anken åpenbart ikke kan føre frem, eller andre særlige hensyn tilsier at vedtaket fra førsteinstansen bør iverksettes straks. Førsteinstansen vurderer i det enkelte tilfelle om anken skal ha oppsettende virkning, og kan fatte et midlertidig tvangsvedtak til anken er avgjort. Beslutning som følge av anmodning om oppsettende virkning kan ikke ankes.

4. Generelt

a) Fordeling av saker

Alle protester og meldinger som ikke skal behandles av OD, og alle anker rettes til NRYF. NRYFs administrasjon videresender saken til riktig organ. Videre behandling foregår i NIF,

TKr, den aktuelle komité for teknisk personell eller Ankeutvalget. Disse organenes myndighet er beskrevet i tillegg 9.

b) Formelle krav

Protest, melding og anke må inneholde navn, adresse (post og e-post) til vedkommende som leverer protesten, meldingen eller anken. Videre må det gis informasjon om navn og lisensnummer på hest(er) og rytter(ere) som saken angår der dette er kjent, og angivelse av arrangør, stevnetype og dato for stevnet, klassebetegnelse der dette er relevant, og best mulig beskrivelse av forholdet som protesten, meldingen eller anken gjelder.

Den som innlegger protest eller anker over resultat av behandlet protest, må sannsynliggjøre faktum. Behandlende organ vurderer om de innsendte opplysningene er tilstrekkelige, og må innhente ytterligere opplysninger der dette er nødvendig. Der utfallet av protest, melding eller anke har direkte betydning for andre enn den opprinnelige parten, vil også disse oppnå partsrettigheter. Se for øvrig KR I Tillegg 9.2.

c) Rettskraft

Et vedtak om utelukkelse ilagt av OD på et stevne er rettskraftig med det samme – jf § 181.3. Ellers er vedtak fra førsteinstans rettskraftig når ankefristen er ute uten at vedtaket er anket. Et vedtak fra ankeinstansen er rettskraftig umiddelbart.